

ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΠΕΡΓΙΑΝΑΚΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας
Τμήμα Χρηματοοικονομικής και Ελεγκτικής Επιστήμης
Εισηγητής: Γεωργούντζος Αντώνιος

Προβλήματα και Προοπτικές Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων
Η περίπτωση του Νομού Ηρακλείου

ΚΑΛΑΜΑΤΑ, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2006

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο	
ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ	
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....	8
1.1 Ορισμός.....	8
1.2 Κριτήρια ταξινόμησης	9
1.3 Τρόποι ίδρυσης ΜΜΕ	9
1.4 Διαδικασία ίδρυσης ΜΜΕ	12
1.5 Σημασία των ΜΜΕ στην Ελλάδα	17
1.6 Πληθυσμός των ΜΜΕ της Ελλάδας και των άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης	19
1.7 Κατηγορίες ΜΜΕ	21
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο	
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ	
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο	
ΜΕΘΟΔΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	
ΜΜΕ.....	25
3.1 ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ	
Τραπεζικός Δανεισμός	25
α) Χρηματοδοτήσεις Κεφαλαίου Κίνησης	25
β) Κοινοτικά Δάνεια	26
γ) Ομολογιακά Δάνεια	27
δ) Leasing	28
3.2 ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ (αυτοχρηματοδότηση)	29
3.3 Factoring	30
3.4 Εγγυητικές Επιστολές	32
Ταμείο Εγγυοδοσίας	33
Κατηγορίες προϊόντων	33
Πλεονεκτήματα	34
Διαδικασία χορήγησης	34
3.5 Επιχειρησιακά Προγράμματα ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ	35
3.5.1 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα»	39

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4°

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ Μ.Ε. από ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ

ΈΝΩΣΗ..... 41

4.1	Διαρθρωτικά Ταμεία	41
	α) Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης	42
	β) Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	42
4.2	Χρηματοδοτικά Μέσα	
	α) Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων	47
	β) Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων	48
	γ) Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης	50

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5°

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

και ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ (ΕΟΜΜΕΧ)

5.1	Ιστορική αναδρομή	51
5.2	Στόχοι - αποστολή - δραστηριότητα	53
5.3	Έργα που υλοποιήθηκαν	60

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6°

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΜΕ και ΠΗΓΕΣ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

6.1	Επιτυχημένος επιχειρηματίας	63
6.2	Εύρεση και κατανομή απαραίτητων κεφαλαίων	64
6.3	Τοποθεσία επιχείρησης	65
6.4	Έρευνα αγοράς - τιμολόγηση	65
6.5	Πρώθηση Πωλήσεων	68
6.6	Υλοποίηση του σχεδίου και η σπουδαιότητα της καθοδήγησης από τους προϊσταμένους	68
6.7	Ευρωπαϊκό Κέντρο Πληροφοριών για τις Επιχειρήσεις	69
	A) ΕΚΠ	69
	B) Παρεχόμενες Υπηρεσίες	70

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7°

Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ..... 72

ΕΠΙΛΟΓΟΣ 78

ΣΥΝΤΟΜΕΥΣΕΙΣ 79

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ..... 80

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 81

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Μικρομεσαία επιχείρηση χαρακτηρίζεται εκείνη που καλύπτει επαγγέλματα εξυπηρέτησης ανθρώπινων αναγκών και παραγωγικών επιχειρήσεων ή συμβάλλει στην κατασκευή ή στην ολοκλήρωση του μεταποιητικού τομέα.

Οι ΜΜΕ ταξινομούνται σύμφωνα με κάποια κριτήρια. Παραδείγματος χάριν, τζίρος, παραγωγή, αριθμός απασχολούμενων κλπ., και ιδρύονται με έναν από τους παρακάτω τρόπους:

- Α) Η ίδρυση - δημιουργία καινούριας επιχείρησης.
- Β) Αγορά μεριδίου ή αγορά μιας υπάρχουσας επιχείρησης.
- Γ) Franchise (άδεια εμπορίου με ονομασία άλλης εταιρείας).
- Δ) Η μορφή της οικογενειακής επιχείρησης.

Για την ίδρυση μιας ΜΜΕ ακολουθείται μια συγκεκριμένη διαδικασία, η οποία διαφέρει ανάλογα με τη νομική μορφή της επιχείρησης, καθώς και το αντικείμενο δραστηριότητάς της.

Οι ΜΜΕ, λόγω του μεγάλου αριθμού τους, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην Ελληνική Οικονομία, αφού καλύπτουν σχεδόν όλες τις ανάγκες των καταναλωτών, καθώς επίσης απορροφούν μεγάλο ποσοστό εργατικού δυναμικού.

Στην Ελλάδα οι ΜΜΕ κατανέμονται σε κλάδους, ανάλογα με το αντικείμενό τους (π.χ. εμπορικές, βιοτεχνικές, μεταποιητικές κλπ).

Η έναρξη και λειτουργία μιας ΜΜΕ από ένα νέο επιχειρηματία δεν είναι επιλογή ευκαιρίας, αλλά λύση ανάγκης, λόγω των πολλών προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο κλάδος, πράγμα που οδηγεί αρκετές φορές σε κλείσιμό της. Αρνητικές επιπτώσεις στη βιωσιμότητά τους έχουν, εκτός των άλλων, η παγκοσμιοποίηση, η υποδομή από άποψη νέας τεχνολογίας και καινοτομιών, η πολύ μικρή και συγκεκριμένη πελατεία, η έλλειψη κεφαλαίων κίνησης που οδηγούν στη χρηματοδότηση.

Κύριες πηγές χρηματοδότησης για μια ΜΜΕ είναι ο τραπεζικός δανεισμός και οι χρηματοδοτήσεις από διάφορα Προγράμματα και Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της οποίας πολιτική αποτελεί η ενίσχυση των Μικρών και Πολύ μικρών Επιχειρήσεων.

Οι οικονομικές ανάγκες των ΜΜΕ - που τα τελευταία χρόνια παρουσιάζουν μεγάλο ποσοστό υπέρογκων χρεών - καθώς και η ύπαρξη δυσμενών στοιχείων που είχαν καταστήσει αδύνατη τη χρηματοδότησή

τους από το τραπεζικό σύστημα της χώρας μας, οδήγησαν στην ίδρυση του Ταμείου Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΜΜΕ), το οποίο παρέχει εγγυήσεις και αντεγγυήσεις υπέρ των επιχειρήσεων αναλαμβάνοντας την κάλυψη μεγάλου μέρους των οικονομικών και εμπορικών κινδύνων τους.

Η οικονομική και κοινωνική συνοχή των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οδήγησαν στην καθιέρωση πολιτικής από πλευράς της, που επιδιώκει τη μείωση των υφιστάμενων περιφερειακών ανισοτήτων και την πρόληψη της δημιουργίας νέων, μέσω των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, τα οποία χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά της Ταμεία.

Βασικός υποστηρικτής των ΜΜΕ είναι εδώ και τριάντα χρόνια περίπου ο Ελληνικός Οργανισμός Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας, ο οποίος έχει στόχο του να προωθήσει και να στηρίξει, με κάθε πρόσφορο τρόπο, τη βιοτεχνία και τη χειροτεχνία.

Σε συνάρτηση με τα παραπάνω για να αναπτυχθεί μία ΜΜΕ, πρωταρχικό ρόλο παίζει το εσωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης. Ιδιαίτερα ο ρόλος του επιχειρηματία ο οποίος είναι αρμόδιος για τη σωστή επιλογή εγκατάστασης, της παρακίνησης και ενεργοποίησης όλων των ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού προς όφελος της επιχείρησης, την επιλογή τρόπου προώθησης των πωλήσεων, καθώς και τη συνεχή και εμπειριστατωμένη ενημέρωση / πληροφόρησή του για θέματα που αφορούν την επιχείρηση (ανταγωνισμός, καινοτομία, τεχνολογική εξέλιξη κλπ.).

Όσον αφορά την επιχειρηματική δραστηριότητα στο νομό Ηρακλείου, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια διαρκώς αντιφατική εικόνα στη δημιουργία νέων επιχειρήσεων και στο κλείσιμο υπαρχουσών.

Βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξη και τη βιωσιμότητα των ΜΜΕ στην Ελλάδα γενικότερα, αποτελεί η ουσιαστική υιοθέτηση της πολιτικής που ακολουθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τη σωστή πληροφόρηση των ενδιαφερόμενων νέων επιχειρηματιών από τους φορείς της χώρας μας για τα ειδικά επιχειρησιακά προγράμματα που προσαρμόζονται ανάλογα με τις συνθήκες του κάθε νομού, καθώς επίσης και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει στις μέρες μας ο κάθε κλάδος ΜΜΕ ξεχωριστά.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παγκόσμια οικονομία συντελούνται σήμερα σημαντικές αλλαγές και προς πολλές κατευθύνσεις. Από αυτές τις αλλαγές δεν θα μπορούσαν να μην επηρεαστούν οι επιχειρήσεις, και ακόμα περισσότερο οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Για να μπορέσουν να επιβιώσουν και να εδραιωθούν στο χώρο τους, θα πρέπει έγκαιρα να αντιλαμβάνονται και πολλές φορές να προβλέπουν τις αλλαγές αυτές που συμβαίνουν στις διάφορες αγορές. Επιβάλλεται συνεπώς να είναι ευέλικτες, ούτως ώστε να αντιδρούν άμεσα και αποτελεσματικά.

Στο σύγγραμμα που ακολουθεί γίνεται μια προσπάθεια ανάλυσης του όρου «μικρομεσαία επιχείρηση». Αρχικά, αναπτύσσουμε τον ορισμό και τη διαδικασία ίδρυσης μιας ΜΜΕ, συνεχίζουμε με την σπουδαιότητα στο κοινωνικό σύνολο, καθώς επίσης ασχολιόμαστε με την κατηγοριοποίηση των ΜΜΕ.

Στο 2ο Κεφάλαιο βλέπουμε τα προβλήματα που αντιμετωπίζει μια τέτοιου είδους επιχείρηση, ενώ στο 3ο και στο 4ο αναφερόμαστε στους τρόπους χρηματοδότησης, αλλά και στην υποστήριξή της από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αναλυτικότερη αναφορά γίνεται στον ΕΟΜΜΕΧ - 5ο Κεφάλαιο - λόγω της μεγάλης συνεισφοράς του απέναντι στις ΜΜΕ. Ολοκληρώνοντας, βλέπουμε την ανάπτυξή τους στο 6ο Κεφάλαιο. Κλείνοντας, στο 7ο Κεφάλαιο αναλύουμε τις ΜΜΕ του νομού Ηρακλείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο

ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

1.1 Ορισμός

Μικρομεσαίες επιχειρήσεις χαρακτηρίζονται εκείνες που καλύπτουν επαγγέλματα εξυπηρέτησης ανθρώπινων αναγκών και παραγωγικών επιχειρήσεων ή συμβάλλουν στην κατασκευή ή στην ολοκλήρωση του μεταποιητικού τομέα.

Σύμφωνα με τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 2003, ο ορισμός για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι ο ακόλουθος: Ως μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που στο εξής θα καλούνται «ΜΜΕ», ορίζονται οι επιχειρήσεις οι οποίες:

- ❖ Απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους,
- ❖ Έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. € ή έχουν ετήσιο συνολικό ισολογισμό που δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. €, και
- ❖ πληρούν το κριτήριο ανεξαρτησίας, δηλαδή δεν ανήκουν, κατά ποσοστό 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις, οι οποίες δεν ανταποκρίνονται στους ορισμούς της ΜΜΕ ή της μικρής επιχείρησης (ανάλογα με την περίπτωση).

Η διάκριση μεταξύ πολύ μικρών, μικρών και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεων γίνεται ως ακολούθως:

- Πολύ μικρές επιχειρήσεις: απασχολούν λιγότερα από 10 άτομα
- Μικρές επιχειρήσεις: απασχολούν λιγότερα από 49 άτομα και έχουν είτε ένα ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν ξεπερνά τα 10 εκ. €, ή ένα ετήσιο σύνολο ισολογισμού που δεν ξεπερνά τα 10 εκ. €.
- Μεσαίες επιχειρήσεις : απασχολούν λιγότερα από 249 άτομα και έχουν είτε ένα ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν ξεπερνά τα 50 εκ. €, ή ένα ετήσιο σύνολο ισολογισμού που δεν ξεπερνά τα 43 εκ. €.

1.2 Κριτήρια ταξινόμησης

- i. Ποσοτικό κριτήριο (αριθμός απασχολουμένων),
- ii. στοιχεία που τη συνιστούν (κεφάλαια),
- iii. η παραγωγή της, ο «τζίρος» της,
- iv. η προσφορά και η ζήτηση, ο ανταγωνισμός, οι προτιμήσεις και οι συνήθειες των καταναλωτών,
- v. η βιωσιμότητα της επιχείρησης.

1.3 ΤΡΟΠΟΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΜΜΕ

- A) Η ίδρυση - δημιουργία καινούριας επιχείρησης.
- B) Αγορά μεριδίου ή αγορά μιας υπάρχουσας επιχείρησης.
- Γ) Franchise (άδεια εμπορίου με ονομασία άλλης εταιρείας).
- Δ) Η μορφή της οικογενειακής επιχείρησης.

ΑΝΑΛΥΣΗ

- A) Οι λόγοι που συνηγορούν σε αυτόν τον τρόπο ίδρυσης είναι αρκετοί. Μερικοί από αυτούς είναι:
 - i. Εφεύρεση νέου προϊόντος ή επινόηση νέου τρόπου εξυπηρέτησης που απαιτεί ένα είδος επιχείρησης.
 - ii. Ελευθερία επιλογής της ιδανικής τοποθεσίας, εξοπλισμού, προϊόντων ή εξυπηρέτησης υπαλλήλων, προμηθευτών και τραπεζιτών.
 - iii. Αποφυγή ανεπιθύμητων παραγόντων των διαδικασιών και των νομικών εταίρων που ήδη υπάρχουν.
- B) Η απόφαση αγοράς μιας υπάρχουσας επιχείρησης, συνοδεύεται από μια σχετική σιγουριά, αλλά και από πολλούς κινδύνους. Εδώ αναφέρουμε μερικά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα που έπονται μιας τέτοιας απόφασης.

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- I. Η προηγούμενη επιτυχημένη λειτουργία μιας επιχείρησης αυξάνει τις πιθανότητες λειτουργίες

2. Η προηγούμενη επιτυχημένη λειτουργία παρέχει την τοποθεσία της επιχείρησης, που δεν έχει επιλεχθεί και χρησιμοποιηθεί από πριν.
3. Αν η επιχείρηση ήταν επικερδής ή είχε προσόντα να γίνει επικερδής, θα έχει κέρδος πιο σύντομα απ' ό,τι αν ξεκινούσαμε μια νέα επιχείρηση.
4. Είναι ήδη εξασφαλισμένοι οι πελάτες ή το πελατολόγιο.
5. Είναι ήδη εξασφαλισμένοι προμηθευτές.
6. Υπάρχει κατάλογος των απογραφέντων αντικειμένων διαθέσιμος, που σημαίνει κέρδος χρόνου στην επιλογή, στην παραγγελία και στην αναμονή της παραγγελίας πριν γίνουν οι πρώτες πωλήσεις.
7. Ο απαραίτητος εξοπλισμός είναι ήδη διαθέσιμος.
8. Απόκτηση του πλεονεκτήματος της εμπειρίας του προηγούμενου ιδιοκτήτη.
9. Οι εργαζόμενοι που βρίσκονται ήδη στην επιχείρηση είναι πεπειραμένοι.
10. Τα ήδη υπάρχοντα στοιχεία της επιχείρησης μπορούν να βοηθήσουν και να καθοδηγήσουν τη νέα διοίκηση της επιχείρησης.

ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

1. Κληρονομείται οτιδήποτε άσχημο υπάρχει από την προηγούμενη διαχείριση της επιχείρησης.
2. Οι υπάλληλοι που εργάζονται στην εταιρεία ίσως δεν είναι οι καλύτεροι.
3. Η εικόνα της επιχείρησης έχει ήδη καθιερωθεί. Αν είναι μια φτωχή εικόνα, δύσκολα θα αλλάξει.
4. Ίσως χρειαστεί εκσυγχρονισμός.
5. Η τιμή της αγοράς μπορεί να δημιουργήσει επιβάρυνση στη μελλοντική ροή μετρητών και στο κέρδος.
6. Είναι πιθανόν να πληρωθούν επιπλέον χρήματα λόγω μιας λανθασμένης εκτίμησης της αξίας της επιχείρησης.
7. Η τοποθεσία όπου βρίσκεται η επιχείρηση ίσως είναι μειονεκτική.

- Γ) Το Franchising είναι ένα σύστημα μάρκετινγκ που περιλαμβάνει μια νόμιμη συμφωνία δυο πλευρών κατά την οποία στη μια πλευρά παραχωρείται το προνόμιο να διεξάγει εμπορικές συναλλαγές ως ατομικός ιδιοκτήτης με την προϋπόθεση ότι θα λειτουργήσει βάσει των μεθόδων και των όρων που καθορίζει η άλλη πλευρά (ο Franchiser). Η νόμιμη αυτή συμφωνία ονομάζεται «Σύμβαση Franchise».

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

Προσφέρει στον επιχειρηματία:

1. Επίσημη εκπαίδευση.
2. Οικονομική ενίσχυση.
3. Οφέλη στο μάρκετινγκ και την διαχείριση.

ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

1. Το κόστος του Franchise.
2. Οι περιορισμοί στην ανάπτυξη που μπορεί να συνοδεύουν μια σύμβαση Franchise.
3. Η απώλεια της απόλυτης ανεξαρτησίας από την πλευρά του Franchise.

- Δ) Οικογενειακή επιχείρηση εννοούμε τη συμμετοχή δυο ή περισσότερων μελών μιας οικογένειας στην ιδιοκτησία ή στη λειτουργία και διαχείριση μιας επιχείρησης. Τα οικογενειακά μέλη μπορεί να δουλεύουν συνεχές ωράριο ή μειωμένο. Οι περισσότερες οικογενειακές επιχειρήσεις είναι μικρομεσαίες.

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

1. Διατήρηση του ανθρώπινου χαρακτήρα στο χώρο εργασίας
2. Επικέντρωση στους μακροπρόθεσμους στόχους
3. Έμφαση στην ποιότητα.

1.4 Διαδικασία ίδρυσης ΜΜΕ

Η δημιουργία μιας Μικρο-μεσαίας Επιχείρησης - ΜΜΕ - απαιτεί ουσιαστικές ενέργειες σχεδιασμού και ανάπτυξης της καθώς και τυπικές, αλλά υποχρεωτικές, *διαδικασίες ίδρυσης*. Το παρακάτω κείμενο αποβλέπει σε μια πρώτη παρουσίαση των στοιχειωδών απαιτήσεων για την ίδρυση της επιχείρησης.

Επιπλέον ενημέρωση παρέχεται από τους αρμόδιους φορείς που αναφέρονται στο έντυπο. Πληροφόρηση επίσης για πολλά θέματα, διαδικαστικά και ουσιαστικά, που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της δημιουργίας μιας ΜΜΕ, δίδεται από τον ΕΟΜΜΕΧ.

Διαδικασία ίδρυσης:

1. Ο **χώρος εγκατάστασης** της επιχείρησης είναι απαραίτητο να είναι γνωστός και εξασφαλισμένος πριν από οποιαδήποτε άλλη ενέργεια.
2. **Νομική μορφή:**
 - Για τα **Φυσικά Πρόσωπα** (Ατομικές επιχειρήσεις) δεν απαιτούνται ιδιαίτερες νομικές διαδικασίες ίδρυσης.
 - Για τα **Νομικά Πρόσωπα** (Εταιρείες) απαιτούνται νομικές διαδικασίες και ενέργειες όπως:
 - Συμβουλή ειδικού νομικού ή/και οικονομικού - επιχειρησιακού συμβούλου.
 - Κατάθεση του καταστατικού της εταιρείας στο Πρωτοδικείο:
 - Οι **Ε.Π.Ε.** υποχρεούνται σε διαδικασίες δημοσιοποίησης του καταστατικού τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ή/και σε τοπικό τύπο.
 - Οι **Α.Ε.** υποχρεούνται να υποβάλλουν το καταστατικό τους στον κατά τόπους Νομάρχη ή στην Διεύθυνση Εμπορίου και Ανωνύμων Εταιρειών των Νομαρχιών. Από εκεί εκδίδεται απόφαση σύστασης, γίνεται εγγραφή στα μητρώα Α.Ε., και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως περίληψη του καταστατικού.
3. Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων ίδρυσης επιχείρησης είναι υποχρεωτική η εγγραφή στο οικείο ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ (Ν.2081/92). Τα συνήθη Επιμελητήρια όπου εγγράφονται οι ΜΜΕ, ανάλογα με το είδος της δραστηριότητας και το μέγεθός τους, είναι τα κατά τόπους

Βιοτεχνικά, Εμπορικά-Βιομηχανικά και Επαγγελματικά Επιμελητήρια.

- Καταρχήν στο Επιμελητήριο γίνεται αναγγελία έναρξης, προεγγραφή και εκδίδεται βεβαίωση δικαιώματος χρήσης επωνυμίας και κατοχύρωσης διακριτικού τίτλου της επιχείρησης.
- Το Επιμελητήριο ενημερώνει επίσης για απαραίτητες για την ίδρυση ενέργειες.
- Οριστική εγγραφή στο οικείο Επιμελητήριο γίνεται:
 - για τις **Ατομικές Επιχειρήσεις** εντός 2 μηνών από την έναρξη των εργασιών (δήλωση έναρξης εργασιών στην ΔΟΥ) και για
 - τα **Νομικά Πρόσωπα** εντός 2 μηνών από την σύστασή τους (δημοσίευση του καταστατικού τους).

4. Στον **Ασφαλιστικό Φορέα** εγγράφονται, κατά κανόνα υποχρεωτικά (Ν2084/92), τα φυσικά πρόσωπα και οι εταίροι-μέλη των νομικών προσώπων άνω των 18 ετών, όταν η δραστηριότητα ασκείται σε πόλη άνω των 2.000 ατόμων (σε ορισμένες περιπτώσεις και σε μικρότερες). Οι φορείς των ΜΜΕ εγγράφονται συνήθως στο κατά τόπους Ταμείο Επαγγελματιών Βιοτεχνών Ελλάδας (ΤΕΒΕ), το Ταμείο Εμπόρων (ΤΑΕ) και σε ειδικές περιπτώσεις σε άλλα ταμεία ΤΣΜΕΔΕ, ΤΣΑΥ, ΙΚΑ κλπ). Πληροφορίες δίδονται στον οικείο ασφαλιστικό φορέα για την αίτηση εγγραφής και τα συνυποβαλλόμενα δικαιολογητικά.

5. Οι περισσότερες επιχειρήσεις που θα ασκήσουν μεταποιητική δραστηριότητα υποχρεούνται σε έκδοση **ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ** και στην συνέχεια **ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ** (βάσει του Π.Δ. 84/84 και του Ν. 2516/97). Οι Διευθύνσεις Βιομηχανίας των κατά τόπους Νομαρχιών είναι αρμόδιες για την πληροφόρηση των υπόχρεων ή μη κατηγοριών και για την έκδοση των αδειών.

- Η **Άδεια Εγκατάστασης** εκδίδεται για το χρονικό διάστημα που διαρκούν οι εργασίες εγκατάστασης της επιχείρησης (2-6 μήνες ή 2 χρόνια όταν υπάρχουν κτιριακά).

- Η **Άδεια Λειτουργίας** εκδίδεται μετά την ολοκλήρωση των εργασιών εγκατάστασης, αντικαθιστά την Άδεια Εγκατάστασης και η διάρκειά της είναι αορίστου χρόνου.

Πληροφορίες δίδονται από τις κατά τόπους Νομαρχίες (Δ/νσεις Βιομηχανίας) για τα δικαιολογητικά που πρέπει να συνυποβληθούν με την αίτηση.

Στα δικαιολογητικά περιλαμβάνονται μελέτες και άδειες που εκδίδονται από άλλες αρχές (όπως οικοδομικές, περιβαλλοντικών επιπτώσεων, χωροθέτησης) που απαιτείται χρόνος και επιπλέον ενέργειες για την έκδοσή τους.

6. Άδεια ασκήσεως επαγγέλματος-ειδική άδεια λειτουργίας

Ορισμένες κατηγορίες επαγγελματιών υποχρεούνται να έχουν Άδεια Ασκήσεως Επαγγέλματος προκειμένου να δραστηριοποιηθούν επαγγελματικά. Παραδείγματα τέτοιων κατηγοριών είναι:

- Επαγγέλματα σχετικά με ηλεκτρικές συσκευές και εγκαταστάσεις, αυτοκίνητα, μοτοποδήλατα, αεροσκάφη.
- Υδραυλικά, κλιματιστικά, ηλιακοί θερμοσίφωνες.
- Κουρείς-κομμωτές, οπτικά είδη, οδοντοτεχνίτες.
- Μηχανουργεία * επισκευές μηχανών.
- Εγκαταστάσεις τηλεπικοινωνιακών κέντρων.
- Επαγγέλματα τουριστικά, υπηρεσίες μεταφορών, περιπτώσεις λιανικού εμπορίου.

Άλλοι ελεύθεροι επαγγελματίες.

Ορισμένες επίσης επιχειρήσεις και επαγγελματικές δραστηριότητες υποχρεούνται σε έκδοση Ειδικής Άδειας Λειτουργίας (ανεξάρτητα από την Τεχνική Άδεια Λειτουργίας της προηγούμενης παραγράφου). Τέτοιες επιχειρήσεις και δραστηριότητες είναι:

- Με αντικείμενο σχετικό με τρόφιμα, ποτά, φάρμακα, χημικά, λιπάσματα, ιατρική (μηχανήματα κλπ), οπτικά.
- Με αντικείμενο σχετικό με τον άνθρωπο γενικότερα (κουρεία κλπ), με όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικά, με τον τουρισμό.
- Ορισμένες εμπορικές δραστηριότητες.
- Λοιπές.

Η πλειοψηφία των Αδειών Ασκήσεως Επαγγέλματος και των Ειδικών Αδειών Λειτουργίας εκδίδονται από τις αρμόδιες για την δραστηριότητα Δ/νσεις των κατά τόπους Νομαρχιών, όπως Δ/νσεις

Βιομηχανίας, Υγιεινής, Μεταφορών κλπ, καθώς και από άλλες αρχές όπως Αστυνομία (όπλα), ΕΟΤ (τουρισμός), Δ/νση Εμπορίου Υπουργείου Ανάπτυξης κλπ. Οι ίδιες αρχές ενημερώνουν για την υποχρέωση ή όχι της επιχείρησης σε έκδοση ειδικής άδειας, καθώς και για τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Ορισμένες σχετικές πληροφορίες δίδονται επίσης από τα Επιμελητήρια.

7. Δήλωση έναρξης επιτηδεύματος-αριθμός φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ) θεώρηση βιβλίων και στοιχείων

Κάθε υποψήφιος επιτηδεύματίας υποβάλλει στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (ΔΟΥ), καταρχήν, το έντυπο Μ5 «Δήλωση υπό ίδρυση Επιχείρησης». Στην συνέχεια, αφού ολοκληρωθούν οι διαδικασίες της ίδρυσης και πριν την έναρξη των εργασιών της επιχείρησης, υποβάλλεται η δήλωση διακοπής των εργασιών ίδρυσης. Συγχρόνως υποβάλλεται το έντυπο Μ2 «Δήλωση έναρξης / μεταβολής εργασιών Φυσικού Προσώπου» από τα Φυσικά Πρόσωπα ή το έντυπο Μ3 «Δήλωση έναρξης / μεταβολής εργασιών Μη Φυσικού Προσώπου» από τα Νομικά Πρόσωπα. Σειρά άλλων δηλώσεων και δικαιολογητικών απαιτείται να συνυποβληθούν με την Δήλωση έναρξης εργασιών, για τα οποία είναι αρμόδια να ενημερώσει η ΔΟΥ του τόπου όπου εδρεύει η επιχείρηση. Με την έναρξη των εργασιών καταβάλλεται και ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου (1% του μετοχικού κεφαλαίου) καθώς και τέλη χαρτοσήμου, το ύψος των οποίων κυμαίνεται ανάλογα με την νομική μορφή της επιχείρησης και τον πληθυσμό του τόπου όπου ασκείται η δραστηριότητα.

Υποχρεωτικά εκδίδεται ΑΦΜ για κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διενεργεί πράξεις φορολογικού ενδιαφέροντος στην Ελλάδα. Κατά κανόνα ΑΦΜ αποδίδεται ήδη στις υπό ίδρυση επιχειρήσεις από τα Γραφεία Μητρώου των κατά τόπους ΔΟΥ. Ο ίδιος ΑΦΜ ισχύει και μετά την Δήλωση έναρξης εργασιών και δεν αλλάζει ανεξάρτητα από μεταβολές στην νομική μορφή, στον ιδρυτή, στην επωνυμία κλπ. Μόνη εξαίρεση αποτελεί η μετατροπή από εταιρική μορφή σε ατομική επιχείρηση και το αντίστροφο, οπότε εκδίδεται νέος ΑΦΜ. Η οικεία ΔΟΥ πληροφορεί για τις λεπτομέρειες και για τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Οι επιχειρήσεις και επαγγελματίες υποχρεούνται να χρησιμοποιούν ορισμένα θεωρημένα Βιβλία και Στοιχεία, που

ορίζονται από τον Κώδικα Φορολογικών Βιβλίων και Στοιχείων, ανάλογα με την νομική μορφή, το είδος της δραστηριότητας, την κατηγορία τήρησης Βιβλίων κλπ. Η θεώρηση γίνεται από την ΔΟΥ της έδρας της επιχείρησης, εκτός των Α.Ε. που υπάγονται σε ΔΟΥ ΦΑΒΕ και ΦΑΕΕ. Η οικεία ΔΟΥ ενημερώνει για την κατηγορία Βιβλίων, για τα είδη Βιβλίων και Στοιχείων που πρέπει να τηρούνται θεωρημένα και για τον χρόνο και τα δικαιολογητικά της θεώρησης.

8. Πρόσληψη προσωπικού

Ο εργοδότης υποχρεούται να καταθέσει Δήλωση και Κάρτα Πρόσληψης, για κάθε εργαζόμενο που προσλαμβάνει, στο κατάστημα του Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) του τόπου όπου εδρεύει η επιχείρηση.

Στην συνέχεια ο εργοδότης υποβάλλει Κατάσταση προσωπικού και ωρών εργασίας στα κατά τόπους γραφεία της Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Στην περίπτωση που ο εργαζόμενος είναι υπήκοος χώρας-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) συνυποβάλλεται και το έντυπο «Δήλωση Εργοδότη για πρόσληψη κοινοτικού εργαζόμενου». Στην περίπτωση που ο εργαζόμενος είναι υπήκοος τρίτης χώρας απαιτούνται κατά περίπτωση και άλλα δικαιολογητικά. Η πληροφόρηση στην περίπτωση αυτή είναι αρμοδιότητα του ΟΑΕΔ και της Δ/νσης Εργασίας των κατά τόπους Νομαρχιών.

Τέλος ο εργοδότης είναι υποχρεωμένος να παρουσιαστεί (ως εργοδότης) και να δηλώσει τους εργαζόμενους στον ασφαλιστικό τους φορέα, που κατά κανόνα είναι το κατά τόπους Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ).

9. Ανάλογα με τις ανάγκες και τις ιδιαίτερες δραστηριότητες μιας επιχείρησης ή επαγγελματικής δραστηριότητας, μπορεί να απαιτούνται και άλλες, κατά περίπτωση, ενέργειες κατά την διαδικασία της ίδρυσής της. Για παράδειγμα:

- Μια επιχείρηση μπορεί να ζητήσει κατοχύρωση Εμπορικού σήματος. (Ν. 2239/94). Αρμόδιο το Υπ. Αν. Δ/νση Εμπορίου.
- Για την παραγωγή, εμπορία ορισμένων προϊόντων είναι απαραίτητο το σήμα καταλληλότητας CE. Αρμόδιοι φορείς υπάρχουν πολλοί κατά περίπτωση, μεταξύ των οποίων η

Δ/νση Πολιτικής Ποιότητας της Γεν. Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης.

- Η κατοχύρωση ευρεσιτεχνίας ή βιομηχανικού σχεδιασμού ή πνευματικής ιδιοκτησίας επίσης μπορεί να είναι επιθυμητή.
- Από την διαδικασία έκδοσης Άδειας Εγκατάστασης και Λειτουργίας προκύπτει η υποχρέωση έκδοσης διαφόρων άλλων κατά περίπτωση αδειών, όπως Οικοδομική (Πολεοδομία), Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Νομαρχία), Μηχανολογική μελέτη κλπ.

Σημαντικές διαφοροποιήσεις και απαιτήσεις, προκειμένου να ιδρυθεί επιχείρηση, υπάρχουν στις περιπτώσεις επιχειρηματικής-επαγγελματικής δραστηριοποίησης στην Ελλάδα αλλοδαπών φυσικών ή νομικών προσώπων. Διαφοροποιήσεις υπάρχουν και μεταξύ υπηκόων χωρών-μελών της ΕΕ και τρίτων χωρών.

Οι σημαντικότερες διαφοροποιήσεις εντοπίζονται σε θέματα νομιμοποίησης των προσώπων και των εταιρειών στη χώρα και σε θέματα οικονομικά-φορολογικά. Σε κάθε τέτοια περίπτωση θα πρέπει να ζητηθεί πρόσθετη ενημέρωση από τους αρμόδιους φορείς. (Υπουργείο Οικονομικών: Δ/νσεις Μητρώου, Κώδικα Βιβλίων-Στοιχείων, ΦΠΑ, Τελωνειακών κλπ).

1.5 Σημασία των Μ.Ε. στην Ελλάδα

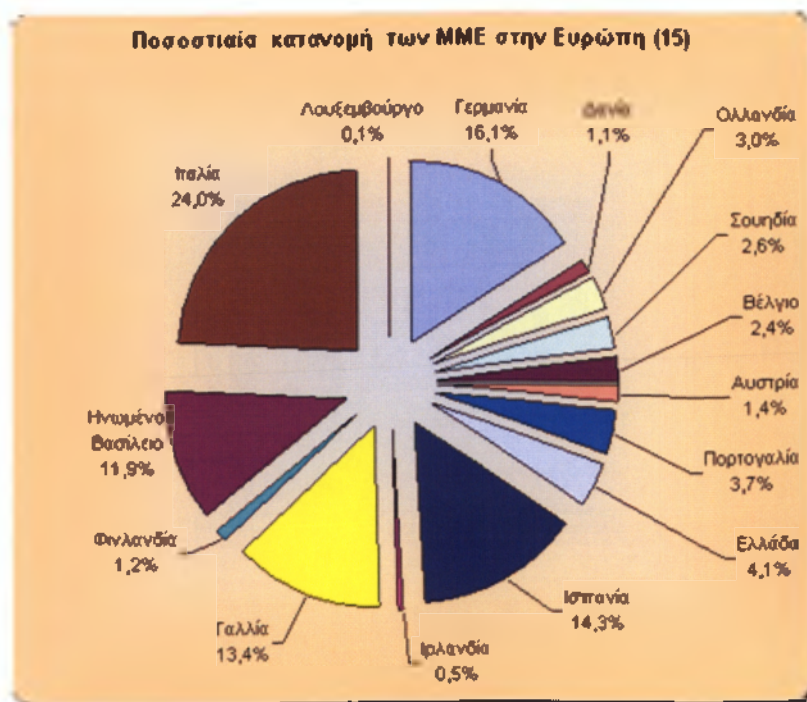
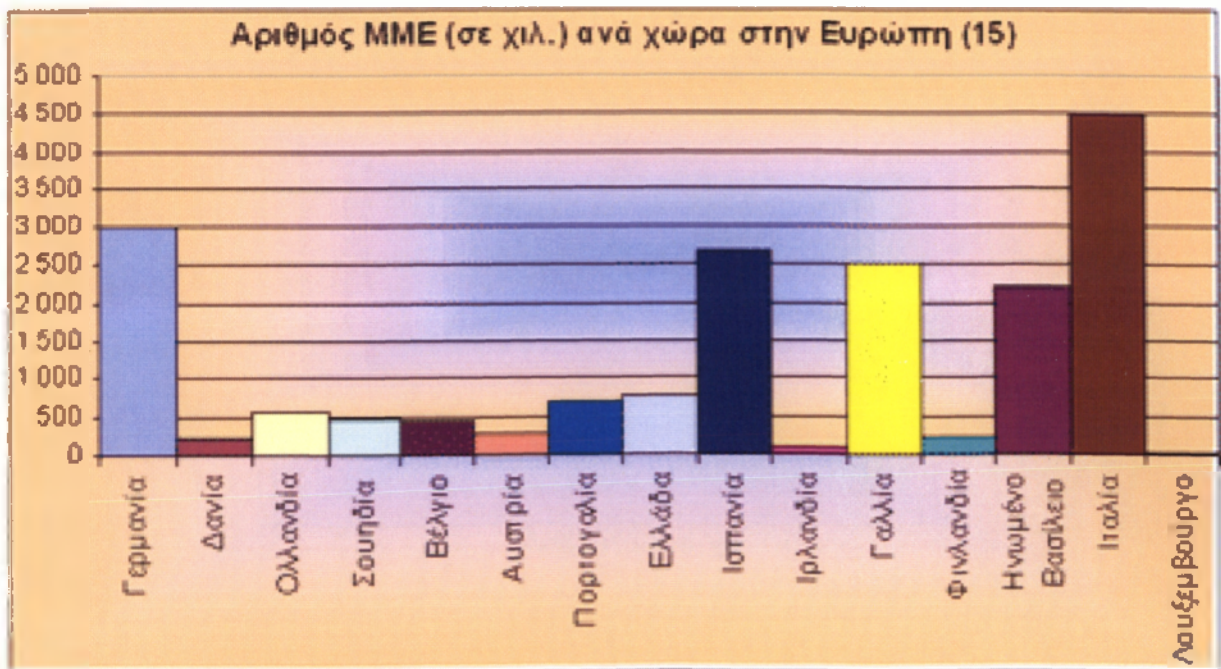
- ❖ Λόγω του μεγάλου αριθμού τους, οι ΜΜΕ συμβάλλουν αποφασιστικά στη διαμόρφωση της Ελληνικής Οικονομίας.
- ❖ Είναι φυτώρια για νέους επιχειρηματίες.
- ❖ Έχουν μεγάλη διαφοροποίηση των προϊόντων τους ευαισθητοποιούμενες από τις ανάγκες των καταναλωτών και είναι αυτές που πραγματικά εξυπηρετούν τους καταναλωτές, χωρίς να τους δημιουργούν τεχνητές, καταναλωτικές ανάγκες.
- ❖ Αποτελούν εγγύηση για την οικονομία της αγοράς απομακρύνοντας τη δημιουργία μονοπωλιακού χαρακτήρα επιχειρήσεων.
- ❖ Η γεωγραφική τους διασπορά ανά την Ελλάδα δημιουργεί θέσεις εργασίας.

- ❖ Εφοδιάζουν τον πληθυσμό με αγαθά και υπηρεσίες του τόπου του.
- ❖ Βρίσκονται κοντά σε χώρους εξεύρεσης πρώτων υλών, άρα έχουμε οικονομία κόστους και παραγωγικού χώρου.
- ❖ Βοηθούν στην εκπαιδευτική πολιτική.
- ❖ Δεν μολύνουν και δεν παραμορφώνουν το περιβάλλον.
- ❖ Προσφέρονται για ανάληψη υπεργολαβιών συνεπικουρώντας τη μείζονα βιομηχανία.
- ❖ Έχουν μεγάλη ευελιξία και προσαρμοστικότητα.
- ❖ Οι προϋποθέσεις για τη δημιουργία τους είναι απλούστερες από των μεγάλων επιχειρήσεων.
- ❖ Μπορεί να συνταυτισθούν με τη γεωργική παραγωγή για τη συνεκμετάλλευση αγροτικών προϊόντων.

1.6 Πληθυσμός των ΜΜΕ της Ελλάδας και των άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στα σχεδιαγράμματα που ακολουθούν βλέπουμε τον πληθυσμό των ΜΜΕ στην Ευρώπη των 15 καθώς και την ποσοστιαία κατανομή τους.

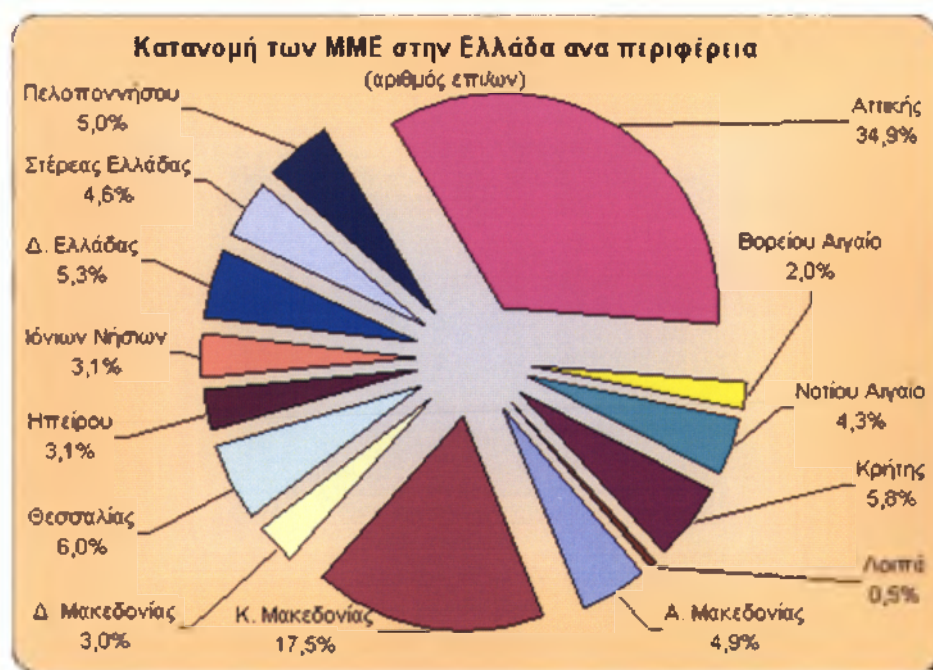
Οι ΜΜΕ στην Ευρώπη

Στον πίνακα που βλέπουμε παρακάτω και στο σχεδιάγραμμα που απεικονίζει τον πίνακα, φαίνεται η ποσοστιαία κατανομή των ΜΜΕ στην Ελλάδα ανά περιφέρεια.

Οι ΜΜΕ στην Ελλάδα

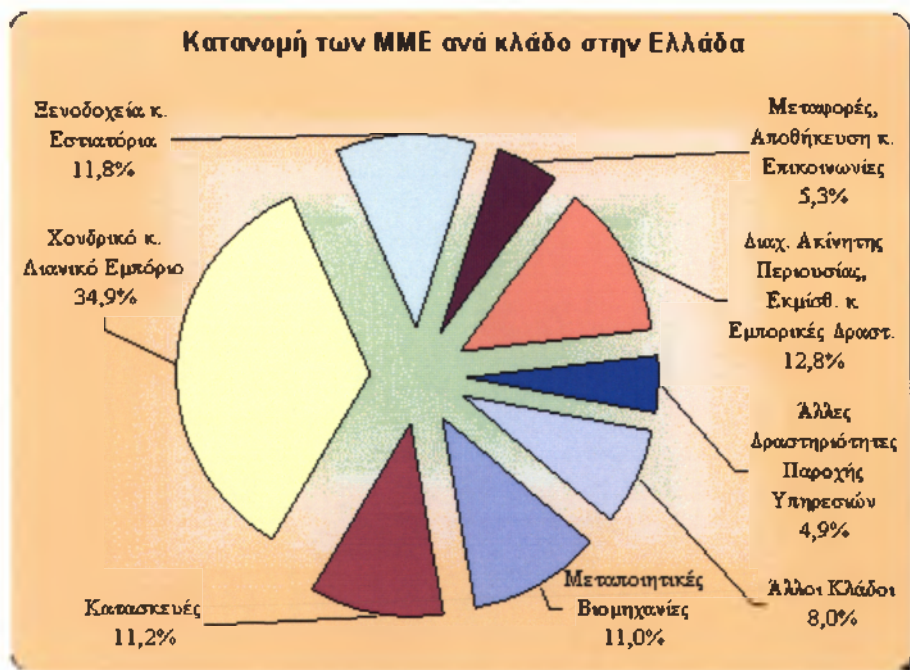
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ
Αττικής	34,9 %
Βορείου Αιγαίου	2,0 %
Νοτίου Αιγαίου	4,3 %
Κρήτης	5,8 %
Λοιπά	0,5 %
Α. Μακεδονίας	4,9 %
Κ. Μακεδονίας	17,5 %
Δ. Μακεδονίας	3,0 %
Θεσσαλίας	6,0 %
Ηπείρου	3,1 %
Ιονίων Νήσων	3,1 %
Δ. Ελλάδας	5,3 %
Στερεάς Ελλάδας	4,6 %
Πελοποννήσου	5,0 %

1.7 Κατηγορίες ΜΜΕ

Οι Μ.Ε. στην Ελλάδα κατανέμονται στους παρακάτω κλάδους, ανάλογα με το αντικείμενό τους:

Κλάδος	Ποσοστό
➤ Ξενοδοχεία και εστιατόρια	11,8 %
➤ Μεταφορές αποθήκευση και επικοινωνίες	5,3 %
➤ Διαχείρισης ακίνητης περιουσίας, εκμίσθωσης και εμπορικές δραστηριότητες	12,8 %
➤ Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	4,9 %
➤ Άλλοι κλάδοι	8 %
➤ Μεταποιητικές – Βιομηχανίες	11 %
➤ Κατασκευές	11,2 %
➤ Χονδρικό και λιανικό εμπόριο	34,9 %

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Την τελευταία πενταετία η Ελλάδα εμφανίζει τη μεγαλύτερη **θνησιμότητα** ΜΜΕ σε σχέση με την Ευρώπη. Το 22% των νέων επιχειρήσεων κλείνουν εντός διετίας από την ίδρυσή τους, ενώ το 50% την πρώτη πενταετία. Ετησίως βάζουν λουκέτο 50.000 ΜΜΕ. Το φαινόμενο αυτό παραπέμπει συχνά σε τραγωδίες. Πολλοί κλείνουν την επιχείρησή τους λόγω υπέρογκων χρεών, ακάλυπτων επιταγών και απλήρωτων συναλλαγματικών, πράγμα το οποίο οδηγεί τις περισσότερες φορές σε διάλυση οικογενειών και διαπροσωπικών σχέσεων.

Στην πλειονότητα των περιπτώσεων η έναρξη μιας μικρής επιχείρησης **δεν είναι επιλογή ευκαιρίας**, αλλά λύση ανάγκης μετά από μία απόλυση, ή ένα σαθρό εργασιακό περιβάλλον που οδηγεί σε επαγγελματική αδράνεια. Έτσι, νέοι χωρίς δουλειά συχνά οδηγούνται στο να ανοίξουν μία επιχείρηση και ύστερα από δύο χρόνια, συνήθως, βρίσκονται στη δυσάρεστη θέση να κλείσουν την επιχείρησή τους γιατί δεν πηγαίνει καλά.

Η **παγκοσμιοποίηση** οδήγησε τους εμπόρους και τους μικρούς βιοτέχνες να νιώθουν τον κλοιό της καθημερινής ανασφάλειας να τους πνίγει. Παραδειγματικά αναφέρουμε το οικονομικό αδιέξοδο στο οποίο βρίσκεται τα τελευταία δύο χρόνια ο τομέας της βιοτεχνίας, η οποία έχει πληγεί ανεπανόρθωτα από τον ανταγωνισμό των εισαγόμενων ασιατικής, κυρίως, προέλευσης προϊόντων και επιχειρήσεων, καθώς επίσης και από τη δημιουργία και λειτουργία μεγάλων αλυσίδων πολυκαταστημάτων και πολυεθνικών επιχειρήσεων.

Ειδικότερα, τα προβλήματα που παρουσιάζουν οι ΜΜΕ στις μέρες μας εστιάζονται στα παρακάτω:

- ❖ Στην ανάγκη των πολύ μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε θέματα καινοτομίας.
- ❖ Μειονεκτήματά τους σε σύγκριση με τις αντίστοιχες μεγάλες επιχειρήσεις του κλάδου τους όσον αφορά τη δυνατότητα ανάπτυξης.
- ❖ Στο επίπεδο συνεργασίας τους με τοπικές αρχές και οργανισμούς (δημόσιους και ιδιωτικούς), στα πλαίσια της παροχής εξειδικευμένης πληροφόρησης, καθώς και συμβουλευτικής και

- τεχνικής υποστήριξης σε θέματα βέλτιστης αξιοποίησης επενδυτικών και χρηματοδοτικών ευκαιριών.
- ❖ Στους υπάρχοντες και υπό ανάπτυξη μηχανισμούς πρόσβασης τους στο χρηματοπιστωτικό τραπεζικό σύστημα.
 - ❖ Στα εθνικά εξειδικευμένα προγράμματα χρηματοδότησης καινοτόμων ενεργειών.
 - ❖ Στα υπάρχοντα εργαλεία χρηματοδότησης, ειδικότερα σε θέματα προώθησης της καινοτομίας σε σχέση με τις ήδη προκαθορισμένες ανάγκες τους.
 - ❖ Στη μη υιοθέτηση νέων τεχνολογιών, με αποτέλεσμα να μην δύνανται να καταστούν ανταγωνιστικές.
 - ❖ Αποδέχονται τις συνθήκες της αγοράς ως έχουν, γιατί δεν είναι σε θέση να τις διαμορφώσουν.
 - ❖ Οι ΜΜΕ δεν διαθέτουν τα απαραίτητα εφόδια για πειραματισμούς και δεν μπορούν να κάνουν «ακριβά» λάθη. Αν και πρωτίστως οικονομικά, αυτού του τύπου τα εμπόδια έχουν να κάνουν και με τις περιορισμένες πηγές που διαθέτουν οι ΜΜΕ σε ότι αφορά το προσωπικό, management, κτλ.
 - ❖ Στο μικρό βαθμό χρήσης της πληροφορικής, με αποτέλεσμα οι γνώσεις τους για το εν λόγω αντικείμενο να είναι περιορισμένες. Παράλληλα παρατηρείται το πρόβλημα πολλές λύσεις πληροφορικής που διατίθενται για τις ΜΜΕ να είναι είτε ανεπαρκείς, μια που στόχος τους είναι να καλύψουν μεμονωμένες ανάγκες, είτε πολύ περίπλοκες και ακριβές, μια που ουσιαστικά έχουν σχεδιαστεί για την εξυπηρέτηση μεγάλων επιχειρήσεων και όχι των ΜΜΕ.
 - ❖ Συχνά οι ΜΜΕ, έχουν μικρή και πολύ συγκεκριμένη πελατεία, η οποία εντοπίζεται σε συγκεκριμένες περιοχές ή σε συγκεκριμένα τμήματα της παραγωγικής διαδικασίας.
 - ❖ Προβλήματα Χρηματοδότησης, (προγράμματα εγγυήσεων, συμμετοχική χρηματοδότηση, επιδοτήσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων κλπ.).
 - ❖ Οι επιπτώσεις από την μεταβίβαση των επιχειρήσεων από τη μία γενιά στην άλλη λόγω:
 - φορολογίας (κληρονομικοί συντελεστές φορολόγησης, φορολόγηση υπεραξίας κατά την μεταβίβαση, τμηματική ή

ετεροχρονισμένη πληρωμή φόρου δωρεάς ή κληρονομιάς κλπ)

- ισχύουσας Νομοθεσίας,
- έλλειψης χρηματοδότησης (ανάπτυξη χρηματοοικονομικού περιβάλλοντος που ευνοεί την μεταβίβαση),
- έλλειψης διοικητικών μέτρων (ευαισθητοποίηση ενδιαφερομένων, πληροφόρηση, κατάρτιση, τεχνική στήριξη κλπ.)

Καταλήγοντας, τελευταίο αλλά όχι λιγότερο σημαντικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν, και ως ένα βαθμό συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν, παγκοσμίως οι μικρού και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις είναι αυτό της εξεύρεσης των απαιτούμενων κεφαλαίων για τη χρηματοδότηση των πάσης φύσεως δραστηριοτήτων τους. Το πρόβλημα αυτό παρουσιάζεται εντονότερο στις μικρού και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο

ΜΕΘΟΔΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΜΕ

3.1 ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

Τραπεζικός Δανεισμός

Μέχρι πριν από μερικά χρόνια, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις πολύ δύσκολα αποκτούσαν πρόσβαση στο τραπεζικό σύστημα για την άντληση κεφαλαίων. Οι τράπεζες, επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον τους στην αγορά των μεγάλων επιχειρήσεων, των οποίων τα θεμελιώδη μεγέθη αποτελούσαν εχέγγυα για την ασφαλή και αποδοτική σύναψη πελατειακών σχέσεων, κρατούσαν στο περιθώριο των εργασιών τους τις μικρού και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις.

Ακόμα και στις περιπτώσεις που οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποκτούσαν πρόσβαση στο τραπεζικό σύστημα, η καχυποψία με την οποία αντιμετωπίζονταν από αυτό είχε αντίκτυπο στο κόστος δανεισμού, το οποίο ήταν πολύ υψηλό. Οι επιχειρήσεις αυτές επομένως, στηρίζονταν στην ίδια χρηματοδότηση από τους επιχειρηματίες. Οι περιορισμένοι όμως ίδιοι πόροι και η μη ύπαρξη εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης είχαν ως αποτέλεσμα και την περιορισμένη ανάπτυξη των εταιρειών αυτών.

Τα τελευταία χρόνια όμως, το τοπίο έχει αλλάξει άρδην. Οι μεγάλες επιχειρήσεις έχουν πλέον στη διάθεσή τους εναλλακτικούς τρόπους χρηματοδότησης, εκτός του τραπεζικού συστήματος. Οι τράπεζες επομένως αναγκάστηκαν εκ των πραγμάτων να οδηγηθούν στην εξεύρεση μιας νέας πελατειακής βάσης για την προώθηση των τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών τους.

Ενδεικτικά αναφέρουμε μερικά από τα προϊόντα που προσφέρονται σήμερα στις ΜΜΕ από το τραπεζικό σύστημα:

α) Χρηματοδοτήσεις Κεφαλαίου Κίνησης

Ο όρος Κεφάλαιο Κίνησης (Κ.Κ.) ορίζεται ως η διαφορά:

Κυκλοφοριακό Ενεργητικό - Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

και χρησιμοποιείται για να δηλώσει την υπεροχή του κυκλοφοριακού ενεργητικού έναντι των βραχυπρόθεσμων

υποχρεώσεων. Έτσι, το Κ.Κ. μπορεί να είναι θετικό, μηδενικό ή αρνητικό.

Η **επάρκεια του Κ.Κ.** επιτρέπει σε μια επιχείρηση να διατηρεί επαρκή αποθέματα, να ικανοποιεί τις τρέχουσες υποχρεώσεις της, να επωφελείται ταμειακών εκπτώσεων και να παρέχει ευνοϊκούς όρους πωλήσεων στους πελάτες της. Ακόμη της επιτρέπει να αντιμετωπίσει δύσκολες καταστάσεις, παραδείγματος χάριν, περιόδους ύφεσης. Τέλος, επιτρέπει στην επιχείρηση να διεξάγει τη δραστηριότητάς της αποτελεσματικά χωρίς καθυστερήσεις στην απόκτηση εμπορευμάτων πρώτων υλών, λοιπών προμηθειών ή υπηρεσιών και σε περίπτωση δυσκολιών να λάβει πιστωτικές διευκολύνσεις από τους προμηθευτές της.

Αντίθετα, σε περίπτωση **ανεπάρκειας Κ.Κ.** η επιχείρηση δεν μπορεί να έχει τα πιο πάνω πλεονεκτήματα και βρίσκεται σε πτωχή ανταγωνιστική θέση. Οι πιθανότητες να επιβιώσει είναι πολύ μικρές, εκτός και αν βελτιωθεί η θέση της από πλευράς Κ.Κ.

Στις μέρες μας πολλές ΜΜΕ καταφεύγουν σε δανεισμό από τράπεζες για να καλύψουν τη χρηματοδότηση διαφόρων δραστηριοτήτων τους. Η χρηματοδότηση μιας ΜΜΕ μπορεί να είναι:

- **Βραχυπρόθεσμη:** πρόκειται για χρηματοδότηση βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα για την κάλυψη αναγκών Κεφαλαίου Κίνησης.
- **Μεσοπρόθεσμη:** χρηματοδότηση που απευθύνεται σε ΜΜΕ για την κάλυψη αναγκών τους σε Κεφάλαιο Κίνησης με διάρκεια έως και 3 έτη.
- **Μακροπρόθεσμη:** η οποία μπορεί να γίνει είτε με προσφορά κεφαλαίου είτε με δανειοδότηση, όπου επιτυγχάνεται με την προσφορά ομολόγων από πλευράς επιχειρήσεων (αφορά κυρίως απόκτηση κτιριακών εγκαταστάσεων, μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού).

β) Κοινοτικά Δάνεια

Πρόκειται για δάνεια που χορηγούνται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων προς τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με πρωτοβουλία του κράτους-μέλους που επιθυμεί να ζητήσει κοινοτικό δάνειο, το Συμβούλιο, αφού εξετάσει την κατάσταση στο

Κράτος αυτό και το πρόγραμμα ανακάμψεως το οποίο αναλαμβάνει να θέσει σε εφαρμογή, αποφασίζει κατ' αρχήν για:

- τη χορήγηση του δανείου,
- το ύψος του,
- τις λεπτομέρειες χορηγήσεως του δανείου, το οποίο δύναται να καταβληθεί στο σύνολό του ή σε δόσεις,
- τους όρους οικονομικής πολιτικής που συνοδεύουν το δάνειο, και τούτο για να αποκατασταθεί η στήριξη των ισοζυγίων πληρωμών.

Το δάνειο που ζήτησε κράτος-μέλος δύναται, κατόπιν αιτήσεως του Κράτους αυτού, να συνοδεύεται από τη δυνατότητα προεξοφλήσεως. Αυτό προϋποθέτει την τήρηση των καταλλήλων τύπων δανείων.

Οι εγγυήσεις που παρέχονται από την ΕΤΕπ αφορούν τα δάνεια που η τράπεζα χορήγησε σε τρίτες χώρες. Σε περίπτωση που ο λήπτης ενός εγγυημένου δανείου αδυνατεί να καταβάλει εμπρόθεσμα μία πληρωμή, η ΕΤΕπ ζητεί από την Κοινότητα να καταβάλλει, μέσω του ταμείου, τα οφειλόμενα ποσά, σύμφωνα με την αντίστοιχη σύμβαση εγγύησης.

Η προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση μιας χώρας που έχει λάβει κοινοτικό δάνειο ή εγγύηση δανείου συνεπάγεται ειδική μεταφορά από το Ταμείο Εγγύησης στον προϋπολογισμό της Ε.Ε. Το ύψος της μεταφοράς υπολογίζεται με βάση το εναπομένον ποσό, κατά την ημερομηνία της προσχώρησης, των εγγυημένων ή χορηγηθέντων από την Κοινότητα δανείων προς το νέο κράτος-μέλος. Τα ποσά των δανείων αυτών πολλαπλασιάζονται επί το ποσοστό-στόχο που εφαρμόζεται κατά την ημερομηνία της προσχώρησης προκειμένου να επιτευχθεί το ποσό που θα μεταφερθεί στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

γ) Ομολογιακά Δάνεια

Μία εναλλακτική μορφή χρηματοδότησης των ΜΜΕ σήμερα είναι η αγορά των εταιρικών ομολόγων. Σύμφωνα με το υπάρχον νομικό πλαίσιο υπάρχουν τα εξής ομολογιακά δάνεια:

- ❖ **Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο**, το οποίο είναι ένα σταθερής ή κυμαινόμενης απόδοσης χρεόγραφο και δίνει το δικαίωμα στον ομολογιούχο να μετατρέψει το ομόλογό του σε νέες μετοχές του Εκδότη.

- ❖ **Ανταλλάξιμο ομολογιακό δάνειο**, είναι ένα χρεόγραφο σταθερής ή κυμαινόμενης απόδοσης, το οποίο όμως δίνει το δικαίωμα στον ομολογιούχο να ανταλλάξει το ομόλογό του με υπάρχουσες μετοχές εισηγμένης εταιρίας διαφορετικής από τον Εκδότη των ομολογιών τις οποίες ο τελευταίος κρατάει στο χαρτοφυλάκιό του (συχνά θυγατρικής του).
- ❖ Το **Ομολογιακό δάνειο με κερδοφόρες ομολογίες** παρέχει στους ομολογιούχους δικαίωμα απόληψης εκτός από τον τόκο και ορισμένου ποσοστού από τα κέρδη που απομένουν μετά την απόληψη του πρώτου μερίσματος ή άλλης πρόσθετης παροχής που εξαρτάται από το ύψος της παραγωγής ή από το εν γένει επίπεδο της δραστηριότητας της εταιρίας.
- ❖ Στο **Ομολογιακό δάνειο με ενυπόθηκες ομολογίες** παραχωρείται εμπράγματα ασφάλεια υπέρ του ομολογιούχου που συνίσταται στην εγγραφή υποθήκης σε ένα ή περισσότερα ακίνητα.

δ) *Leasing*

Μια συνήθης μέθοδος χρηματοδότησης της λειτουργίας μιας επιχείρησης είναι το leasing (χρηματοδοτική μίσθωση), το οποίο αποτελεί την πιο σύγχρονη και αποτελεσματική λύση απόκτησης επενδυτικών περιουσιακών στοιχείων. Απευθύνεται σε ελεύθερους επαγγελματίες και επιχειρήσεις πάσης φύσεως και νομικής μορφής, που επιθυμούν την απόκτηση ακινήτων και λοιπού εξοπλισμού, χωρίς τη δέσμευση των κεφαλαίων τους. Με άλλα λόγια, με το Leasing η επιχείρηση ενοικιάζει περιουσιακά στοιχεία και μόλις εξοφλήσει το ποσό, είναι δικά της.

Το Leasing είναι μία σύμβαση μεταξύ δύο συμβαλλομένων πλευρών:

- Της εταιρίας Leasing και
- του μισθωτή

Με την υπογραφή της σύμβασης ο μισθωτής έχει άμεσα στη διάθεσή του το ακίνητο ή τον κινητό εξοπλισμό που επιθυμεί. Η διάρκεια της σύμβασης Leasing για το κινητό εξοπλισμό είναι συνήθως από 3 έως 5 έτη, ενώ για τα ακίνητα είναι τουλάχιστον 10ετής.

Πλεονεκτήματα του Leasing

- Ο μισθωτής γίνεται ιδιοκτήτης με τη λήξη της σύμβασης.
- Το μίσθωμα που καταβάλλει ο μισθωτής με το Leasing εκπίπτει εξολοκλήρου από το φορολογητέο εισόδημα.
- Δεν απαιτείται συνήθως προσημείωση ή άλλου είδους εξασφάλιση, αφού εγγύηση της εταιρίας Leasing αποτελεί το ίδιο το ακίνητο ή ο εξοπλισμός.
- Δεν δεσμεύεται το κεφάλαιο της επιχείρησης.

Γιατί Leasing; Με αυτόν τον τρόπο χρηματοδότησης εξασφαλίζονται για την επιχείρηση:

- Άνεση.
- Ευκολία στην απόκτηση πίστωσης συγκριτικά με δάνειο.
- Χρηματοδότηση μέχρι 100% της αξίας της επένδυσης.
- Δεν επηρεάζεται αρνητικά η πιστοληπτική ικανότητα της επιχείρησης.
- Δεν χρησιμοποιείται κεφάλαιο κίνησης, άρα διατηρείται η ρευστότητα.
- Ταχύτητα υλοποίησης - Ευελιξία.
- Φορολογική Μεταχείριση.
- Δεν απαιτούνται ιδιαίτερες πρόσθετες εξασφαλίσεις.
- Αποφυγή κινδύνων απαξίωσης.
- Ελάφρυνση των λογιστικών καταστάσεων - Μη επιβάρυνση χρηματοοικονομικών δεικτών.

3.2 ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ (αυτοχρηματοδότηση)

Στην περίπτωση της αυτοχρηματοδότησης, πηγή κεφαλαίου είναι η ίδια η επιχείρηση που αυτοχρηματοδοτείται με ποσά που σχηματίζονται από τα κέρδη της.

Η χρηματοδότηση από εσωτερικές πηγές διακρίνεται σε **εμφανή μορφή** από μη διανεμόμενα κέρδη και σε **αφανή μορφή** όπου αναφερόμαστε σε αποσβέσεις και υποτίμηση του στοιχείου του ενεργητικού ή σε υπερτίμηση των υποχρεώσεων της επιχείρησης.

Τόσο η εμφανή όσο και η αφανή μορφή συνεπάγονται μείωση του εμφανιζόμενου κέρδους (έμμεση χρηματοδότηση).

3.3 FACTORING

Το factoring αποτελεί δέσμη χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, οι οποίες καλύπτουν ανάγκες επιχειρήσεων που πωλούν προϊόντα ή παρέχουν υπηρεσίες με βραχυπρόθεσμη πίστωση σε πελάτες με επαναληπτική αγοραστική συμπεριφορά.

Πρόκειται για τριμερή συνεργασία μεταξύ ενός προμηθευτή, των πελατών του και μίας εταιρίας factoring, η οποία αναλαμβάνει τη διαχείριση, λογιστική παρακολούθηση και είσπραξη των εκδιδόμενων από τον προμηθευτή χορήγηση προκαταβολών επί της αξίας τους.

Επίσης η εταιρία factoring αναλαμβάνει υπό προϋποθέσεις την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου του προμηθευτή.

Είδη factoring

A. ΕΓΧΩΡΙΟ FACTORING: Καλύπτει ανάγκες της επιχείρησης στην εγχώρια αγορά

Παρεχόμενες Υπηρεσίες:

- i. Χρηματοδότηση της επιχείρησης,
- ii. Αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών.
- iii. Διαχείριση, Λογιστική Παρακολούθηση και Είσπραξη των τιμολογίων.
- iv. Ανάλυση του πιστωτικού κινδύνου.

Ωφέλειες επιχείρησης από τη χρήση των υπηρεσιών factoring:

- Η αξιολόγηση από την εταιρία factoring της πιστοληπτικής ικανότητας των υφιστάμενων και νέων αγοραστών εξυγιαίνει το πελατολόγιο της επιχείρησης και δημιουργεί συνθήκες καλής εισπραξιμότητας των σχετικών τιμολογίων. Έτσι η επιχείρηση αναπροσαρμόζει έγκαιρα την πιστωτική της πολιτική και συγκεντρώνεται απερίσπαστη στην ανάπτυξη των εργασιών της.
- Η ανάληψη από την εταιρία factoring της είσπραξης των τιμολογίων βελτιώνει τη συμπεριφορά των οφειλετών σε ότι αφορά την εξόφληση των υποχρεώσεών τους, με αποτέλεσμα την έγκαιρη ρευστοποίηση των εισπρακτέων τιμολογίων του προμηθευτή.
- Η ανάθεση της διαχείρισης και λογιστικής παρακολούθησης των εμπορικών απαιτήσεων στην εταιρία factoring μειώνει σημαντικά τα λειτουργικά κόστη της συνεργαζόμενης επιχείρησης.

- Η χρηματοδότηση της επιχείρησης από την εταιρία factoring στηρίζεται στο αξιολογημένο πελατολόγιό της κι έτσι δεν απαιτείται παροχή πρόσθετων ασφαλειών. Επιπλέον συνδέεται απόλυτα με τον κύκλο εργασιών της και μπορεί να αυξάνεται ανάλογα με αυτόν, κάτι που εξασφαλίζει συνεχή ρευστότητα, η οποία αποτελεί ισχυρό διαπραγματευτικό «χαρτί» για επίτευξη ευνοϊκών συμφωνιών με τους προμηθευτές της.
- Η ανάληψη του πιστωτικού κινδύνου από την εταιρία factoring διασφαλίζει την πληρωμή των τιμολογίων και την αποφυγή επισφαλειών, γεγονός που διευκολύνει τον οικονομικό σχεδιασμό της επιχείρησης, εγγυάται την ανάπτυξή της, ενώ παράλληλα βελτιώνει την εικόνα του ισολογισμού της και την πιστοληπτική ικανότητά της, δεδομένου ότι η λαμβανομένη προκαταβολή έναντι της αξίας των τιμολογίων δεν εμφανίζεται στις υποχρεώσεις της.

Γενικότερα η χρήση των υπηρεσιών factoring δίνει τη δυνατότητα στην επιχείρηση να εκλογικεύσει την οργανωτική και λειτουργική δομή της, να περιορίζει το κόστος της, να βελτιώνει την ανταγωνιστικότητά της και να επικεντρώνει την προσοχή και δράση της στη συνεχή ανάπτυξή της.

B. ΕΞΑΓΩΓΙΚΟ FACTORING: Καλύπτει ανάγκες της επιχείρησης στην διεθνή αγορά.

Παρεχόμενες υπηρεσίες:

Το εξαγωγικό factoring παρέχει στην εξαγωγική επιχείρηση αντίστοιχες υπηρεσίες με το εγχώριο factoring. Η εκχώρηση όμως στην εταιρία factoring των απαιτήσεων της επιχείρησης έναντι των αγοραστών-εισαγωγέων γίνεται κατά κανόνα χωρίς δικαίωμα επιστροφής στην επιχείρηση των ανείσπρακτων τιμολογίων και επομένως η εταιρία factoring αναλαμβάνει τον πιστωτικό κίνδυνο.

Ωφέλειες Εξαγωγικής Επιχείρησης:

- Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των αγοραστών, η διαχείριση κινδύνων στο εξωτερικό και η είσπραξη απαιτήσεων απαιτεί πολύπλοκους χειρισμούς, από τους οποίους απαλλάσσεται η εξαγωγική επιχείρηση.
- Οι παραδοσιακές εξαγωγικές διαδικασίες υποκαθίστανται από την ευέλικτη και αποτελεσματική διαχείριση των εξαγωγών μέσω ανοικτού λογαριασμού, που βελτιώνει την

ανταγωνιστικότητα της εξαγωγικής επιχείρησης και συμβάλλει στην επιτυχή διείσδυσή της στην διεθνή αγορά.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ FACTORING: Καλύπτει ανάγκες της επιχείρησης στην διεθνή αγορά.

Η εισαγωγική επιχείρηση απαλλάσσεται από τις παραδοσιακές διαδικασίες των εισαγωγών και αγοράζει προθεσμιακά με ανοικτό λογαριασμό, γεγονός που της επιτρέπει να βελτιώνει την αγοραστική δύναμή της, του όρους αγορών και την ανταγωνιστικότητά της.

Οι επιχειρήσεις που ενδείκνυται να κάνουν χρήση των υπηρεσιών factoring έχουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Παρουσιάζουν αναπτυσσόμενη και κερδοφόρα δραστηριότητα.
- Πραγματοποιούν πωλήσεις με βραχυπρόθεσμη πίστωση.
- Έχουν ευρύ αριθμό πελατών με επαναληπτική και καλή αγοραστική συμπεριφορά.
- Εκδίδουν τιμολόγια με σημαντική μέση αξία.

3.4 Εγγυητικές Επιστολές

Οι Εγγυητικές επιστολές είναι έγγραφα της τράπεζας με τα οποία η τράπεζα δεσμεύεται και εγγυάται ότι θα πληρώσει σε τρίτο πρόσωπο μια υποχρέωση του πελάτη της για τον οποίο εκδίδεται η εγγυητική επιστολή ή ότι θα πληρώσει κάποιο ποσό σε περίπτωση μη εκτέλεσης από αυτόν μίας συμφωνίας.

Ο πελάτης προκειμένου να του χορηγηθεί εγγυητική επιστολή προσφέρει στην τράπεζα κάποιας μορφής «ασφάλεια» η οποία είναι είτε:

- κατάθεση στην τράπεζα ίσου χρηματικού ποσού,
- εγγραφή υποθήκης σε ακίνητό του,
- χορήγηση ενέχυρου πιστωτικών τίτλων ή εμπορευμάτων,
- αποδοχή κάποιας συναλλαγματικής ή κατάθεση άλλης εγγυητικής επιστολής από φερέγγυο πρόσωπο.

Σε περίπτωση κακής εκτέλεσης ή μη εκτέλεσης της συμφωνίας πελάτη-τρίτων, η τράπεζα υποχρεώνεται να καταβάλλει στους παραλήπτες της «εγγυητικής επιστολής» το ποσό για το οποίο έχει εγγυηθεί. Στην συνέχεια η τράπεζα στρέφεται κατά του πελάτη της υπέρ του οποίου εκδόθηκε η εγγυητική επιστολή, προκειμένου να εισπράξει το ποσό της εγγυητικής επιστολής.

Η τράπεζα για την χορήγηση εγγυητικών επιστολών εισπράττει ένα ποσοστό προμήθειας επί της αξίας της κάθε επιστολής.

Σήμερα χορηγούνται εγγυητικές επιστολές από την πλειονότητα των τραπεζών, από τον ΕΟΜΜΕΧ και από το Ταμείο Εγγυοδοσίας ΜΜΕ.

ΤΑΜΕΙΟ ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑΣ

Στόχος ίδρυσης της εταιρίας ήταν η διευκόλυνση πρόσβασης στο χρηματοπιστωτικό και χρηματοοικονομικό σύστημα της χώρας μας των Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΜΜΕ), παρέχοντας εγγυήσεις και αντεγγυήσεις υπέρ αυτών και αναλαμβάνοντας έτσι την κάλυψη μεγάλου μέρους των οικονομικών και εμπορικών κινδύνων τους.

Ο Κανονισμός Παροχής Εγγυήσεων και Λειτουργίας της ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ απαγορεύει να βαρύνεται με προσημείωση ή υποθήκη η μόνιμη και μοναδική κατοικία του επιχειρηματία, όταν η ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ παρέχει υπέρ αυτού εγγύηση (υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι η κατοικία αυτή δεν είναι ήδη προσημειωμένη ή υποθηκευμένη)

Βασικές επιδιώξεις της εταιρίας είναι:

- Η υποστήριξη χιλιάδων νεοϊδρυόμενων και υφιστάμενων, υγιών, βιώσιμων και ελπιδοφόρων ΜΜΕ, όλων των κλάδων και τομέων της οικονομίας, σε όλα τα στάδια του επιχειρηματικού κύκλου (εκκίνηση, ανάπτυξη, ωρίμανση, διεθνοποίηση, αναδιάρθρωση, μεταβίβαση, διαδοχή).
- Η υποστήριξη των επιχειρήσεων που έχουν δυσκολία ή αδυναμία πρόσβασης στην χρηματοδότηση (π.χ. νεοϊδρυόμενες ΜΜΕ, επιχειρήσεις με ανεπαρκείς εξασφαλίσεις, επιχειρήσεις δημιουργίας νέων προϊόντων και υπηρεσιών, κλπ)
- Η υποστήριξη δραστηριοτήτων με υψηλότερο του μέσου όρου της αγοράς κίνδυνο και κάλυψη, κυρίως, μεσομακροπρόθεσμων οικονομικών κινδύνων και όλα αυτά με γνώμονα την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των Ελληνικών ΜΜΕ.

Κατηγορίες προϊόντων

Το Ταμείο έχει δημιουργήσει 5 διαφορετικά προγράμματα / προϊόντα που αφορούν εγγυήσεις σε μεσομακροπρόθεσμα και

βραχυπρόθεσμα δάνεια για νέες ή υφιστάμενες επιχειρήσεις οιασδήποτε νομικής μορφής, τα οποία είναι τα εξής:

1. Εγγυοδοσία για την ίδρυση μικρών ή την ανάπτυξη νέων μικρών επιχειρήσεων.
2. Εγγυοδοσία για πολύ μικρές επιχειρήσεις.
3. Εγγυοδοσία για μικρές επιχειρήσεις.
4. Εγγυοδοσία μικροδανείων πολύ μικρών επιχειρήσεων.
5. Εγγυοδοσία για εξαγορές, συγχωνεύσεις, μεταβιβάσεις, μικρών επιχειρήσεων.

Πλεονεκτήματα

Στις μέρες μας πολλές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν πρόβλημα ρευστότητας το οποίο μεγιστοποιεί την ανάγκη για τραπεζικό δανεισμό. Αρκετές φορές όμως δεν δύνανται να εξασφαλίσουν κεφάλαια μέσω τραπεζών, λόγω δυσμενών στοιχείων ή μη ύπαρξης εξασφαλίσεων. Η ΤΕΜΠΙΜΕ διευκολύνει και τις δύο πλευρές - τράπεζα-επιχείρηση - αναλαμβάνοντας μεγάλο μέρος του επιχειρηματικού κινδύνου της επιχείρησης.

Διαδικασία χορήγησης εγγυήσεων

Η διαδικασία που ακολουθείται για την παροχή εγγύησης από την ΤΕΜΠΙΜΕ ΑΕ είναι η ακόλουθη:

- α) Η ΜΜΕ συμπληρώνει το έντυπο «Δελτίο Πληροφοριακών Στοιχείων Επιχείρησης», το υποβάλλει στην Τράπεζα.
- β) Η Τράπεζα επίσης, συμπληρώνει το έντυπο «Αίτηση για Παροχή Εγγύησης Πιστοδότησης» με στοιχεία και πληροφορίες που ζητούνται από την ΤΕΜΠΙΜΕ ΑΕ.
- γ) Η ΤΕΜΠΙΜΕ ΑΕ εξετάζει, αξιολογεί την αίτηση και απαντά θετικά ή αρνητικά. Στην περίπτωση θετικής απάντησής της επαναποστέλλει στην Τράπεζα τα έντυπα «Αίτηση για Παροχή Εγγύησης Πιστοδότησης» και «Δελτίο Πληροφοριακών Στοιχείων Επιχείρησης» διορθωμένα / συμπληρωμένα και υπογεγραμμένα, καθώς και την Εγγυητική Πράξη συμπληρωμένη.

3.5 Επιχειρησιακά Προγράμματα - ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ

Το επίπεδο οικονομικής ανάπτυξης, το βιοτικό επίπεδο, ο πληθυσμός και η απασχόληση ποικίλουν σε σημαντικό βαθμό στις διάφορες περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Καθώς οι διάφορες περιφέρειες παρουσιάζουν μεγάλες διαφορές, ακόμη και στο εσωτερικό μιας χώρας, ο ρόλος της Ε.Ε. για την άμβλυνση των περιφερειακών ανισοτήτων ολοένα αυξάνεται.

Η οικονομική και κοινωνική συνοχή των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί χωρίς την ύπαρξη μιας πολιτικής που θα επιδιώκει την ανάπτυξη των λιγότερο ευνοημένων περιοχών, μεταβιβάζοντας προς αυτές οικονομικούς πόρους από τις περιοχές με αναπτυξιακό πλεονέκτημα. Για το σκοπό αυτό, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει διαμορφώσει μια περιφερειακή πολιτική η οποία στοχεύει στη μείωση των υφιστάμενων περιφερειακών ανισοτήτων και στην πρόληψη της δημιουργίας νέων.

Παράλληλα, κάθε κράτος μέλος έχει την δική του περιφερειακή πολιτική, μέσω της οποίας προσπαθεί να επιλύσει τα περιφερειακά του προβλήματα. Η ευρωπαϊκή περιφερειακή πολιτική δεν επιδιώκει να αντικαταστήσει τις εθνικές πολιτικές, αλλά να ορίσει τις γενικές αρχές και κατευθύνσεις βάσει των οποίων θα κινηθούν αυτές.

Τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής αναπτύσσουν δραστηριότητα, κυρίως μέσα από τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης (ΚΠΣ). Τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες προετοιμάζουν τα Σχέδια Ανάπτυξης που υποβάλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Με βάση τα σχέδια αυτά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καταρτίζει το ΚΠΣ, όπου προσδιορίζονται οι προτεραιότητες, οι τρόποι παρέμβασης και οι τρόποι χρηματοδότησης για ολόκληρη τη χρονική περίοδο εφαρμογής.

Οι παρεμβάσεις που καλύπτονται από τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης διεξάγονται, κατά γενικό κανόνα, με τη μορφή ενός ολοκληρωμένου **Επιχειρησιακού Προγράμματος** κατά περιφέρεια. Τα επιχειρησιακά προγράμματα εγκρίνονται από την Επιτροπή και αποσκοπούν στην εφαρμογή ενός ΚΠΣ. Πιο συγκεκριμένα, κάθε Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) περιλαμβάνει:

- Τους άξονες προτεραιότητας του προγράμματος, τη συνέπειά τους προς το αντίστοιχο κοινοτικό πλαίσιο στήριξης, τους ειδικούς στόχους του, ποσοτικά προσδιορισμένους, όπου είναι δυνατό και εκτίμηση των αναμενόμενων επιπτώσεων.

- Συνοπτική περιγραφή των μέτρων που μελετώνται για την εφαρμογή των αξόνων προτεραιότητας, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων που είναι απαραίτητα για να εξακριβωθεί η συμμόρφωσή τους προς τα συστήματα ενισχύσεων κατά την έννοια του άρθρου 87 της συνθήκης.
- Το ενδεικτικό σχέδιο χρηματοδότησης, το οποίο προσδιορίζει, για κάθε άξονα προτεραιότητας και για κάθε έτος, το ύψος των συνολικών κονδυλίων που προβλέπονται για τη συμμετοχή κάθε Ταμείου, ενδεχομένως της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των άλλων χρηματοδοτικών οργάνων.
- Τις διατάξεις για την εφαρμογή του επιχειρησιακού προγράμματος.

Στα ΠΕΠ παρουσιάζονται ολοκληρωμένες προτεραιότητες για την περιφερειακή ανάπτυξη, οι οποίες είναι εξειδικευμένες στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε περιφέρειας. Τα κοινά σημεία των αξόνων προτεραιότητας που προβλέπονται από τα ΠΕΠ είναι τα ακόλουθα:

- Ενδυνάμωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας των περιφερειακών οικονομιών και προαγωγή της εξωστρέφειας τους,
- ενίσχυση του παραγωγικού περιβάλλοντος,
- ενδυνάμωση του αναπτυξιακού ρόλου των αστικών κέντρων,
- τοπική ανάπτυξη και ανάπτυξη της υπαίθρου,
- ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού και
- βελτίωση της ποιότητας ζωής και προστασία φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα απευθύνονται τόσο στο δημόσιο τομέα, π.χ. για έργα που αφορούν την ανάπτυξη υποδομών και τη βελτίωση υπηρεσιών προς τον πολίτη, όσο και σε ιδιώτες (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) για προγράμματα που αφορούν επιχειρήσεις, αγρότες, νέους, ανέργους κλπ.

ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ

Ο Γενικός Αναπτυξιακός Στόχος που έχει τεθεί για την Περιφέρεια Κρήτης είναι «*η ενίσχυση του κεντρικού ρόλου της στο νησιωτικό χώρο της Νοτιοανατολικής Μεσογείου με σεβασμό στην προστασία του περιβάλλοντος και την ποιότητα ζωής*». Ο γενικός αυτός στόχος αναλύεται στους εξής κύριους στρατηγικούς στόχους:

- Κατοχύρωση και ενίσχυση της Περιφέρειας ως πρότυπου ερευνητικού και τεχνολογικού πόλου στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο.
- Βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και προστασία του περιβάλλοντος.
- Μείωση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων και αντιμετώπιση των φαινομένων υπερσυγκέντρωσης.

Ο **Άξονας Προτεραιότητας 1** έχει ως στόχο την «ενίσχυση της Περιφέρειας ως ερευνητικού και τεχνολογικού πόλου στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο, την προώθηση της καινοτομίας και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας».

- 1.1. Εκπαιδευτικές και ερευνητικές υποδομές. Ολοκλήρωση των υποδομών (κτιριακές εγκαταστάσεις - εξοπλισμός) των ακαδημαϊκών και ερευνητικών ιδρυμάτων της Κρήτης,
- 1.2. εξοικείωση των επιχειρήσεων με τις νέες τεχνολογίες, προώθηση της καινοτομίας, γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των επιχειρήσεων και των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, προσέλκυση επενδύσεων εντάσεως τεχνολογίας και γνώσης,
- 1.3. τεχνολογική αναβάθμιση και παροχή υπηρεσιών στις επιχειρήσεις του δευτερογενή τομέα,
- 1.4. ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του τουρισμού και
- 1.5. προώθηση της Κοινωνίας της Πληροφορίας.

Το σύνολο της δημόσιας δαπάνης που έχει προβλεφθεί για την υλοποίηση των δράσεων του εν λόγω άξονα ανέρχεται σε περίπου 52 εκατ. Ευρώ που αντιστοιχεί στο 8,18% του συνόλου της δημόσιας δαπάνης του Προγράμματος.

Ο **Άξονας Προτεραιότητας 2** περιλαμβάνει δράσεις που αποσκοπούν στην «προστασία του περιβάλλοντος και στη μείωση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων». Η επίτευξη του στόχου επιδιώκεται με τα εξής Μέτρα:

- 2.1. Διαχείριση στερεών, υγρών και βεβαρημένων αποβλήτων και ενίσχυση των υποδομών ύδρευσης,

- 2.2. υποδομές μεταφορών,
 - 2.3. υποδομές και εξοπλισμός στην εκπαίδευση και
 - 2.4. ανάπτυξη και ανάδειξη της πολιτιστικής - ιστορικής κληρονομιάς.
- Ο εν λόγω Άξονας χρηματοδοτείται με περίπου 209 εκατ. Ευρώ και αποτελεί το υψηλότερο ποσοστό (33,45%) της δημόσιας δαπάνης του ΠΕΠ Κρήτης.

Ο **Άξονας Προτεραιότητας 3** στοχεύει στη «συμμετοχή της Περιφέρειας στα διεθνή μεταφορικά δίκτυα ως κόμβου διαμετακόμισης». Η επίτευξη του στόχου επιδιώκεται με τα εξής δύο (2) Μέτρα:

- 3.1. Υποδομές μεταφορών (λιμάνια, αεροδρόμια),
- 3.2. ανάπτυξη βασικής εμπορικής υποδομής

Το σύνολο της δημόσιας δαπάνης που έχει προβλεφθεί για την υλοποίηση των στόχων των δράσεων του εν λόγω άξονα ανέρχεται σε περίπου 28 εκατ. Ευρώ που αντιστοιχεί στο 4,54% του συνόλου της δημόσιας δαπάνης.

Ο **Άξονας Προτεραιότητας 4** αφορά τα μεγάλα αστικά κέντρα της περιφέρειας και έχει ως στόχο τη «βελτίωση των οικονομικών λειτουργιών τους και της ποιότητας ζωής». Στο πλαίσιο του εν λόγω Άξονα θα πραγματοποιηθούν τα ακόλουθα πέντε (5) Μέτρα:

- 4.1. Χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός,
- 4.2. αναβάθμιση αστικού περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής,
- 4.3. διαμόρφωση βιομηχανικών και επιχειρηματικών περιοχών και δικτύων,
- 4.4. ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αστικής ανάπτυξης σε τοπικές ζώνες μικρής κλίμακας - ΕΤΠΑ και
- 4.5. ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αστικής ανάπτυξης σε τοπικές ζώνες μικρής κλίμακας - ΕΚΤ.

Το σύνολο της δημόσιας δαπάνης που έχει προβλεφθεί για την υλοποίηση των στόχων των δράσεων του εν λόγω άξονα ανέρχεται σε περίπου 95 εκατ. Ευρώ που αντιστοιχεί στο 15,31% του συνόλου της δημόσιας δαπάνης.

Ο **Άξονας Προτεραιότητας 5** αναφέρεται στην «ανάπτυξη των ορεινών, μειονεκτικών και λοιπών αγροτικών περιοχών».

Το σύνολο της δημόσιας δαπάνης που έχει προβλεφθεί για την υλοποίηση των στόχων των δράσεων του εν λόγω άξονα ανέρχεται σε

περίπου 190 εκατ. Ευρώ που αντιστοιχεί στο δεύτερο υψηλότερο ποσοστό 30,45% του συνόλου της δημόσιας δαπάνης του ΠΕΠ Κρήτης.

Ο **Άξονας Προτεραιότητας 6** έχει ως στόχο την «προώθηση της απασχόλησης και την παροχή ίσων ευκαιριών στη γνώση». Τα Μέτρα που περιλαμβάνονται στον εν λόγω Άξονα είναι τα ακόλουθα:

- 6.1 Ανάπτυξη κοινωνικών υπηρεσιών υποστήριξης για την προώθηση ίσων ευκαιριών,
- 6.2. ανάπτυξη ανθρώπινων πόρων και
- 6.3. τοπικές πρωτοβουλίες απασχόλησης.

Το σύνολο της δημόσιας δαπάνης που έχει προβλεφθεί για την υλοποίηση των στόχων των δράσεων του εν λόγω άξονα ανέρχεται σε περίπου 42 εκατ. Ευρώ που αντιστοιχεί στο 1,39% του συνόλου της δημόσιας δαπάνης.

Ο **Άξονας Προτεραιότητας 7** αναφέρεται στην τεχνική βοήθεια για την εφαρμογή του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

3.5.1 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα»

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» εντάσσεται στο Μέτρο 2.11 «Ενίσχυση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων του Τριτογενούς Τομέα» του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ελληνικό Δημόσιο και ιδιωτικούς πόρους.

Το πρόγραμμα **αποσκοπεί στην ενίσχυση** υφιστάμενων πολύ μικρών επιχειρήσεων του εμπορίου μέσω της ενίσχυσης ολοκληρωμένων επιχειρηματικών σχεδίων, που αποσκοπούν:

- στην αναβάθμιση / ανακαίνιση του χώρου που ασκείται η εμπορική δραστηριότητα, στον τεχνολογικό και οργανωτικό εκσυγχρονισμό τους, στην ένταξη μίας μεμονωμένης εμπορικής επιχείρησης σε δίκτυα συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τη μορφή της δικαιόχρησης (franchising),
- στην προώθηση των συνεργασιών των επιχειρήσεων σε κλαδικό επίπεδο που μπορούν να στοχεύουν είτε στην από κοινού πραγματοποίηση των αγορών από τους προμηθευτές, είτε στην από κοινού εκμετάλλευση αποθηκευτικών χώρων ή / και κοινού

χώρου εκθέσεων-πωλήσεων ή / και δημιουργία κοινών δικτύων διανομής.

- αναβάθμιση επιχειρηματικού περιβάλλοντος και βελτίωση συνθηκών ανταγωνισμού,
- ανάπτυξη επιχειρηματικότητας και υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις, (π.χ. μεταποίηση, εμπόριο, τουρισμός κλπ.)
- προώθηση της καινοτομίας,
- ενίσχυση της οικονομίας της γνώσης και σύνδεσή της με την παραγωγή,
- υποδομές και δικτυώσεις επιχειρηματικότητας,
- απελευθέρωση αγοράς ενέργειας, ενεργειακά δίκτυα και βελτίωση του ενεργειακού εφοδιασμού
- ανάπτυξη φιλικών προς το περιβάλλον μορφών ενέργειας και τεχνικών εξοικονόμησης ενέργειας,
- πράσινη επιχειρηματικότητα και ενίσχυση της περιβαλλοντικής διάστασης των παραγωγικών δραστηριοτήτων.

Το πρόγραμμα χρηματοδοτεί σχέδια μεμονωμένων και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων (τουλάχιστον 8) ως εξής:

- τα σχέδια των μεμονωμένων επιχειρήσεων θα πρέπει να ολοκληρώνονται εντός 5 (πέντε) μηνών από την ημερομηνία έγγραφης ενημέρωσης της επιχείρησης για την έγκρισή της, το όριο του προϋπολογισμού των υποβαλλόμενων σχεδίων να είναι 40.000,00 € το κατώτερο και 100.000,00 €, το ανώτατο.
- τα σχέδια των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων θα πρέπει να ολοκληρώνονται εντός 8 (οκτώ) μηνών από την ημερομηνία έγγραφης ενημέρωσης της επιχείρησης για την έγκρισή της, το όριο του προϋπολογισμού των υποβαλλόμενων σχεδίων να είναι 40.000,00 € το κατώτερο και 150.000,00 €, το ανώτατο, ανά επιχείρηση.

Η επιχορήγηση των προτάσεων που θα επιλεγούν ανέρχεται στο 40% του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού.

Για το πρόγραμμα ισχύει ο Κανονισμός (ΕΚ) 69/2001 για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis), που σημαίνει ότι μία επιχείρηση δεν μπορεί μέσα σε μία τριετία να λάβει - στο πλαίσιο προγραμμάτων που διέπονται από τον παραπάνω κανονισμό- δημόσια χρηματοδότηση άνω των 100.000,00 €.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΜΜΕ από ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ

4.1 Διαρθρωτικά Ταμεία

Πρόκειται για Κοινοτικά Ταμεία που χρηματοδοτούν προγράμματα και έχουν ως σκοπό να μειώσουν τις ανισότητες μεταξύ διάφορων περιοχών. Τέτοια είναι:

- Ευρωπαϊκό Ταμείο Γεωργικού Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ)
- Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
- Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)

Αυτή τη στιγμή η Ε.Ε. έχει τέσσερα διαρθρωτικά ταμεία:

- για την κοινωνική,
- την αγροτική,
- την περιφερειακή-αναπτυξιακή και
- την αλιευτική πολιτική της για τη συνδρομή προς τις φτωχότερες περιφέρειες.

Ο στόχος 1, που αντιπροσωπεύει τη μεγάλη μάζα της χρηματοδότησης, επενδύει σε λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές, όπου με τον όρο αυτό νοούνται οι περιφέρειες που έχουν κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ μικρότερο από το 75% του μέσου όρου της Ε.Ε. (αυτή τη στιγμή γύρω στις 50 περιφέρειες, στις οποίες κατοικεί το 22% του πληθυσμού της Ένωσης).

Ο στόχος 2 υποστηρίζει την αναδιάρθρωση σε περιοχές που έχουν πληγεί από την παρακμή παραδοσιακών οικονομικών κλάδων (βιομηχανικές, αγροτικές, αστικές ή αλιευτικές περιοχές), όπου ζει το 18% του πληθυσμού της Ένωσης.

Ο στόχος 3 εστιάζεται στον εκσυγχρονισμό των συστημάτων εκπαίδευσης και στην προώθηση της απασχόλησης. Πιστώσεις από τα διαρθρωτικά ταμεία έχουν χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση ποικίλων έργων, όπως η μεγάλη νέα γέφυρα του Τάγου στη Λισαβόνα, το νέο διεθνές αεροδρόμιο κοντά στην Αθήνα, η σιδηροδρομική γραμμή Ελσίνκι-Αγίας Πετρούπολης και το σύστημα ελαφρού σιδηροδρόμου του Μάντσεστερ.

α) Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Αποστολή του ΕΤΠΑ είναι η συμβολή:

- στην άμβλυνση των ανισοτήτων όσον αφορά την ανάπτυξη και το βιοτικό επίπεδο μεταξύ των διαφόρων περιφερειών,
- στη μείωση της καθυστέρησης των λιγότερο ευνοημένων περιφερειών,
- στη διόρθωση των κυριότερων περιφερειακών ανισοτήτων στην ΕΕ,
- στην ανάπτυξη και διαρθρωτική προσαρμογή των αναπτυξιακά καθυστερημένων περιφερειών καθώς και
- στην κοινωνικο-οικονομική ανασυγκρότηση των περιφερειών.

β) Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο χρηματοδοτεί καινοτόμες ενέργειες, όπως αυτή της προώθησης της Τοπικής Ανάπτυξης, και αφορά τοπικές στρατηγικές για την απασχόληση και την καινοτομία.

Πολιτικές

ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΛΩΝ

- Ίση μεταχείριση στα θέματα και στα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης
- Προστασία της μητρότητας και στη γονική άδεια
- Ίση πρόσβαση στην απασχόληση, την ένταξη και επανένταξη, την επαγγελματική κατάρτιση, τις συνθήκες εργασίας και στην προστασία της αξιοπρέπειας των γυναικών και ανδρών στην εργασία
- Φύλαξη παιδιών
- Προώθηση θετικών δράσεων υπέρ των γυναικών
- Προστασία της αξιοπρέπειας των ανδρών και των γυναικών
- Καταπολέμηση της ανεργίας των γυναικών
- Ίση αμοιβή για εργασία ίσης αξίας (αρχή της ισότητας των αμοιβών μεταξύ ανδρών και γυναικών)

ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η «τοπική ανάπτυξη» μπορεί να θεωρηθεί ως μία διαδικασία οικονομικής ανάπτυξης και διαρθρωτικών αλλαγών, η οποία οδηγεί σε βελτίωση του επιπέδου ζωής του τοπικού πληθυσμού και η οποία έχει οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική

και πολιτική-διοικητική διάσταση. Η στρατηγική της τοπικής ανάπτυξης αντιμετωπίζει κάθε χωρική ενότητα με διαφορετικό τρόπο, σύμφωνα με το επίπεδο ανάπτυξης της τοπικής οικονομίας, της δομής και λειτουργίας του παραγωγικού συστήματος, της αγοράς εργασίας και των χαρακτηριστικών που προσδιορίζουν την τοπική κουλτούρα.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΚτΠ

Η κοινωνία της Πληροφορίας (Information Society) είναι το αποτέλεσμα του οικονομικοκοινωνικού μετασχηματισμού που προκλήθηκε από την ανάπτυξη των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών. Η σημασία της χρήσης των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην ανάπτυξη της οικονομίας και στην αύξηση της παραγωγικότητας είναι μεγάλη, αλλά και οι επιπτώσεις της στις αγορές εργασίας και στην απασχόληση εξίσου σημαντικές.

Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις της ΚτΠ στους τομείς της απασχόλησης και του ανθρώπινου δυναμικού απαιτούνται κατάλληλες παρεμβάσεις στο πεδίο των αντίστοιχων πολιτικών.

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ -ΕΣΔΑ

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση (ΕΣΔΑ) αποτελεί την ολοκληρωμένη εθνική πολιτική για την απασχόληση, η οποία βασίζεται σε εξειδικευμένους και ποσοτικοποιημένους στόχους, με μακροπρόθεσμη επιδίωξη την οικονομική ανάπτυξη, την πλήρη απασχόληση, την κοινωνική συνοχή και τη βιώσιμη ανάπτυξη στο πλαίσιο μιας κοινωνίας της γνώσης.

Η εκπόνηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Απασχόληση για κάθε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει ετήσιο χαρακτήρα και διαδραματίζει το βασικό εργαλείο συντονισμού και προσανατολισμού για τη σύνδεση των εθνικών στόχων, όπως αυτοί εκφράζονται μέσα από τις επιμέρους παρεμβάσεις, με τους στόχους και τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση, που διατυπώνονται μέσω της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση (ΕΣΑ).

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο είναι ο κύριος χρηματοδότης των δράσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΕΣΔΑ με αποτέλεσμα να δημιουργείται ένας ισχυρός συνεκτικός

ιστός μεταξύ του ΕΣΔΑ και της εφαρμογής του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Για το λόγο αυτό παρατηρείται ένας υψηλός βαθμός συνέργειας μεταξύ της υλοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ και των ενεργειών που περιλαμβάνονται στο ΕΣΔΑ.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΕΣΔΕν

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο είναι το κατ' εξοχήν Διαρθρωτικό Ταμείο το οποίο συμβάλλει μέσω ποικίλων δράσεων στην προώθηση των ίσων ευκαιριών για όλους και ιδιαίτερα για όσους απειλούνται με Κοινωνικό Αποκλεισμό.

Μέσα από το συντονισμό των επιμέρους δράσεων επιχειρείται η άρση των εμποδίων που αντιμετωπίζουν τα άτομα που ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες του πληθυσμού, με:

- Τη δυνατότητα εκπαίδευσης και κατάρτισης καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής, με την εφαρμογή των ίσων ευκαιριών σε όλα τα στάδια της εκπαίδευσης και της κατάρτισης (mainstreaming).
- Την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και την επιδότηση της απασχόλησης.
- Την ανάπτυξη υποστηρικτικών δομών και μηχανισμών ανίχνευσης των αναγκών για την αγορά εργασίας.
- Την λειτουργία υποστηρικτικών δομών για την ισότιμη πρόσβαση στα βασικά κοινωνικά αγαθά και δικαιώματα.
- Τη συνεχή συμβουλευτική και υποστήριξη για την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων.
- Τη σύνδεση της τοπικής ανάπτυξης με τις ανάγκες απασχόλησης των ευπαθών κοινωνικά ομάδων.

ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

Ως δια βίου κατάρτιση ορίζεται «κάθε σκόπιμη μαθησιακή δραστηριότητα που αναλαμβάνεται σε συνεχιζόμενη βάση με σκοπό τη βελτίωση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων, στο πλαίσιο μιας προσωπικής, κοινωνικής οπτικής και /ή μιας οπτικής που σχετίζεται με την απασχόληση».

Η δια βίου κατάρτιση σύμφωνα με την ευρύτερα αποδεκτή άποψη καλύπτει όλους τους τύπους της προσχολικής εκπαίδευσης,

όλους τους τύπους της συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και όλες τις μορφές της άτυπης εκπαίδευσης.

Η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και κυρίως ο εκσυγχρονισμός των δεξιοτήτων και η επέκταση της δια βίου μάθησης είναι αποφασιστικής σημασίας στην οικονομία που βασίζεται στη γνώση. Στο πεδίο αυτό η αρχική επαγγελματική κατάρτιση και η συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην προσαρμογή του ανθρώπινου δυναμικού στις νέες συνθήκες οργάνωσης της εργασίας και στις νέες τεχνολογίες. Κεντρικός στόχος των είναι η ανάπτυξη και βελτίωση των προσόντων και των ικανοτήτων των ανέργων και των εργαζομένων και η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης.

Η κατάρτιση είναι ένα σύνολο ενεργειών που σχεδιάζονται με σκοπό την απόκτηση από τον καταρτιζόμενο αναγκαίων επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων. Ειδικότερα η Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση, αποτελεί μία διαρκή διαδικασία, που έχει σκοπό να διασφαλίσει ότι οι γνώσεις και δεξιότητες του ατόμου προσαρμόζονται συνεχώς και ανταποκρίνονται στις εξελισσόμενες απαιτήσεις της θέσης εργασίας του και των αναγκών της αγοράς εργασίας. Συνεπώς η συνεχιζόμενη εκπαίδευση αποβλέπει στη συντήρηση, ανανέωση, αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό των επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων. Συνήθως οργανώνεται και παρέχεται από τον φορέα κατάρτισης ή τον ίδιο τον εργοδότη με συστηματικό ή μη τρόπο, εντός ή εκτός του χώρου εργασίας και καμιά φορά και με εκπαιδευτικά ταξίδια στο εξωτερικό. Μπορεί να επιτελείται και με πρωτοβουλία του εργαζόμενου με τη συμμετοχή του σε επαγγελματικά συνέδρια, σε ειδικά επιμορφωτικά σεμινάρια και άλλα προγράμματα ταχύρυθμης επιμόρφωσης.

Βασικά στοιχεία της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την πραγμάτωση της δια βίου μάθησης είναι η προσαρμογή της εκπαίδευσης και της κατάρτισης στις απαιτήσεις της σύγχρονης οικονομίας, ώστε να προσφέρουν ευκαιρίες που θα αφορούν:

- 1) Την ατομική εκπαίδευση και κατάρτιση των πολιτών σε όλα τα στάδια της ζωής τους,

- 2) Την προώθηση της απασχολησιμότητας και της κοινωνικής ένταξης μέσα από την επένδυση στις γνώσεις και τις ικανότητες των πολιτών,
- 3) Τη δημιουργία μιας κοινωνίας της πληροφορίας για όλους και την προώθηση της κινητικότητας,
- 4) Την προσαρμογή στις απαιτήσεις που προέρχονται από την εισαγωγή των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Περιβάλλον είναι το σύνολο των φυσικών και ανθρωπογενών παραγόντων και στοιχείων που βρίσκονται σε αλληλεπίδραση και επηρεάζουν την οικολογική ισορροπία, την ποιότητα της ζωής, την υγεία των κατοίκων, την ιστορική και πολιτιστική παράδοση και τις αισθητικές αξίες.

Η πολιτική της Κοινότητας στον τομέα του περιβάλλοντος συμβάλλει στην επιδίωξη των ακόλουθων στόχων:

- Την διατήρηση, προστασία και βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος,
- Την προστασία της υγείας του ανθρώπου,
- Την συνετή και ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων,
- Την προώθηση, σε διεθνές επίπεδο, μέτρων για την αντιμετώπιση των περιφερειακών ή παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Ο Πολιτισμός αποτελεί καθοριστικό στοιχείο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, συμβάλλοντας αποφασιστικά στην εδραίωση του ευρωπαϊκού κοινωνικού προτύπου, καθώς και στην ακτινοβολία της Κοινότητας σε διεθνή κλίμακα.

Ο τομέας του Πολιτισμού αποτελεί κρίσιμο οικονομικό παράγοντα, ο οποίος συντελεί ταυτόχρονα στην κοινωνική ένταξη των ατόμων, προάγοντας την έννοια του σύγχρονου Ευρωπαίου πολίτη.

Θεμελιώδη στόχο της Κοινότητας αποτελεί η προώθηση ενός κοινού για τους λαούς της Ευρώπης πολιτιστικού χώρου, ο οποίος θα αναδεικνύει την πολιτιστική πολυμορφία των λαών, ενθαρρύνοντας τον διαπολιτισμικό διάλογο και τις πολιτιστικές

ανταλλαγές αγαθών και υπηρεσιών μέσω συνεργασιών και δημιουργίας πολιτιστικών δικτύων, ενώ, ταυτόχρονα, διασφαλίζεται η ισότιμη πρόσβαση και συμμετοχή στην πολιτιστική ζωή στην Ευρωπαϊκή Ένωση για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο αριθμό πολιτών.

Οι σημαντικότεροι άξονες του Επιχειρησιακού Προγράμματος για τον Πολιτισμό είναι οι ακόλουθοι:

- Η προστασία και η ανάδειξη της Πολιτιστικής Κληρονομιάς
- Η ανάπτυξη του Σύγχρονου Ελληνικού Πολιτισμού
- Η ανάπτυξη του Πολιτισμού στην Κοινωνία της Πληροφορίας
- Η ενίσχυση και η εξειδίκευση του Ανθρώπινου Δυναμικού

4.2 Χρηματοδοτικά Μέσα

α) Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων - ΕΤΕ

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων συστήθηκε το 1994 για την παροχή βοήθειας στις μικρές επιχειρήσεις. Πλειοψηφικός μέτοχος του Ταμείου είναι η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, με την οποία αποτελούν τον «όμιλο ΕΤΕπ»¹.

Παρέχει επιχειρηματικό κεφάλαιο στις ΜΜΕ, ιδίως στις νέες εταιρίες και στις επιχειρήσεις τεχνολογικού προσανατολισμού. Παρέχει εγγυήσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (όπως τράπεζες) για την κάλυψη των δανείων τους προς τις ΜΜΕ.

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων δεν είναι πιστωτικό ίδρυμα: δεν χορηγεί δάνεια και επιδοτήσεις σε επιχειρήσεις, ούτε επενδύει άμεσα σε εταιρίες. Αντίθετα λειτουργεί μέσω τραπεζών και άλλων χρηματοπιστωτικών ενδιάμεσων. Χρησιμοποιεί είτε δικούς του πόρους είτε τους πόρους που του έχουν εμπιστευθεί η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) ή η Ευρωπαϊκή Ένωση.

¹ Βλέπε παράρτημα σελ. 82.

β) Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων - ΕΤΕπ

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων είναι το χρηματοπιστωτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Χρηματοδοτεί:

- **επενδυτικά έργα**, προκειμένου να συμβάλλει στην ισόρροπη ανάπτυξη της Ένωσης, και
- **σχέδια** του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα που αφορούν τις μεταφορές, τις τηλεπικοινωνίες, τη βιομηχανία, την ενέργεια, τον τουρισμό, την υγεία και την εκπαίδευση.

Η έδρα της βρίσκεται στο Λουξεμβούργο και απασχολεί ειδικευμένο προσωπικό, προερχόμενο από όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μέτοχοι της ΕΤΕπ είναι τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία συμμετέχουν στο κεφάλαιό της, σύμφωνα με μία κλίμακα κατανομής που αντανακλά την οικονομική τους βαρύτητα στο πλαίσιο της Ένωσης.

Έργο της είναι να χορηγεί πιστώσεις για επενδυτικά σχέδια ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος (όπως σιδηροδρομικές και οδικές αρτηρίες, αεροδρόμια ή περιβαλλοντικά προγράμματα), ιδίως στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες, στις υποψήφιες χώρες και στον αναπτυσσόμενο κόσμο. Παρέχει επίσης πιστώσεις για επενδύσεις μικρών επιχειρήσεων.

Η ΕΤΕπ λειτουργεί σε μη κερδοσκοπική βάση και δεν αντλεί κεφάλαια από λογαριασμούς αποταμίευσης ή όψεως, ούτε χρησιμοποιεί πόρους του προϋπολογισμού της Ένωσης, αλλά χρηματοδοτείται με δανεισμό από τις κεφαλαιαγορές και από τους μετόχους της - τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα κράτη μέλη έχουν αναλάβει από κοινού το κεφάλαιό της κατά ποσοστά που αντικατοπτρίζουν το οικονομικό βάρος κάθε χώρας στο εσωτερικό της Ένωσης.

Αυτή η στήριξη των κρατών-μελών δίνει στην ΕΤΕπ άριστη πιστοληπτική ικανότητα στις χρηματαγορές που της επιτρέπει να συγκεντρώνει τεράστια κεφάλαια με εξαιρετικά ανταγωνιστικούς όρους. Έτσι, η Τράπεζα μπορεί με τη σειρά της να επενδύει σε έργα κοινής ωφέλειας για τα οποία, υπό διαφορετικές συνθήκες, δεν θα μπορούσαν να βρεθούν καν, ή μόνο με δυσμενέστερους όρους δανεισμού, τα απαραίτητα κεφάλαια.

Τα σχέδια τα οποία χρηματοδοτεί η Τράπεζα επιλέγονται προσεκτικά επί τη βάσει των ακόλουθων κριτηρίων:

- πρέπει να συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της Ένωσης, όπως:
 - η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών βιομηχανιών και μικρών επιχειρήσεων,
 - η δημιουργία διευρωπαϊκών δικτύων (μεταφορών, τηλεπικοινωνιών και ενέργειας),
 - η προώθηση του τομέα των τεχνολογιών πληροφορικής,
 - η προστασία του φυσικού και του αστικού περιβάλλοντος,
 - η βελτίωση των υπηρεσιών υγείας και παιδείας.
- πρέπει να προωθούν κατά κύριο λόγο την ανάπτυξη των λιγότερο ευνοημένων περιφερειών,
- πρέπει να συμβάλλουν στην προσέλκυση άλλων πηγών χρηματοδότησης.

Η ΕΤΕπ προσφέρει επίσης στήριξη για την ανάπτυξη των χωρών της Μεσογείου, της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, καθώς και για σχέδια στη Λατινική Αμερική και στην Ασία.

Τέλος, η ΕΤΕπ κατέχει την πλειοψηφία των μετοχών στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων.

Πώς οργανώνονται οι εργασίες της τράπεζας.

- ❖ Η ΕΤΕπ είναι αυτόνομο όργανο. Λαμβάνει όλες τις αποφάσεις που αφορούν πιστώσεις και δανεισμό με γνώμονα αποκλειστικά τα χαρακτηριστικά του κάθε σχεδίου και τις ευκαιρίες που προσφέρουν οι χρηματαγορές. Κάθε χρόνο, δημοσιεύει έκθεση για τις δραστηριότητές της.
- ❖ Η Τράπεζα συνεργάζεται με τα θεσμικά όργανα της Ένωσης. Για παράδειγμα, εκπρόσωποί της συμμετέχουν σε συνεδριάσεις επιτροπών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ενώ ο πρόεδρός της παρίσταται σε ορισμένες συνεδριάσεις του Συμβουλίου.

Τα όργανα λήψης αποφάσεων της Τράπεζας είναι τα εξής:

- Το **Συμβούλιο Διοικητών**, αποτελείται από υπουργούς (συνήθως τους Υπουργούς Οικονομικών) όλων των κρατών μελών. Ορίζει τις γενικές κατευθύνσεις σχετικά με την πιστωτική πολιτική της Τράπεζας, εγκρίνει τον ετήσιο ισολογισμό και την ετήσια έκθεση, εγκρίνει τη χρηματοδότηση από την Τράπεζα σχεδίων εκτός της Ένωσης και αποφασίζει για την αύξηση του κεφαλαίου.
- Το **Διοικητικό Συμβούλιο** αποφασίζει για την παροχή πιστώσεων και τη σύναψη δανείων και διασφαλίζει τη χρηστή διοίκηση της

ΕΤΕπ. Αποτελείται από 26 μέλη – ένα οριζόμενο από κάθε κράτος μέλος της Ένωσης και ένα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

- Η **Διευθύνουσα Επιτροπή** είναι το αμιγώς εκτελεστικό όργανο. Ασκεί την καθημερινή διαχείριση της Τράπεζας και έχει εννέα μέλη.

γ) Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης European Bank for Reconstruction and Development (EBRD)

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης έχει σκοπό να συμβάλλει στην οικονομική πρόοδο και την ανασυγκρότηση των 27 χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, της Βαλτικής (CEB), της Νοτιο-Ανατολικής Ευρώπης (SEE) και των Νέων Ανεξαρτήτων Κρατών (NIS), να διευκολύνει τη μετάβαση στην οικονομία της ελεύθερης αγοράς και να προωθήσει την ιδιωτική και επιχειρηματική πρωτοβουλία στις χώρες αυτές.

Η Ελλάδα αποτελεί ιδρυτικό μέλος από το 1990.

Ανήκει σε constituency (ομάδα χωρών) μαζί με την Πορτογαλία.

Διοικητής στο συμβούλιο Διοικητών της Τράπεζας για την Ελλάδα έχει ορισθεί ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Γ. Αλογοσκούφης και Αναπληρωτής Διοικητής ο Γενικός Γραμματέας του ΥΠΟΙΟ κ. Γ. Μέργος.

Διευθυντής στο Συμβούλιο Διευθυντών για την περίοδο 31/1/2004 έως 31/1/2007 έχει οριστεί ο κ. Στέφανος Βαβαλίδης με Αναπληρωτή Διευθυντή τον Πορτογάλο κ. Jose Manuel Veiga de Macedo.

Το ποσοστό συμμετοχής της Ελλάδος στο Μετοχικό Κεφάλαιο της **EBRD** είναι 0,65% και των ψήφων είναι 0,66%.

**Ειδικό Ταμείο Τεχνικής Συνεργασίας με την EBRD
Hellenic Republic - EBRD - Technical Cooperation Fund (TCF)**

Η Ελληνική Κυβέρνηση έχει ιδρύσει από το 1995 Ειδικό Ταμείο Τεχνικής Συνεργασίας (Hellenic Republic - EBRD - Technical Cooperation Fund) με την Τράπεζα, με σκοπό τη χρηματοδότηση προγραμμάτων παροχής τεχνικής βοήθειας στις χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται, τα οποία θα υλοποιούνται από Ελληνικές εταιρείες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ και ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ (ΕΟΜΜΕΧ)

5.1 Ιστορική αναδρομή

Ο ΕΟΜΜΕΧ δημιουργήθηκε με το Ν. 707/77, ως Ν.Π.Ι.Δ., στο πλαίσιο του οποίου ενοποιήθηκαν οι Οργανισμοί ΕΟΕΧ (Χειροτεχνία) και ΚΕΒΑ (Βιοτεχνία), με στόχο να προωθήσει και να στηρίξει, με κάθε πρόσφορο τρόπο, τη βιοτεχνία και τη χειροτεχνία.

Από το 1977 έως το 1984, παρέχει δωρεάν υπηρεσίες τεχνικο-οικονομικού συμβούλου, εισάγοντας την ιδέα της συστηματικής διοίκησης των επιχειρήσεων και της οργάνωσης εργασίας στο χώρο των ΜΜΕ, δημιουργώντας βαθμιαία μία αγορά για τους συμβούλους επιχειρήσεων. Το έργο του, την ίδια περίοδο, με νομοθετικές ρυθμίσεις, εμπλουτίζεται με μια νέα σειρά δραστηριοτήτων, όπως η ίδρυση εργαστηρίων ποιοτικού ελέγχου, η αξιολόγηση και αξιοποίηση καινοτομιών και η ίδρυση και συμμετοχή σε υφιστάμενες επιχειρήσεις παραγωγής και εμπορίας βιοτεχνικών προϊόντων.

Από το 1983, με τροποποίηση του νομικού πλαισίου (Ν.1479/84), αρχίζει η ενασχόλησή του με χρηματοπιστωτικά θέματα, όπως, δάνεια, οικονομικές ενισχύσεις, εγγυητικές επιστολές και η συμμετοχή του στην εφαρμογή των Αναπτυξιακών Νόμων, διευρύνοντας τους ορίζοντες στήριξης των ΜΜΕ.

Η εισαγωγή νέων τεχνολογιών στις ΜΜΕ, με τη δική του υποβοήθηση, η ανάπτυξη του θεσμού της υπεργολαβίας, η αξιολόγηση και ενίσχυση καινοτομιών, η εισαγωγή νέων τεχνολογιών στις ΜΜΕ, η προώθηση της συνεταιριστικής και κοινοπρακτικής οργάνωσης τους, η εισαγωγή της ιδέας του βιομηχανικού σχεδιασμού, της λειτουργίας του μάρκετινγκ, της οργάνωσης εκθέσεων προϊόντων ΜΜΕ αλλά και των προγραμμάτων κατάρτισης των βιοτεχνών, αποτελούν αναπτυξιακό έργο, που μπορεί, για τα ελληνικά δεδομένα, να χαρακτηριστεί πρωτοποριακό.

Ο ΕΟΜΜΕΧ παράλληλα εισέρχεται δυναμικά σε δραστηριότητες που αφορούν κοινοτικά χρηματοδοτικά προγράμματα με πρώτα τα ΠΟΜΠ (1984-1986) και στη συνέχεια τα ΜΟΠ (1986-1993), καθώς και άλλα προγράμματα όπως τα VALOREN, SPRINT, MINT, PRISMA, ενώ προχωρεί στην ίδρυση θυγατρικών εταιρειών και συμμετέχει σε εταιρείες του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Την περίοδο 1994-2000 συμμετέχει στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βιομηχανίας (ΕΠΒ), ενώ παράλληλα υλοποιεί και άλλα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως Επαγγελματικής Κατάρτισης ADAPT II, CRAFT, HORIZON, YOUTHSTART, κ.λ.π.

Στο πλαίσιο εφαρμογής του Ν.2414/96 μετατρέπεται σε ανώνυμη εταιρία (Π.Δ.159/97), με μοναδικό μέτοχο το Υπουργείο Ανάπτυξης και λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος, με βάση τους κανόνες ιδιωτικής οικονομίας, με πεδίο αρμοδιότητας τη στήριξη των ΜΜΕ του δευτερογενούς και του τριτογενούς τομέα της Οικονομίας.

Μετά την ψήφιση του Ν. 2702/99, ο ΕΟΜΜΕΧ αναδιαρθρώνεται συνολικά, στο πλαίσιο της περιφερειακής ανάπτυξης της χώρας, εξυγιαίνεται οικονομικά και αναπροσαρμόζει το ρόλο και τη στρατηγική του, προκειμένου να συνεχίσει να συμβάλει οικονομικά και αποτελεσματικά, στην αντιμετώπιση των αναγκών των μικρο-μεσαίων επιχειρήσεων στην εποχή της νέας οικονομίας.

Οι βασικοί στόχοι του Οργανισμού για την περίοδο 1995-2000 ήταν οι εξής:

- Συμβολή στο συστηματικό σχεδιασμό και στην εφαρμογή της εθνικής πολιτικής για την ανάπτυξη των ΜΜΕ
- Προώθηση του επιχειρηματικού πνεύματος και ανάπτυξη ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος
- Ενίσχυση της δημιουργίας υλικών και άυλων υποδομών στήριξης των ΜΜΕ

Για την εκπλήρωση των στόχων του Οργανισμού, το εξειδικευμένο στελεχιακό του δυναμικό εξυπηρέτησε περισσότερες από 50.000 ΜΜΕ, με έργα περίπου 100 δις δρχ., σε όλη την Ελλάδα μέσω των Κεντρικών Γραφείων, των Περιφερειακών Δ/νσεων και Παραρτημάτων του, με δραστηριότητες και έργα στους τομείς:

- Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας και δημιουργία νέων επιχειρήσεων,
- Δράσεις για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ

- Υποστήριξη των επενδυτικών δραστηριοτήτων των ΜΜΕ
- Προώθηση της τεχνολογικής αναβάθμισης των επιχειρήσεων
- Αξιοποίηση της κοινωνίας της πληροφορίας
- Στήριξη της Ελληνικής Χειροτεχνίας και Καλλιτεχνικής Βιοτεχνίας
- Προώθηση Διεθνών Συνεργασιών και Εξωστρέφεια των ΜΜΕ
- Επαγγελματική κατάρτιση των ΜΜΕ από το ΚΕΚ ΕΟΜΜΕΧ
- Δημιουργία υποδομών στήριξης των Επιχειρήσεων
- Δραστηριότητες των Κλαδικών Ινστιτούτων ΕΟΜΜΕΧ

Ο ΕΟΜΜΕΧ όλα αυτά τα χρόνια λειτούργησε αποδοτικά ως δημόσιος Οργανισμός και πρόσφερε σημαντικό αναπτυξιακό έργο. Μετά την ολοκλήρωση της οικονομικής εξυγίανσης και της επιχειρούμενης συστηματικής λειτουργικής αναδιάρθρωσης, θα μπορέσει να συνεχίσει να είναι ένας Οργανισμός εργαλείο ανάπτυξης στα χέρια της Πολιτείας, ένας Φορέας ουσιαστικής στήριξης των ΜΜΕ.

5.2 Στόχοι - αποστολή - δραστηριότητα

ΣΤΟΧΟΙ ΕΟΜΜΕΧ Α.Ε

Ο ΕΟΜΜΕΧ, με την πολυετή εμπειρία του, έχει αποκτήσει συνθετική αντίληψη και ειδική γνώση των προβλημάτων και των αναγκών των ΜΜΕ, διαθέτει ισχυρό δίκτυο συνεργασιών, σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, κατέχει σημαντική τεχνογνωσία στο σχεδιασμό, στην υλοποίηση και στη διαχείριση αναπτυξιακών προγραμμάτων και έχει καθιερωθεί στη συνείδησή των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.

Λαμβάνοντας υπόψη τις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται διεθνώς, με τη συνεργασία και υπό την εποπτεία του Υπουργείου Ανάπτυξης, έχει εκπονήσει ένα ολοκληρωμένο 5-ετές στρατηγικό και επιχειρησιακό σχέδιο, για την περίοδο 2001 έως 2005, το οποίο προσδιορίζει το όραμα και την αποστολή του Οργανισμού, τις δράσεις και τα μέσα υλοποίησής τους, με σαφείς στόχους και συγκεκριμένα αποτελέσματα.

Στο πλαίσιο της αποστολής του, προσαρμόζει τις λειτουργίες και τις δομές του με τρόπο ώστε να είναι σε θέση να δρα με όρους

αποτελεσματικότητας, για την επίτευξη των στόχων της πολιτικής που έχει χαράξει το ΥΠΑΝ. Επιπλέον αξιοποιεί όλες τις δυνατότητες που παρέχει η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπέρ των ΜΜΕ.

Ο ΕΟΜΜΕΧ θα δραστηριοποιηθεί τα επόμενα χρόνια με την ιδιότητα του Συμβούλου της Πολιτείας, του Φορέα διαχείρισης και υλοποίησης δράσεων και έργων για τις ΜΜΕ και του Δημόσιου Οργανισμού υποστήριξης αναγκών συντονισμού δικτύων και δομών παροχής ολοκληρωμένων υπηρεσιών προς τις ΜΜΕ.

Θα συνεχίσει να μελετά, να σχεδιάζει και να εφαρμόζει καινοτόμα προγράμματα και ειδικές δράσεις, με στόχο τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος και της επιχειρηματικότητας και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρών επιχειρήσεων, συμβάλλοντας ενεργητικά στην υλοποίηση των στόχων της εθνικής πολιτικής.

Κατά πάγια τακτική, στηρίζει παρεμφερείς με το αντικείμενό του, Οργανισμούς, για αποτελεσματικότερη παροχή βοήθειας στις ΜΜΕ και συνεργάζεται με όλους τους δημόσιους, ημι-δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, περιλαμβανομένης και της ακαδημαϊκής κοινότητας, εις τρόπον ώστε, μέσα από τη συνεργασία και τη συνέργεια να προκύπτει το καλλίτερο δυνατό αποτέλεσμα προς όφελος των ΜΜΕ.

Με βάση το νέο στρατηγικό και επιχειρησιακό του σχέδιο:

➤ **Ως Σύμβουλος της Πολιτείας**, θα δρα δημιουργικά, υποστηρίζοντας το σύστημα σχεδιασμού και υλοποίησης της πολιτικής για τις ΜΜΕ και σχεδιάζει να αναπτύξει τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- Δημιουργία και λειτουργία Παρατηρητηρίου για τις ΜΜΕ
- Συστηματική έρευνα και αξιολόγηση των δεδομένων και τάσεων των ΜΜΕ
- Προώθηση πολιτικών και προτάσεων μέτρων υπέρ των ΜΜΕ
- Σχεδιασμό και προώθηση δράσεων βελτίωσης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος

➤ **Ως Επιτελικός Φορέας**, σχεδιασμού, διαχείρισης, υλοποίησης και συντονισμού έργων, έχει εκπονήσει σχέδια για τις ακόλουθες δράσεις:

- ◆ **Ανάπτυξη δομών και μηχανισμών πληροφόρησης, με τη δημιουργία,**
 - Ειδικών Μητρώων Επιχειρήσεων, για την προβολή τους και την επιχειρηματική τους διασύνδεση, στην εγχώρια και στη διεθνή αγορά
 - Ειδικών Μητρώων Συμβούλων, για διευκόλυνση των μικρών επιχειρήσεων και
 - Ενέργειες διάδοσης των νέων τεχνολογιών στην πληροφορική και στις επικοινωνίες
- ◆ **Ανάπτυξη και στήριξη της Επιχειρηματικότητας, με ενέργειες,**
 - Ανάπτυξης του επιχειρηματικού πνεύματος
 - Στήριξης της επιχειρηματικότητας ειδικών ομάδων
 - Δημιουργίας νέων επιχειρήσεων (Πρόγραμμα Νεανικής Επιχειρηματικότητας)
 - Συνδρομής των νέων επιχειρηματιών με συμβουλευτικές υπηρεσίες
- ◆ **Ανάπτυξη και στήριξη της Ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ**
 - Εκσυγχρονισμός ΜΜΕ με χρήση νέων τεχνολογιών και καινοτομιών
 - Προώθηση της Υπεργολαβίας και της Επιχειρηματικής Συνεργασίας
 - Αξιολόγηση και ενίσχυση καινοτόμων επενδυτικών σχεδίων
- ◆ **Ανάπτυξη μεθόδων συγκριτικής αξιολόγησης**
- ◆ **Ανάπτυξη των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του ΚΕΚ / ΕΟΜΜΕΧ**
- ◆ **Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Χειροτεχνίας και Καλλιτεχνικής Βιοτεχνίας**
- ◆ **Συνέχιση του Προγράμματος Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας**
- ◆ **Στήριξη των ΜΜΕ για την ανάπτυξη εξωστρέφειας και διεθνών συνεργασιών**

Αναφορικά με τη Στρατηγική ανάπτυξης Δικτύου τοπικής Στήριξης των ΜΜΕ, προετοιμάζεται κατάλληλα ώστε να είναι

σε θέση να υποστηρίζει τις δράσεις των μελών του Δικτύου και σχεδιάζει γι' αυτό να αναπτύξει τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- Ανάπτυξη των νέων δομών και λειτουργιών υποστήριξης των ΜΜΕ
 - Τυποποίηση των υπηρεσιών και του τρόπου λειτουργίας των μελών του Δικτύου
 - Παροχή υπηρεσιών υποστήριξης στα μέλη του Δικτύου
 - Παρακολούθηση και αξιολόγηση των δράσεων του δικτύου
 - Συντονισμός της λειτουργίας τους και εξασφάλιση ενιαίου επιπέδου παροχής υπηρεσιών προς τις τοπικές ΜΜΕ & ΠΜΕ.
- **Στα πλαίσια της επιχειρησιακής του δυνατότητας, θα αναπτύξει τις ακόλουθες «ανταποδοτικές» δραστηριότητες:**
- Παροχή συστηματικής και αξιοποιήσιμης πληροφόρησης
 - Εφαρμογή εκπαιδευτικών πακέτων για επιχειρηματίες και στελέχη ΜΜΕ
 - Συμβουλευτικές υπηρεσίες σε κοινωνικούς φορείς και
 - Υπηρεσίες τεχνικο-οικονομικού συμβούλου, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό
- Τέλος, το στρατηγικό σχέδιο του Οργανισμού προβλέπει και περαιτέρω έργα αναδιοργάνωσης και εκσυγχρονισμού του (υλικής και άυλης μορφής), τα οποία υποστηρίζουν την ανάπτυξη των υπηρεσιών του και περιλαμβάνουν:
- **Εκσυγχρονισμό Υλικών Υποδομών**
 - Πλήρης Αξιοποίηση Ακίνητης Περιουσίας
 - Ιδιόκτητο Κτίριο ΕΟΜΜΕΧ
 - **Λειτουργικό Εκσυγχρονισμό του ΕΟΜΜΕΧ**
 - Αναδιοργάνωση των εσωτερικών Δομών και Διαδικασιών
 - Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού
 - Σύστημα Μέτρησης Αποδοτικότητας & Λειτουργικής Βελτίωσης
 - Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας
 - Κοστολόγηση Δραστηριοτήτων

- Εταιρική Εικόνα
- Βελτιώσεις & Προσαρμογές του Πληροφοριακού Συστήματος
- Σύστημα Παρακολούθησης και Υπηρεσίες Υποστήριξης του Επιχειρησιακού Σχεδίου

Η χρηματοδότηση προέρχεται κυρίως από πόρους Δημόσιας δαπάνης, ενώ και ο ΕΟΜΜΕΧ συμμετέχει με ιδίους πόρους, όσο αυτό είναι δυνατό, για τον πλήρη εκσυγχρονισμό του και τη βελτίωση της λειτουργίας του.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Οι κύριοι επιχειρησιακοί στόχοι βελτίωσης και ανάπτυξης του Οργανισμού (με βάση τους οποίους έχουν διαμορφωθεί τα αντίστοιχα έργα εκσυγχρονισμού) για την αποδοτικότερη λειτουργία του Οργανισμού έχουν δομηθεί κάτω από τις ακόλουθες βασικές ενότητες (ανεξάρτητα από το εύρος και το είδος των δραστηριοτήτων που θα υλοποιήσει ο Οργανισμός):

- Στρατηγική Σχεδίαση
- Βελτίωση Παροχής Υπηρεσιών
- Βελτίωση λειτουργικότητας - Αύξηση Αποτελεσματικότητας
- Βέλτιστη αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού
- Τεχνολογικός εκσυγχρονισμός - βελτίωση λειτουργικότητας
- Βελτίωση χρηματοοικονομικής κατάστασης
- **Στρατηγική Σχεδίαση**
 - Εμπέδωση και υλοποίηση/ διάδοση φιλοσοφίας δράσης που να στηρίζεται στη σχέση στόχου - αποτελέσματος
 - Εστίαση σε συγκεκριμένες περιοχές δράσεις όπου Οργανισμός έχει ή μπορεί να αναπτύξει στρατηγικό πλεονέκτημα λαμβάνοντας υπόψη και αξιοποιώντας όλους του διαθέσιμους πόρους.
 - Ένταξη των παρεχόμενων υπηρεσιών του σε ένα επιτελικό σύστημα σχεδιασμού και ανατροφοδότηση τους σε σχέση και με τους γενικότερους στόχους του.

- **Βελτίωση Παροχής Υπηρεσιών**
 - Οργάνωση των δραστηριοτήτων του σε προσφερόμενες υπηρεσίες πελατοκεντρικής σχεδίασης
 - Ενεργός στήριξη και καθοδήγηση των ΜΜΕ με ένα σύνολο ολοκληρωμένων υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας
 - Γενική προβολή και επικοινωνία του Έργου του Οργανισμού
 - Δημιουργία νέων υπηρεσιών ή μετεξέλιξη των υφιστάμενων με στόχο την ποιοτική αναβάθμιση τους και την ελκυστικότητά τους από τους πελάτες του Οργανισμού.
- **Βελτίωση Λειτουργικότητας - Αύξηση αποτελεσματικότητας**
 - Βελτίωση της οργανωτικής δομής του Οργανισμού
 - Δημιουργία ευέλικτου λειτουργικού πλαισίου
 - Σχεδίαση και εφαρμογή προβολής της εικόνας του Οργανισμού
 - Δημιουργία αξιόπιστου συστήματος μέτρησης και αξιολόγησης αποδοτικότητας
 - Δημιουργία αλυσίδας εξυπηρέτησης με οργανωμένο σύστημα υποδοχής και εξυπηρέτησης του αποδέκτη των υπηρεσιών του Οργανισμού, καθώς και δυνατότητα παρακολούθησης της μετεξέλιξης της σχέσης αυτής.
- **Αξιοποίηση Ανθρώπινου Δυναμικού**
 - Κατανόηση της βασικής αποστολής και των στόχων του ΕΟΜΜΕΧ ΑΕ από το προσωπικό στο σύγχρονο επιχειρησιακό περιβάλλον.
 - Κάλυψη των πραγματικών επιχειρησιακών αναγκών του Οργανισμού από το ανάλογο προσωπικό (αριθμός, εξειδίκευση και απαιτούμενα προσόντα)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η παρουσίαση αυτή, αποσκοπεί στη συνοπτική παράθεση των αποτελεσμάτων των προσπαθειών του ΕΟΜΜΕΧ και στην ευρύτερη γνωστοποίηση των δραστηριοτήτων του σήμερα.

Σε κάθε περίπτωση, η συμβολή του στην ανάπτυξη της οικονομίας μας, εξαρτάται από το πλαίσιο της πολιτικής για τις μικρές και μεσαίες

επιχειρήσεις του Υπουργείου Ανάπτυξης, από το ύψος των διαθέσιμων πόρων για αναπτυξιακές δράσεις και από τις φιλότιμες προσπάθειες της Διοίκησης και του προσωπικού του.

Συνεχίζοντας με συνέπεια και υπευθυνότητα το έργο του, στοχεύει στη διατήρηση της περίοπτης θέσης που ήδη έχει κατακτήσει στο χώρο των ελληνικών ΜΜΕ και ΠΜΕ καθώς και στη διεύρυνση των δραστηριοτήτων του πολύπτυχου έργου του.

Δραστηριότητες

- Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας
- Αξιοποίηση της κοινωνίας της πληροφορίας
- Εθνικό Παρατηρητήριο για τις ΜΜΕ
- Στήριξη της Ελληνικής Χειροτεχνίας και Καλλιτεχνικής Βιοτεχνίας.
- Προώθηση Διεθνών συνεργασιών και εξωστρέφεια των ΜΜΕ & Ευρωπαϊκό Κέντρο Πληροφοριών για τις Επιχειρήσεις.
- Εθνικό Σημείο Επαφής ΜΜΕ & Ελληνικό Κέντρο Αναδιανομής Καινοτομίας της Ε.Ε.
- Χρηματοπιστωτική Στήριξη
- Επαγγελματική κατάρτιση των ΜΜΕ
- Κλαδικά Ινστιτούτα
- Δημιουργία υποδομών στήριξης των ΜΜΕ.

5.3 Έργα που υλοποιήθηκαν

Τα έργα συγχρηματοδοτήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ελληνικό Δημόσιο και εντάχθηκαν:

- στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βιομηχανίας και
- στα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα

Κατηγορίες έργων που υλοποίησε ο ΕΟΜΜΕΧ

♦ Έργα ενίσχυσης επενδύσεων ΜΜΕ

- Ενίσχυση επενδύσεων για την ίδρυση νέων ΜΜΕ
- Ενίσχυση επενδύσεων υπεργολαβικών ΜΜΕ
- Ενίσχυση επενδύσεων των κοινοπραξιών και των διαφόρων μορφών συνεργασίας των ΜΜΕ
- Ενίσχυση επενδύσεων χειροτεχνικών μονάδων
- Επιδότηση επιτοκίου βιοτεχνικών δανείων

Ύψος Προϋπολογισμού: 26.514.000.000 δρχ.

Διάρκεια Υλοποίησης: 1995-2001

Απορρόφηση: 24.041.250.000 δρχ. (91%)

Τα έργα χρηματοδοτήθηκαν από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βιομηχανίας.

Υποβλήθηκαν	Εγκρίθηκαν	Υλοποιήθηκαν
4.581 επενδυτικές προτάσεις, συνολικού προϋπολογισμού 77 δισ. δρχ, σε 7 διαδοχικούς κύκλους προκήρυξης από τον 1/1996 μέχρι τον 6/1998	για χρηματοδότηση 2.851 επενδύσεις, συνολικού προϋπολογισμού 32,1 δισ. δρχ.	2.347 επενδύσεις, συνολικού προϋπολογισμού 24,9 δισ. δρχ.

Αποτελέσματα

- Ενισχύθηκαν 2.431 υφιστάμενες μικρομεσαίες επιχειρήσεις
 - Ενισχύθηκε η ίδρυση 882 νέων μικρομεσαίων επιχειρήσεων
 - Δημιουργήθηκαν 4.169 νέες θέσεις απασχόλησης και αυτοαπασχόλησης
 - Κινητοποιήθηκαν ιδιωτικοί πόροι ύψους 12 δισ.δρχ.
- **Έργα στήριξης επιχειρήσεων**
 - Δημιουργία Υποδομών για την Ίδρυση και Ανάπτυξη Νέων Επιχειρήσεων
 - Διάδοση και Ανάπτυξη της Υπεργολαβίας
 - Διάδοση και Ανάπτυξη των διαφόρων μορφών εταιρικής συνεργασίας των ΜΜΕ
 - Ανάπτυξη Παραδοσιακής και Σύγχρονης Χειροτεχνίας
 - Ανάπτυξη και Εκσυγχρονισμός της Ελληνικής Παραδοσιακής Ταπητουργικής Τέχνης

Ύψος Προϋπολογισμού: 5.253.000.000 δρχ.

Διάρκεια Υλοποίησης: 1994-2001

Απορρόφηση: 5.196.500.000 δρχ. (99%)

Τα έργα χρηματοδοτήθηκαν από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βιομηχανίας.

Ωφελούμενοι

A. Από τις ενέργειες ενημέρωσης και προβολής

- **3.000** υφιστάμενες επιχειρήσεις
- **2.000** νέες επιχειρήσεις
- **10.000** νέοι ή υποψήφιοι επιχειρηματίες

B. Από τη δημιουργία υποδομών

- **1.800** υφιστάμενες επιχειρήσεις
- **3.000** νέες επιχειρήσεις
- **5.000** νέοι ή υποψήφιοι επιχειρηματίες

- **Έργα βελτίωσης της υποδομής κλαδικών Ινστιτούτων και Επιμελητηρίων**

- Ελληνικό Κέντρο Αργυροχρυσοχοΐας
- Ελληνικό Κέντρο Γούνας

- Κλαδικό Ινστιτούτο Δέρματος
- Κέντρο Ελληνικού Ενδύματος
- Ελληνικό Κέντρο Αργιλλόμαζας
- Τεχνική βοήθεια σε Επιμελητήρια ή σε άλλους κλαδικούς και συλλογικούς φορείς

Ύψος Προϋπολογισμού: 8.473.000.000 δρχ.

Διάρκεια Υλοποίησης: 1994-2001

Απορρόφηση: 8.266.000.000 δρχ. (99%)

Τα έργα χρηματοδοτήθηκαν από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βιομηχανίας.

Αποτελέσματα

- Ενίσχυση συνολικά **132** Επιμελητηρίων και άλλων Κλαδικών και Συλλογικών φορέων
- Παροχή υπηρεσιών σε **31.500** επιχειρήσεις των αντίστοιχων κλάδων

◆ **Έργα δημιουργίας αναπτυξιακών υποδομών**

- Τοπικές Χειροτεχνικές Υποδομές
- Δημιουργία Θερμοκοιτίδας επιχειρήσεων στη Λάρισα
- Δημιουργία Θερμοκοιτίδας στο ΒΙΟ.ΠΑ ΧΑΝΙΩΝ
- Δημιουργία Θερμοκοιτίδας Τεχνολογικού Πάρκου Λαυρίου
- Χειροτεχνικό Κέντρο Αργοστολίου–Β' Φάση
- ΒΙΟ.ΠΑ ΧΑΝΙΩΝ–Β' Φάση
- Χειροτεχνικό Κέντρο Γρεβενών–Β' Φάση
- Κέντρο Παραδοσιακής Βιοτεχνίας Ιωαννίνων (ΚΕ.ΠΑ.Β.Ι)
- Κέντρο Γούνας Καστοριάς
- Ολοκλήρωση Χειροτεχνικού Κέντρου Κομοτηνής
- ΒΙΟ.ΠΑ Σιάτιστας

Ύψος Προϋπολογισμού: 5.255.000.000 δρχ.

Διάρκεια Υλοποίησης: 1995-2001

Απορρόφηση: 5.137.000.000 δρχ. (98%)

Τα έργα χρηματοδοτήθηκαν από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βιομηχανίας και τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6ο

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΜΕ και ΠΗΓΕΣ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

6.1 Επιτυχημένος επιχειρηματίας

Ο επιχειρηματίας είναι αυτός που γνωρίζει και υλοποιεί μια συγκεκριμένη ιδέα. Συνήθως οι καινούργιες ιδέες, όσον αφορά τις παραγωγικές διαδικασίες ή νέα προϊόντα, ανακαλύπτονται από επιστήμονες μετά από μια επίμονη και μακροχρόνια διαδικασία. Έχει, όμως, την ιδιαίτερη ικανότητα να χρησιμοποιήσει την ιδέα κατά τρόπο που να αποφέρει σημαντικό οικονομικό όφελος. Αποτελεί μέρος των ανθρωπίνων πόρων που χρησιμοποιεί μια ιδιωτική επιχείρηση για την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών. Οι πιο πολλοί επιχειρηματίες ξεκίνησαν με πολύ μικρό ατομικό κεφάλαιο και κατάφεραν να αναπτυχθούν.

Ο επιχειρηματίας επιδιώκει πρώτα το ατομικό του συμφέρον και οι δραστηριότητές του μπορούν μόνο να αναπτυχθούν μέσα σ' ένα σύστημα αγοράς ή μικτής οικονομίας. Επίσης, είναι χρήσιμος και για το σύνολο της κοινωνίας. Η ανάπτυξη των επιχειρηματιών δεν είναι ανεξάρτητη από το κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον. Η ενθάρρυνση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του πολιτισμού μιας χώρας. Επίσης, το νομικό και φορολογικό καθεστώς προσδιορίζει την έκταση της επιχειρηματικής ανάπτυξης.

Κάθε επιχείρηση για να ευδοκιμήσει χρειάζεται ένα κλίμα συνεργασίας και ομαδικής δουλειάς από όλους τους συμμετέχοντες. Οι ιδρυτές των νέων επιχειρήσεων δεν αποτελούν πάντα καλά μέλη οργάνωσης. Είναι άτομα δημιουργικά, ριψοκίνδυνα, όμως μπορεί να μην είναι σε θέση να εκτιμήσουν την αξία της καλής διαχείρισης.

Για να χαρακτηριστεί ένα επιχειρηματίας επιτυχημένος, θα πρέπει να ακολουθήσει μια συγκεκριμένη στρατηγική έως ότου επιτευχθεί ο στόχος - σκοπός της επιχείρησής του. Αρχικά θα ήταν πολύ χρήσιμο να γινόταν ένας σχεδιασμός όπου θα ήταν ευδιάκριτα όλα τα μακροχρόνια

αλλά και τα βραχυχρόνια σχέδια της επιχείρησης. Επίσης, είναι ευθύνη του επιχειρηματία να ενεργοποιεί όλες τις ικανότητες των ανθρωπίνων πόρων προς όφελος της επιχείρησης, αλλά και του ίδιου. Έτσι, όλοι θα προσπαθούσαν να επιτύχουν στον τομέα που τους έχει ανατεθεί και πλέον όλα τα σχέδια του επιχειρηματία να περνάνε στα πλαίσια του εφικτού.

Πέρα από το χρονικό σχεδιασμό, τα στελέχη της επιχείρησης θα πρέπει να κάνουν σωστή έρευνα αγοράς για να αποφασίσουν με σύνεση, λογική και ωριμότητα ό,τι έχει σχέση με το ξεκίνημά τους στο τομέα αυτό. Σημαντικό ρόλο διαδραματίζει το κτίριο, ο εξοπλισμός, το προσωπικό καθώς, επίσης, και η ποιότητα της διοίκησης, η οποία τις περισσότερες φορές είναι εκείνη που οδηγεί την επιχείρηση στην επιτυχία ή στην αποτυχία ανάλογα.

6.2. Εύρεση και κατανομή απαραίτητων κεφαλαίων.

Εκτός από την χρηματοδότηση που χρειάζεται μια ΜΜΕ για να λειτουργήσει, απαιτείται και η εύρεση των σωστών μέσων παραγωγικών κεφαλαίων για την ευδοκίμησή της. Η εύρεση και κατανομή απαραίτητων κεφαλαίων αποτελεί μια από τις αρχικές προτεραιότητες μιας ΜΜΕ.

Το στάδιο αυτό αφορά τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν ώστε να εξασφαλίζονται τα απαραίτητα προϊόντα ή υπηρεσίες που μια επιχείρηση έχει ανάγκη για τη λειτουργία και την επίτευξη των στόχων της. Τέτοιες ενέργειες συνήθως είναι:

- η οικονομικότερη προμήθεια μηχανημάτων, πρώτων υλών και οποιονδήποτε άλλων υλικών στοιχείων,
- η έρευνα των τιμών, η αγορά και η αποθήκευση των πιο πάνω απαραίτητων στοιχείων,
- η συνεχής παρακολούθηση των αποθεμάτων, ώστε να μην τίθεται σε κίνδυνο ο καθορισμένος τρόπος παραγωγής και γενικά ο στόχος της επιχείρησης.

Οι παραπάνω ενέργειες είναι ιδιαίτερα σημαντικές αφού εξασφαλίζουν για την επιχείρηση σημαντικούς πόρους (οι οποίοι είναι απαραίτητοι για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της), με σχετικά μικρή διάθεση κεφαλαίου.

Αφού, λοιπόν, θα έχει γίνει η ανεύρεση του απαραίτητου για την λειτουργία της επιχείρησης κεφαλαίου, θα πρέπει με μεγάλη προσοχή να αποφασίσει τι ποσά θα επενδυθούν και που. Η κατανομή του κεφαλαίου στα διάφορα τμήματα απαιτείται να είναι λειτουργική, ορθολογική και όχι αναλογική. Εξάλλου, οι ανάγκες της επιχείρησης διαφέρουν από τμήμα σε τμήμα.

6.3 Τοποθεσία επιχείρησης

Η σπουδαιότητα της καλής τοποθεσίας για μια επιχείρηση είναι πολύ σημαντική. Εάν η αρχική επιλογή δεν είναι σωστή, είναι πολύ δαπανηρό και σχεδόν αδύνατο να αλλάξει τοποθεσία. Μια προσεκτική έρευνα θα αποκαλύψει τα θετικά και τα αρνητικά αυτής. Συνήθως λαμβάνονται υπ' όψιν:

- α) προσωπικές προτιμήσεις επιχειρηματία
- β) περιβαλλοντικές συνθήκες
- γ) διαθεσιμότητα δυναμικού
- δ) ευκολία προσέγγισης του πελάτη.

Βέβαια από τα παραπάνω στοιχεία θα μπορούσαμε να πούμε ότι τα περισσότερο σημαντικά στη σωστή επιλογή της τοποθεσίας για την ίδρυση μια νέας επιχείρησης είναι η διαθεσιμότητα δυναμικού και η ευκολία προσέγγισης του πελάτη. Αυτό συμβαίνει διότι είναι πολύ σημαντικό για μια νέα επιχείρηση να είναι κοντά στην καταναλωτική αγορά, κοντά στις πρώτες ύλες και σε περιοχή με επάρκεια εργατικού δυναμικού.

6.4 Έρευνα αγοράς - τιμολόγηση

Ως Έρευνα Αγοράς (Marketing Research) ορίζεται η συστηματική συλλογή, επεξεργασία και ανάλυση στατιστικών δεδομένων που σχετίζονται με την αγορά αγαθών και υπηρεσιών. Ο σκοπός της συλλογής και ανάλυσης των δεδομένων, δηλαδή η χρήση τους για τις ανάγκες της αγοράς αγαθών και υπηρεσιών εξειδικεύει τον όρο Έρευνα Αγοράς, όπως η χρήση αυτών για την εξαγωγή πολιτικών συμπερασμάτων έχει καθιερωθεί διεθνώς με τον όρο «Gallup».

Για να έχει τα επιθυμητά αποτελέσματα η επιχείρηση θα πρέπει να πραγματοποιήσει μια σωστή και ολοκληρωμένη έρευνα αγοράς. Η λειτουργία αυτής της έρευνας έχει ως αντικείμενο την μέγιστη αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας και κάθε είδους καινοτομία που βοηθάει στη δημιουργία νέων αγαθών ή υπηρεσιών ικανών να καλύψουν τις ανάγκες της αγοράς, αλλά και να αναδείξουν νέες. Άλλωστε, η ανταγωνιστικότητα και η ανάπτυξη - εδραίωση των επιχειρήσεων εξαρτάται όλο και περισσότερο από τις καινοτομίες που αφορούν νέα προϊόντα και μεθόδους παραγωγής ή βελτίωσης όσων υπάρχουν.

Η έρευνα αγοράς πρέπει ν' ακολουθεί την επιστημονική μέθοδο και να βασίζεται σε τρία βασικά σημεία για να επιτύχει. Τα σημεία αυτά είναι:

- **Καθορισμός του προβλήματος και των στόχων της έρευνας:** αυτό είναι το αρχικό και κρισιμότερο στάδιο της έρευνας διότι καθορίζει τη φύση και την κατεύθυνση του όλου ερευνητικού έργου. Ο ορισμός του προβλήματος απαιτεί μια προκαταρκτική μελέτη, από την πλευρά του ερευνητή, των διαφόρων δραστηριοτήτων της επιχείρησης. Αυτή η προκαταρκτική μελέτη επιτρέπει στον ερευνητή να αποκομίσει πολύτιμη γνώση και τον οδηγεί στο πραγματικό πρόβλημα που πρέπει να ερευνήσει. Για να μπορέσει ο ερευνητής να επιτύχει το σκοπό του πρέπει να έρθει σε συνεννόηση με τη διοίκηση της εκάστοτε επιχείρησης, έτσι ώστε να μην υπάρχουν διχογνωμίες κατά τη διεξαγωγή της έρευνας και έτσι να καθοριστούν σωστά οι στόχοι της έρευνας.
- **Σύνταξη ενός αποτελεσματικού ερευνητικού σχεδίου για τη συγκέντρωση των απαραίτητων στοιχείων/πληροφοριών:** το στάδιο αυτό της ερευνητικής διαδικασίας αναφέρεται στην ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού ερευνητικού σχεδίου για τη συγκέντρωση των απαραίτητων στοιχείων και πληροφοριών. Αυτό το σχέδιο απαιτεί τη λήψη σειράς αποφάσεων από μέρος του ερευνητή σχετικά με τις πηγές πληροφοριών, τις ερευνητικές προσεγγίσεις, τα ερευνητικά εργαλεία, το σχέδιο δειγματοληψίας και τις μεθόδους επαφής.

Πιο συγκεκριμένα όσον αφορά τις πηγές πληροφοριών/στοιχείων διαίρονται σε δύο κατηγορίες, τις δευτερογενείς και τις πρωτογενείς.

- **Δευτερογενή στοιχεία** είναι τα στοιχεία αυτά που έχουν συγκεντρωθεί από άλλους και τα οποία ο ερευνητής θεωρεί ότι έχουν σχέση με το ερευνητικό του θέμα.
 - **Πρωτογενή** είναι τα στοιχεία εκείνα που έχει συλλέξει ο ερευνητής αποκλειστικά από μόνος του και θεωρεί ότι είναι απαραίτητα για την επίλυση του προβλήματός του.
- **Ανάλυση των στοιχείων και παρουσίαση των ευρημάτων της έρευνας:** η σύνταξη του ερωτηματολογίου είναι περισσότερο θέμα τέχνης παρά επιστήμης. Είναι γεγονός ότι δεν υπάρχουν συγκεκριμένες και καθιερωμένες διαδικασίες που οδηγούν αυτόματα στη σύνταξη ενός καλού ερωτηματολογίου. Υπάρχουν μόνο ορισμένοι κανόνες που μπορούν να ακολουθηθούν για την αποφυγή προβλημάτων που συχνά προκύπτουν στη σύνταξη του ερωτηματολογίου και που αναφέρονται στον τύπο, το περιεχόμενο, τη διατύπωση και τη σειρά των ερωτήσεων. Πριν αρχίσει η σύνταξη του ερωτηματολογίου, ο ερευνητής θα πρέπει να έχει καθορίσει:
- (α) τι πληροφορίες έχει ανάγκη να συλλέξει,
 - (β) τον τύπο του ερωτηματολογίου, δηλαδή αν το ερωτηματολόγιο θα συμπληρωθεί τηλεφωνικά, ταχυδρομικά ή με προσωπική συνέντευξη.

Βασικοί υποστηρικτές της λειτουργίας της έρευνας αγοράς για τις ΜΜΕ, λόγω του ότι δεν έχουν την ευχέρεια διάθεσης μεγάλου χρηματικού ποσού, είναι κυρίως δημοτικοί ή ιδιωτικοί οργανισμοί.

Καθοριστικό ρόλο για την επιτυχία των όσων έχουμε αναφέρει κατέχει η τιμή του παραγόμενου προϊόντος. Η τιμή αποτελεί το μέτρο σύγκρισης για τον καταναλωτή σε σχέση με άλλα παρόμοια προϊόντα που κυκλοφορούν και τον βοηθά να αποφασίζει κατάλληλα, ώστε τα χρήματα που θα διαθέσει για μια αγορά να του παρέχουν και την αντίστοιχη ικανοποίηση. Η τιμή επηρεάζει την «εικόνα του προϊόντος» και κατ' επέκταση της επιχείρησης. Επομένως, οι στόχοι της τιμολόγησης συνδέονται άμεσα με τις άλλες λειτουργίες της επιχείρησης. Έτσι, η τιμή διαμορφώνεται με τέτοιο τρόπο ώστε το προϊόν να είναι ελκυστικό στην ομάδα πελατών που απευθύνεται και να παρέχει νόμιμο κέρδος. Δεν είναι τυχαίο, άλλωστε, ότι διαμορφώνεται από την αλληλεπίδραση των δυνάμεων ζήτησης και αγοράς. Για όλους αυτούς τους λόγους μια επιχείρηση θα πρέπει να είναι πολύ προσεκτική

στο στάδιο αυτό και θα πρέπει να επιλέξει με μεγάλη προσοχή τα άτομα που θα αναλάβουν το έργο αυτό.

6.5. Προώθηση Πωλήσεων

Η έννοια της λέξης προώθηση αναλύεται στην άμεση επαφή μεταξύ των πωλητών και αγοραστών. Οι στόχοι της προώθησης είναι:

- ✦ Η πληροφόρηση των καταναλωτών σχετικά με το προϊόν ή την υπηρεσία που διατίθεται.
- ✦ Η πίστη - πειθώ των καταναλωτών ότι το συγκεκριμένο προϊόν ή υπηρεσία είναι η καλύτερη εναλλακτική επιλογή για την ικανοποίηση των αναγκών τους.

Τα μηνύματα επομένως που «εκπέμπονται» με την ιδιότυπη αυτή μορφή επικοινωνίας ανάμεσα στους πωλητές και στους αγοραστές, επηρεάζουν τη στάση και διαμορφώνουν ευνοϊκή συμπεριφορά για το προϊόν ή την υπηρεσία.

Η προώθηση, λοιπόν, χρησιμοποιεί διάφορα εργαλεία για να ανταποκριθεί στους στόχους της, με απώτερο σκοπό φυσικά την ανάπτυξη της ΜΜΕ. Ορισμένα από τα εργαλεία αυτά είναι η διαφήμιση, οι προσωπικές πωλήσεις, η προώθηση πωλήσεων, οι εκθέσεις, τα δείγματα, οι εκπώσεις, οι προσφορές, η δημοσιότητα, οι δημόσιες σχέσεις.

6.6. Υλοποίηση του σχεδίου και η σπουδαιότητα της καθοδήγησης από τους προϊσταμένους.

Η υλοποίηση του έργου και η επίτευξη των στόχων στις επιχειρήσεις εξαρτάται κυρίως από τους ανθρώπους. Η απόδοση των μελών ή των εργαζομένων εξαρτάται από την ικανότητά τους να αποδίδουν, αλλά και από τη διάθεσή τους να καταβάλουν προσπάθεια για να αποδώσουν.

Η καθοδήγηση και η παρακίνηση των εργαζομένων έχει στόχο να αναλάβουν ευθύνες, να καταβάλουν προσπάθειες, να ανταποκρίνονται στα καθήκοντά τους, να υλοποιούν έργο, να πετυχαίνουν στόχους και γενικά να αποδίδουν. Συνεπώς, αποτελεί κύρια φροντίδα των επιχειρήσεων και των διοικητικών στελεχών - προϊσταμένων.

Κάθε επιχείρηση, προκειμένου να εξασφαλίζει τη διάθεση των εργαζομένων για υψηλότερη απόδοση, πρέπει να δημιουργεί τα κατάλληλα κίνητρα. Κάθε προϊστάμενος, ο οποίος εξ' ορισμού έχει την ευθύνη και για τη δουλειά των συνεργατών του (υφισταμένων του), πρέπει με συγκεκριμένες ενέργειες και συμπεριφορές να τους κάνει να έχουν την υψηλότερη δυνατή διάθεση για προσπάθεια και απόδοση.

Μερικές από αυτές τις ενέργειες είναι:

- i. Αναγνώριση της καλής προσπάθειας και της απόδοσής τους σε καθημερινή βάση.
- ii. Η δημιουργία καλού κλίματος στην ομάδα.
- iii. Η εκτίμηση και ο σεβασμός που τους δείχνει.
- iv. Ενδυνάμωση της αυτοεκτίμησης των συνεργατών του, με την επισήμανση των θετικών της στοιχείων και της σημαντικότητας της εργασίας που κάνουν.
- v. Συνεχής εξέλιξη των συνεργατών.
- vi. Ελευθερία πρωτοβουλιών που τους παρέχει και η ενθάρρυνση για συμμετοχή με ιδέες και προτάσεις.

Με το σύνολο των ενεργειών καθώς και με την εκάστοτε πολιτική της επιχείρησης, οι προϊστάμενοι έχουν την δυνατότητα να καθοδηγούν προς την κατεύθυνση που επιθυμούν τους υφισταμένους τους με βασική προϋπόθεση ότι ακολουθούν εθελοντικά και πρόθυμα έχοντας αναδείξει προς αυτούς (προϊσταμένους) εμπιστοσύνη.

6.7 Ευρωπαϊκό Κέντρο Πληροφοριών για τις Επιχειρήσεις Euro Info Centre (EIC GR 152)

A) ΕΚΠ

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πληροφοριών για Επιχειρήσεις (ΕΚΠΕ) του EOMMEX είναι ένα από τα 300 περίπου Κέντρα που αποτελούν το δίκτυο των European Information Centres (EIC) - Ευρωπαϊκά Κέντρα Πληροφόρησης (ΕΚΠ).

Συμμετέχει στο Μηχανισμό Ανατροφοδότησης (Feedback Action), ο οποίος αναπτύχθηκε στα πλαίσια της πρωτοβουλίας IPM (Interactive Policy Making) από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με σκοπό την **καταγραφή προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις** σε τομείς της εσωτερικής αγοράς (ηλεκτρονικό

εμπόριο, περιβάλλον, σήμανση CE, απασχόληση, φορολογία, τελωνεία, ανταγωνισμός, δημόσιες συμβάσεις κ.α.).

Τα προβλήματα **διαβιβάζονται** στα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προκειμένου να ληφθούν υπόψη στη χάραξη μελλοντικών πολιτικών που θα ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες των επιχειρήσεων.

Το δίκτυο δραστηριοποιείται σε 42 χώρες και σε 256 πόλεις με στόχο:

- Την ενημέρωση των επιχειρήσεων σε θέματα Κοινοτικού ενδιαφέροντος.
- Την παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης σε ΜΜΕ σχετικά με την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας, των κανονισμών κλπ.
- Την παροχή βοήθειας σε ΜΜΕ, ώστε να προσδιορίσουν τη θέση τους στην ευρωπαϊκή αγορά και να αξιοποιήσουν προγράμματα και κοινοτική χρηματοδότηση.
- Την ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με κοινοτικά θέματα που επηρεάζουν τις ΜΜΕ.
- Το δίκτυο των ΕΚΠ λειτουργεί σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς και εθνικούς επαγγελματικούς - κλαδικούς οργανισμούς.
- Το **ΕΚΠΕ GR 152**, σε αυτό το πλαίσιο, δραστηριοποιείται ως τμήμα του EOMMEX και παρέχει υπηρεσίες στις Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις.

B) Παρεχόμενες Υπηρεσίες

- ❖ **Πληροφορεί** τις επιχειρήσεις για θέματα: κοινοτικού δικαίου, θεσμών και πολιτικής που αφορούν τις ΜΜΕ, ευρωπαϊκών προγραμμάτων για επιστημονική έρευνα και μεταφορά τεχνολογίας, εξωτερικών αγορών και συνεργασίας.
- ❖ **Συμβουλεύει** τις επιχειρήσεις για τα προγράμματα στα οποία μπορούν να συμμετάσχουν και για τις δυνατότητες χρηματοδότησής τους.

- ❖ **Βοηθά** τις επιχειρήσεις στην έρευνα και στην αναζήτηση πληροφοριών προκειμένου να αξιοποιήσουν τα κοινοτικά προγράμματα, καθώς και στην αναζήτηση εταίρων σε διεθνές επίπεδο.
- ❖ **Κατευθύνει** τις επιχειρήσεις προς τους αρμόδιους εθνικούς ή κοινοτικούς φορείς, που έχουν σχέση με τα αιτήματά τους.
- ❖ **Διοργανώνει** εκδηλώσεις επιχειρηματικού χαρακτήρα, όπως ημερίδες, σεμινάρια, ενημερωτικές εκστρατείες που ενδιαφέρουν τις ΜΜΕ και τους φορείς τους.
- ❖ **Συμμετέχει** σε εθνικά και διακρατικά προγράμματα και δράσεις προώθησης θεμάτων τεχνολογικού, διοικητικού, εμπορικού, χρηματοδοτικού ενδιαφέροντος για τις επιχειρήσεις.
- ❖ **Ενημερώνει** την Ευρωπαϊκή Ένωση για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις σχετικά με την εσωτερική αγορά και συμβάλει στην επίλυσή τους.

Σε ποιους απευθύνεται

Σε επιχειρηματίες Μικρών Μεσαίων Επιχειρήσεων ή υποψήφιους επιχειρηματίες, σε επαγγελματικούς - επιχειρηματικούς φορείς (σύνδεσμοι, επιμελητήρια, κλπ), δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς, καθώς και σε συμβούλους επιχειρήσεων.

Επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με την Εσωτερική Αγορά θα πρέπει να:

- **Απευθύνονται** στο ΕΚΠΕ / ΕΟΜΜΕΧ.
- **Διατυπώνουν** το ερώτημά τους.
- **Κατευθύνονται** από το ΕΚΠΕ για την επίλυσή του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7ο

Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

1. ΕΝΕΡΓΑ ΜΕΛΗ

Το Επιμελητήριο Ηρακλείου αποτελεί ΝΠΔΔ τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Ανάπτυξης και είναι συμβουλευτικό και γνωμοδοτικό όργανο της Πολιτείας και των Επιχειρήσεων μελών του με σκοπό την προώθηση όλων των κλάδων της τοπικής και εθνικής οικονομίας. Στα πλαίσια της σύγχρονης αντίληψης σχετικά με τον ρόλο της ανταποδοτικότητας, ότι δηλαδή πρέπει να λειτουργεί ως «επιχείρηση των επιχειρήσεων-μελών του» προχωρεί στην στατιστική καταγραφή και περαιτέρω στην στατιστική ανάλυση των στοιχείων που αφορούν τα μέλη και την λειτουργία του. Το πρώτο βήμα είναι να καταγραφούν τα ενεργά μέλη κατά έτος, στοιχείο το οποίο είναι πλήρως μεταβλητό, δεδομένων των ραγδαίων αλλαγών στο οικονομικό και θεσμικό πλαίσιο που συμβαίνουν τα τελευταία χρόνια.

Ως ενεργά μέλη θεωρούνται οι επιχειρήσεις που δεν έχουν διαγραφεί. Για αποφυγή παρερμηνείας των στοιχείων σημειώνουμε τα εξής: Οι ημερομηνίες Ίδρυσης - Διακοπής δηλώνονται υποχρεωτικά στην Εφορία, ενώ οι ημερομηνίες Εγγραφής-Διαγραφής μπορεί να δηλωθούν στο Επιμελητήριο μεταγενέστερα των στοιχείων που δηλώνονται στην Εφορία.

Αυτό σημαίνει ότι υπάρχουν επιχειρήσεις οι οποίες μπορεί να έχουν παύσει την λειτουργία τους και να μην το έχουν δηλώσει στο Επιμελητήριο (δηλ. να μην έχουν διαγραφεί). Αυτές συγκαταλέγονται στις ενεργές. Έτσι, ο αριθμός των επιχειρήσεων που εμφανίζονται ως ενεργά μέλη είναι μεγαλύτερος του πραγματικού.

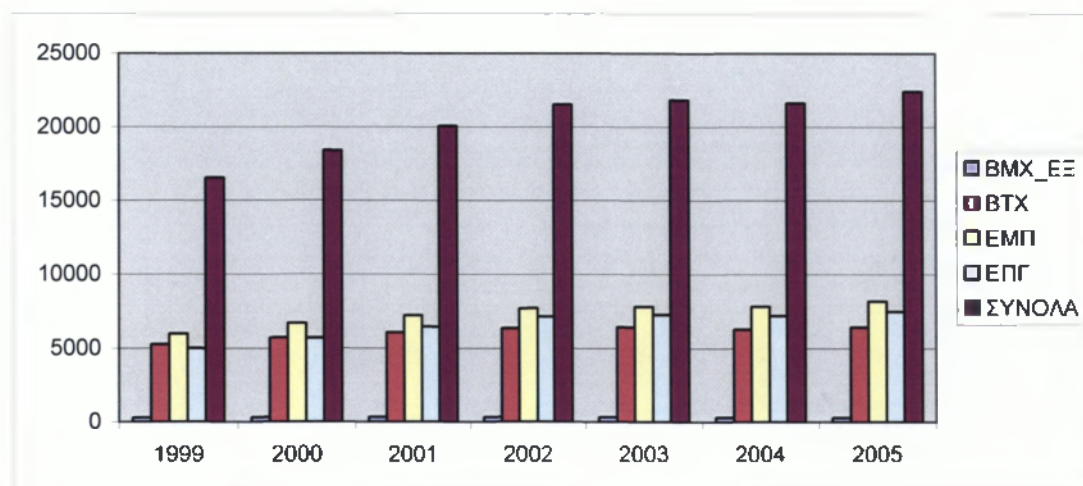
Η ανάλυση των στοιχείων που ακολουθεί στηρίζεται στις εγγραφές-διαγραφές των μελών.

Μία άλλη επισήμανση που πρέπει να κάνουμε αφορά τα νέα μέλη. Τα «νέα» μέλη μπορεί να προκύψουν από τροποποιήσεις υφισταμένων επιχειρήσεων δηλαδή δεν είναι νέα μέλη με την έννοια της νέας επιχείρησης (Νέα επωνυμία δεν σημαίνει κατ ανάγκην νέα επιχείρηση).

Έχει αναφερθεί ήδη η δυσκολία καθορισμού του ακριβούς αριθμού των ενεργών μελών εξ αιτίας του ότι δεν έχει δημιουργηθεί Εμπορικό Μητρώο, για το οποίο έχει κατατεθεί ήδη σχετικό νομοσχέδιο και αναμένεται διευθέτησή του θέματος.

Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφεται η εικόνα των εγγεγραμμένων επιχειρήσεων ανά τμήμα. Όπως φαίνεται και από το διάγραμμα που απεικονίζει τον πίνακα, το πολυπληθέστερο τμήμα είναι το εμπορικό, ακολουθούν το επαγγελματικό και βιοτεχνικό και τελευταίο το βιομηχανικό-εξαγωγικό.

ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΜΗΜΑ 1999-2005							
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
ΒΜΧ ΕΞ	293	300	324	328	326	298	277
ΒΤΧ	5254	5723	6062	6376	6442	6280	6442
ΕΜΠ	5980	6688	7222	7704	7807	7828	8177
ΕΠΓ	5008	5696	6454	7120	7253	7200	7487
ΣΥΝΟΛΑ	16535	18407	20062	21528	21828	21606	22383

2. ΠΟΡΕΙΑ ΜΗΤΡΩΟΥ ΕΒΕΗ

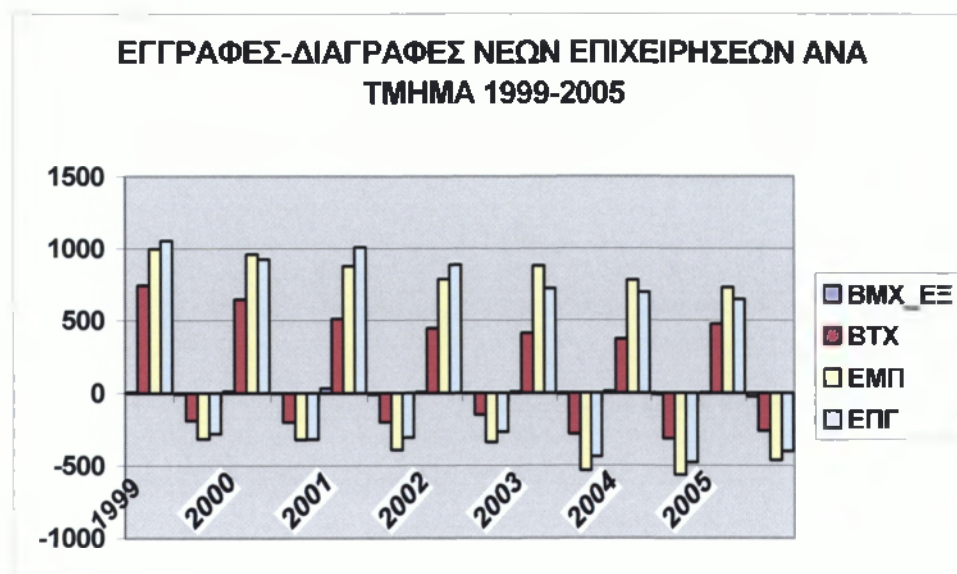
Μία από τις βασικές αρμοδιότητες του Τμήματος Μητρώου είναι η καταγραφή των νέων επιχειρήσεων και η διαγραφή αυτών που δεν υφίστανται.

Στον παρακάτω πίνακα και στο αντίστοιχο διάγραμμα παρουσιάζεται η πορεία εγγραφών - διαγραφών των επιχειρήσεων του νομού Ηρακλείου για την χρονική περίοδο 1999-2005.

Πίνακας 2.1

Εγγραφές-διαγραφές επιχειρήσεων ανά Έτος και Τμήμα 1999-2005														
	1999		2000		2001		2002		2003		2004		2005	
ΒΜΧ_ΕΞ	6	-8	11	-4	33	-10	7	-3	9	-8	10	-10	2	-24
ΒΤΧ	747	-190	647	-202	513	-202	446	-149	412	-283	372	-314	478	-260
ΕΜΠ	999	-316	961	-321	878	-392	789	-339	880	-533	781	-565	729	-463
ΕΠΠ	1056	-281	925	-318	1009	-308	887	-267	722	-440	697	-479	648	-401
ΣΥΝΟΛΑ	2808	-795	2544	-845	2433	-912	2129	-758	2023	-1264	1860	-1368	1857	-1148

Διάγραμμα 2.1

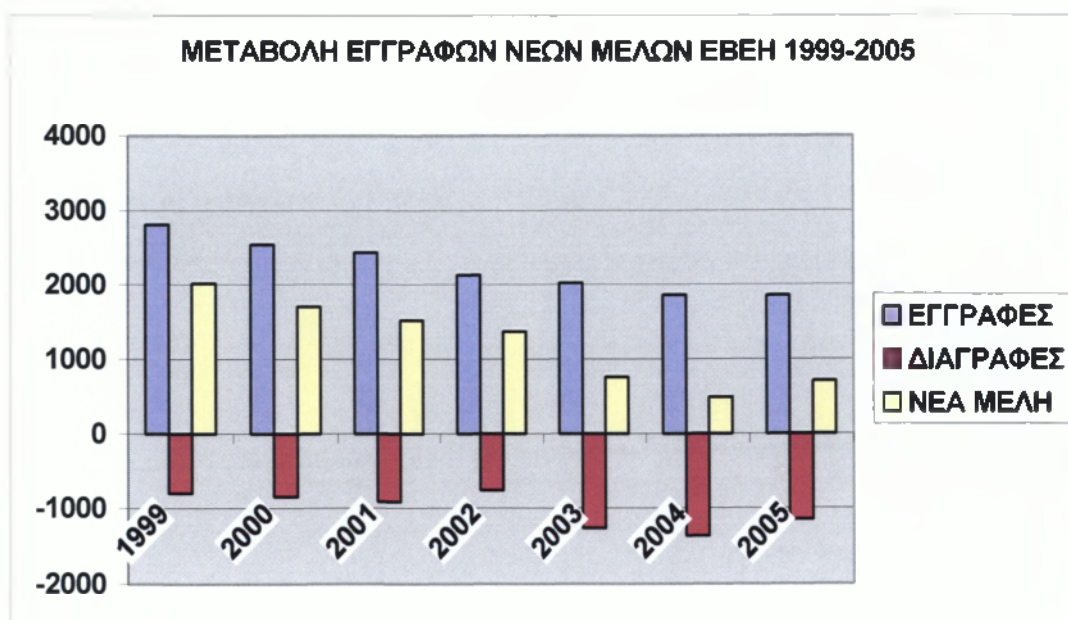

Πίνακας 2.2

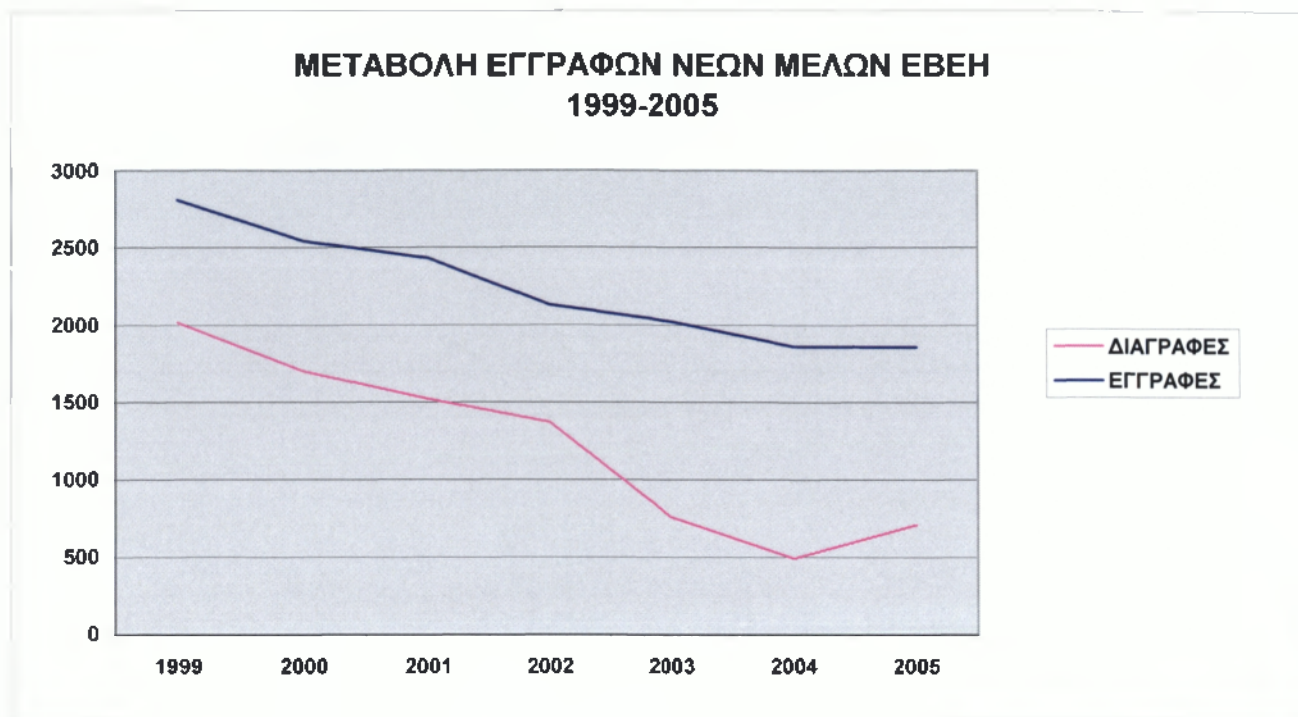
ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΝΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-ΔΙΑΓΡΑΦΩΝ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 1999-2005				ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΝΕΩΝ ΜΕΛΩΝ
ΕΤΗ	ΕΓΓΡΑΦΕΣ	ΔΙΑΓΡΑΦΕΣ	ΝΕΑ ΜΕΛΗ	
1999	2808	-795,00	2013	
2000	2544	-845,00	1699	84,4
2001	2433	-912,00	1521	89,52
2002	2129	-758,00	1371	90,14
2003	2023	-1264,00	759	55,36
2004	1860	-1368,00	492	64,82
2005	1857	-1148,00	709	144,11

Ο ρυθμός μεταβολής νέων επιχειρήσεων δείχνει την αύξηση των νέων εγγραφών και υπολογίζεται σαν ποσοστό των νέων μελών επί του προηγούμενου έτους.

Διάγραμμα 2.2α

Διάγραμμα 2.2β

Όπως περιγράφεται από τα διαγράμματα 2.1 και 2.1α, τόσο οι εγγραφές όσο και οι διαγραφές παρουσιάζουν την ίδια πορεία εξέλιξης.

Εδώ επισημαίνουμε ξανά ότι ο αριθμός των διαγραφών είναι χαμηλότερος του πραγματικού δεδομένου και ότι τα μέλη που διακόπτουν την επιχειρηματική τους δραστηριότητα, αν και υποχρεούνται, δεν το δηλώνουν. Εν τούτοις το αποτέλεσμα ως προς τα νέα μέλη δεν αναιρείται λόγω του ότι υπάρχει επιβεβαίωση με καταβεβλημένες συνδρομές, όπως θα δούμε στη συνέχεια της ανάλυσης.

Επίσης, έχει ενδιαφέρον να δούμε την μεταβολή των μελών δηλαδή εγγραφές-διαγραφές, ανά τμήμα. Όπως φαίνεται καλύτερα στον Πίνακα 2.1 οι περισσότερες επιχειρήσεις που κλείνουν (και ανοίγουν) ανήκουν στο εμπορικό και επαγγελματικό τμήμα. Αυτή η ευελιξία όσον αφορά τις ενάρξεις και τις διαγραφές οφείλεται στο γεγονός ότι η αρχική επένδυση στους κλάδους αυτούς δεν είναι πολύ υψηλή, σε σχέση με την βιοτεχνία / βιομηχανία, έτσι ώστε οι αντιδράσεις στις μεταβολές της οικονομικής συγκυρίας των επιχειρήσεων που ανήκουν στους κλάδους αυτούς είναι μεγαλύτερες και περισσότερο άμεσες.

Πίνακας 2.3

ΕΤΟΣ	ΤΜΗΜΑΤΑ	ΒΜΧ ΕΞ	ΒΤΧ	ΕΜΠ	ΕΠΓ	ΣΥΝΟΛΑ
1999	% Εγγρ	0,21	26,60	35,58	37,61	100,00
1999	% Διαγ	1,00	23,90	39,75	35,35	100,00
2000	% Εγγρ	0,43	25,43	37,78	36,36	100,00
2000	% Διαγ	0,47	23,91	37,99	37,63	100,00
2001	% Εγγρ	1,36	21,09	36,09	41,46	100,00
2001	% Διαγ	1,10	22,15	42,98	33,77	100,00
2002	% Εγγρ	0,33	20,95	37,06	41,66	100,00
2002	% Διαγ	0,40	19,66	44,72	35,22	100,00
2003	% Εγγρ	0,44	20,37	43,50	35,69	100,00
2003	% Διαγ	0,63	22,39	42,17	34,81	100,00
2004	% Εγγρ	0,54	20,00	41,99	37,47	100,00
2004	% Διαγ	0,74	22,95	41,30	35,01	100,00
2005	% Εγγρ	0,11	25,74	39,26	34,89	100,00
2005	% Διαγ	2,09	22,65	40,33	34,93	100,00

Ο πίνακας 2.3 πρέπει να διαβαστεί οριζόντια (ανά γραμμή). Τόσο στον αριθμό των εγγραφών όσο και τον αριθμό των διαγραφών κατ' έτος το υψηλότερο ποσοστό αφορά το εμπορικό και το επαγγελματικό τμήμα.

Προσοχή: Θα πρέπει να τονίσουμε εδώ ότι ο αριθμός των επιχειρήσεων που εγγράφηκαν κατ' έτος δεν είναι ο ίδιος με τον αριθμό των ιδρυθεισών επιχειρήσεων, γιατί η ημερομηνία εγγραφής δεν συμπίπτει κατ' ανάγκην με την ημερομηνία ίδρυσης / λειτουργίας. Έτσι μια επιχείρηση που γράφεται, παραδείγματος χάριν σήμερα, μπορεί να έχει κάνει έναρξη των εργασιών της ένα χρόνο νωρίτερα.

Τέλος, μία άλλη σημαντική πληροφορία που μπορούμε να πάρουμε από τα στοιχεία των προηγούμενων πινάκων είναι ότι οι διαγραφές των μελών κατά νομική μορφή και έτος μπορεί να δώσει ένα πολύτιμο στοιχείο (σε συνδυασμό με την ημερομηνία εγγραφής) για την μέση διάρκεια ζωής των επιχειρήσεων κατά νομική μορφή ή κλάδο οικονομικής δραστηριότητας.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Βάσει των όσων αναπτύξαμε παραπάνω, είναι ευδιάκριτο ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις δεν ευδοκιμούν ικανοποιητικά στον Ελλαδικό χώρο. Αυτό μπορεί να οφείλεται είτε στην πολύπλοκη διαδικασία της χρηματοδότησης, είτε στον ενδοιασμό των επιχειρηματιών για ένα τέτοιο ρίσκο, είτε στο ελλιπές ενδιαφέρον από την Ε.Ε. Το ρέκβιεν των διαφόρων επιχειρήσεων σε πολλές περιοχές της Ελλάδας αποτελεί το κακό παράδειγμα για όλους εκείνους που θα μπορούσαν να ενδιαφέρονται να ασχοληθούν με μια τέτοια είδους επιχείρηση.

Συμπερασματικά, θα μπορούσαμε να πούμε ότι απαιτείται ακόμα αρκετή προσπάθεια. Από τη διαδικασία ίδρυσης μέχρι και την επιτυχημένη λειτουργία μιας ΜΜΕ, όλα όσα πρέπει να γίνουν είναι πολύπλοκα, χρονοβόρα και σε ορισμένες περιπτώσεις δαπανηρά. Η γραφειοκρατία και τα προσόντα συμμετοχής σε ειδικά επιδοτούμενα προγράμματα, όπως και πολλά άλλα, αποτελούν σημαντικούς λόγους αποθάρρυνσης.

Όλα αυτά μοιάζουν να φαίνονται ακόμα μεγαλύτερα και δυσχερέστερα για τους επιχειρηματίες του νομού Ηρακλείου. Παρατηρείται μια συνεχής πτώση κατά καιρούς στον τομέα αυτό με τους ήδη υπάρχοντες επιχειρηματίες να ισχυρίζονται την δυσκολία επιβίωσης αλλά και το χαμηλό κέρδος. Παρ' όλα τα διαρκώς αναπτυσσόμενα αναπτυξιακά προγράμματα, οι κάτοικοι του νομού διστάζουν ολοένα και περισσότερο στην απόφαση ίδρυσης ΜΜΕ.

Κλείνοντας, για να ευδοκιμήσει ο χώρος των ΜΜΕ στην Ελλάδα, και ειδικότερα στο νομό Ηρακλείου, προτείνεται η πληρέστερη πληροφόρηση, η μεγαλύτερη οικονομική ενίσχυση και η επιπλέον ενθάρρυνση από τα κατά τόπους αρμόδια όργανα. Να αισθάνονται όλοι οι νέοι - και μη - επιχειρηματίες ασφάλεια και σιγουριά όσο το δυνατόν μεγαλύτερη. Απαιτείται χρόνος, επιμονή και υπομονή για την πραγματική και όχι εικονική ανάπτυξη των ΜΜΕ. Το πρώτο βήμα όμως είναι αναγκαίο να το κάνουν όχι μόνο οι αρμόδιοι φορείς, αλλά και οι ενδιαφερόμενοι στον τομέα αυτό, γιατί:

Ένα ταξίδι 1000 βημάτων
Αρχίζει με το πρώτο βήμα»

ΣΥΝΤΟΜΕΥΣΕΙΣ

EBRD	European Bank for Reconstruction and Development Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης
ΕΓΤΠΕ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Γεωργικού Προσανατολισμού και Εγγυήσεων
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΟΜΜΕΧ	Ελληνικός Οργανισμός Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας
ΕΣΑ	Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση
ΕΣΔΑ	Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση
ΕΤΕ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων
ΕΚΠ	Ευρωπαϊκό Κέντρο Πληροφόρησης
ΕΤΕπ	Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΚΠΣ	Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης
ΚτΠ	Κοινωνία της Πληροφορίας
ΜΜΕ	Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις
Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα
ΠΕΠ	Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΠΜΕ	Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις
Ν.Π.Δ.Δ.	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
Ν.Π.Ι.Δ.	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
ΤΕΜΠΜΕ	Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων
ΥΠΙΑΝ	Υπουργείο Ανάπτυξης

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Χατζάκη-Τζωρτζάκη Αικ., «Σημειώσεις στο μάθημα ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ», Ηράκλειο, 2001
2. Μπουράντας Δ., Βάθης Α., Παπακωνσταντίνου Χ., Ρεκλείτης Π., «Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων και Υπηρεσιών», ΟΕΔΒ, Αθήνα, 1999
3. Πολυχρονόπουλος Γ., Κορρές Γ., «Βασικές Αρχές Οικονομίας και Διοίκησης», Εκδόσεις Σταμούλης, Αθήνα, 2003
4. Εμπορικό Επιμελητήριο Ηρακλείου
5. www.e-bussinessforum.gr
6. www.antagonistikotita.gr
7. www.eca.europa.eu
8. www.oke.gr
9. www.eommex.gr
10. www.tempme.gr
11. www.ypan.gr
12. www.google.gr
13. www.naftemporiki.gr
14. www.ebeh.gr
15. www.ebrd.gr

Επίσης, πληροφορίες πάρθηκαν από επιχειρηματίες της πόλης του νομού Ηρακλείου για τη διεξαγωγή συμπερασμάτων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ETE) είναι χρηματοδοτικός οργανισμός, ο οποίος ιδρύθηκε ως κοινοπραξία της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπό την εκπροσώπηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, ιδιωτικών και δημοσίων, από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Στόχος του ΕΤΕ είναι η υποστήριξη της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης με την προώθηση βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων επενδύσεων σε δυο ουσιαστικά πεδία ανάπτυξης της ευρωπαϊκής οικονομίας, τα Διευρωπαϊκά Δίκτυα (TENs) και τις Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις. Το ΕΤΕ δεν δανείζει χρήματα ούτε χορηγεί επιδοτήσεις ή επιχορηγήσεις, όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, προσφέρει όμως εγγυήσεις επί επενδυτικών δανείων και χρηματοδοτεί κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου.

Η βοήθεια δίδεται για τη χρηματοδότηση ευρωπαϊκών έργων υποδομής υπό τη μορφή άμεσων εγγυήσεων για πιστωτικά χρέη στους εξής τομείς:

- Τηλεπικοινωνίες
- Μεταφορές
- Ενέργεια
- Ανάπτυξη των ΜΜΕ

Το ΕΤΕ συνδράμει, επίσης, στην ανάπτυξη μικρότερων επιχειρήσεων με την παροχή εγγυήσεων για πιστωτικά χρέη σ' ένα πλήθος χρηματοπιστωτικών ενδιαμέσων. Η παροχή εγγυήσεων από το ΕΤΕ πραγματοποιείται βάσει του εμπορικού κριτηρίου και μόνο ως συμπλήρωμα του τραπεζικού τομέα, με τον οποίον μοιράζεται τον χρηματοδοτικό κίνδυνο. Τα πιστωτικά ιδρύματα που δρουν ως ενδιάμεσοι κατανέμουν τα κεφάλαια στα σχετικά έργα με τόκο 20% σύμφωνα με την ιδιότητα του ΕΤΕ ως Πολυμερούς Τράπεζας Ανάπτυξης, βάσει της οδηγίας της ΕΕ για το ποσοστό φερεγγυότητας. Επιπροσθέτως, γίνονται επενδύσεις σε εξειδικευμένα κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου, τα οποία προσφέρουν κοινές μετοχές και άλλες μορφές συμμετοχικού κεφαλαίου στις ΜΜΕ. Όλες οι δραστηριότητες του ΕΤΕ γίνονται με βάση τα εμπορικά κριτήρια και την προσδοκία ότι η ανταπόδοση θα ευθυγραμμίζεται με το προφίλ της επένδυσης.

Δομή του ΕΤΕ

Το ΕΤΕ διαθέτει Εποπτικό Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από επτά μέλη, εκ των οποίων δύο εκπροσωπούν την Επιτροπή, τρία μέλη την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και δύο μέλη τα χρηματοδοτικά ιδρύματα των κρατών μελών. Η διαχείριση του Ταμείου πραγματοποιείται από τριμελή Χρηματοδοτική Επιτροπή, με τριμερή εκπροσώπηση.

Η αναμόρφωση του ΕΤΕ

Το σώμα Διοικητικών της ΕΤΕπ αποφάσισε την αναμόρφωση του ΕΤΕ έτσι ώστε να το καταστήσουν εξειδικευμένο όργανο της ΕΤΕπ σχετικά με τα κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου. Με την πραγματοποιηθείσα αναμόρφωση η ΕΤΕπ κατέστη κύριος μέτοχος του ΕΤΕ με μερίδιο άνω του 50%. Η συγκέντρωση όλων των δραστηριοτήτων επιχειρηματικού κινδύνου στο ΕΤΕ θα αυξήσει την χρηματοδοτική και λειτουργική αποδοτικότητα του τελευταίου και θα καταστήσει δυνατή την ανάληψη επιχειρήσεων σε έναν τομέα που απαιτεί υψηλή εξειδίκευση. Η αναμόρφωση υποβλήθηκε προς έγκριση και εγκρίθηκε στη Γενική Συνέλευση του ΕΤΕ στις 19 Ιουνίου 2000.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

Στον τομέα των μεγάλων έργων υποδομής το ΕΤΕ στοχεύει στη:

- συνεισφορά στην χρηματοδότηση νέων κεφαλαιουχικών δαπανών για την ενέργεια, τις τηλεπικοινωνίες και τις μεταφορές
- στήριξη των υποδομών στον τομέα των διευρωπαϊκών δικτύων
- παροχή εγγυήσεων για κάθε μορφή πίστωσης: δάνεια, τίτλοι μετοχών ή χρεογράφων, χρονομίσθωση κ.α.
- κάλυψη ευρέος φάσματος κινδύνων
- ανάπτυξη με μακροπρόθεσμη προοπτική: το ΕΤΕ επιτρέπει μεγάλες περιόδους ωρίμανσης όπως και περιόδους χάριτος, προκειμένου να επιτευχθεί η αναμενόμενη ταμειακή ροή των προγραμμάτων
- εφαρμογή όρων ανταγωνιστικότητας της αγοράς: το ΕΤΕ εφαρμόζει αμοιβές για την παροχή εγγυήσεων ανάλογα με το βαθμό έκθεσης στον επιχειρηματικό κίνδυνο.

Πριν από την παροχή εγγυήσεων, το ΕΤΕ πραγματοποιεί ανεξάρτητες και λεπτομερείς εκτιμήσεις των προτάσεων. Με δεδομένο ότι κάθε ένα από τα σχέδια για έργα υποδομής έχει τα δικά του ιδιαίτερα

χαρακτηριστικά, το ΕΤΕ προωθεί λύσεις συμμετοχής στον κίνδυνο πρωτοποριακές και προσαρμοσμένες σε κάθε ξεχωριστή περίπτωση. Για την προώθηση προτάσεων στον τομέα των υποδομών, πέρα από τη στενή συνεργασία με τους μετόχους του, το ΕΤΕ δέχεται προτάσεις από τον ευρύτερο τραπεζικό τομέα, την επενδυτική κοινότητα και τις δημόσιες αρχές για τη διερεύνηση πιθανών συνεργασιών για την πραγματοποίηση σχεδίων.

Μετά από την πρώτη επαφή, το ΕΤΕ διορίζει ομάδα ειδικών, η οποία πραγματοποιεί εκτίμηση του σχεδίου σε τρία επίπεδα: τεχνικό, οικονομικό και χρηματοδοτικό. Παρά το γεγονός ότι το ΕΤΕ παρέχει μόνο εγγυήσεις, από χρηματοδοτικής απόψεως, συμμετέχει ενεργά σε όλες τις φάσεις του σχεδίου παρέχοντας πρακτικές συμβουλές για την επιτυχή πραγματοποίηση του σχεδίου.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΜΜΕ

Οι ειδικότεροι στόχοι του ΕΤΕ στον τομέα των ΜΜΕ είναι:

- η στήριξη της ανάπτυξης των ΜΜΕ
- η δραστηριοποίηση σε πανευρωπαϊκό επίπεδο
- η παροχή χαρτοφυλακίου εγγυήσεων σε ενδιαμέσους που ασχολούνται με τη χρηματοδότηση των ΜΜΕ (τράπεζες, εταιρίες leasing, εγγυητικά ιδρύματα κα)
- η εφαρμογή κανόνων συμμετοχής στον κίνδυνο
- η δημιουργία εγγυητικών προϊόντων που μειώνουν την έκθεση των ενδιαμέσων στον επιχειρηματικό κίνδυνο
- η τιμολόγηση των εγγυητικών δραστηριοτήτων βάσει του βαθμού έκθεσης στον επιχειρηματικό κίνδυνο

Στον τομέα των ΜΜΕ, το Ταμείο έχει αναπτύξει διάφορους τύπους εγγυητικών προϊόντων, όπως:

- ασφάλιση πιστώσεων
- εγγυήσεις για δάνεια χορηγούμενα από φορείς ειδικευμένους στη χρηματοδότηση ΜΜΕ
- εγγυήσεις για ακάλυπτα δάνεια και δάνεια χωρίς εμπράγματα εξασφαλίσεις
- εγγυήσεις χρεωγραφοποιημένων περιουσιακών στοιχείων
- συμμετοχές στο μετοχικό κεφάλαιο εταιριών παροχής επιχειρηματικών κεφαλαίων (venture capital)

Το ΕΤΕ, εκτός από την παροχή εγγυήσεων με ίδια ανάληψη του κινδύνου, διαχειρίζεται εγγυητικές διευκολύνσεις και εκ μέρος τρίτων. Οι συναλλαγές περιλαμβάνουν:

- ασφάλιση της πίστωσης
- αντεγγυήσεις
- βελτίωση της πίστωσης

Διαδικασία δημιουργίας χαρτοφυλακίου εγγυήσεων

Η δημιουργία ενός χαρτοφυλακίου εγγυήσεων ξεκινά είτε κατόπιν πρωτοβουλίας των ίδιων των ενδιαμέσων είτε κατόπιν δραστηριοποίησης του ίδιου του ΕΤΕ, το οποίο βρίσκεται σε διαρκή επαφή με τα πιστωτικά ιδρύματα που παρέχουν εγγυήσεις σε ΜΜΕ. Πριν από τη συμφωνία παροχής χαρτοφυλακίου εγγυήσεων, το ΕΤΕ διενεργεί λεπτομερή έλεγχο και ανάλυση των δραστηριοτήτων του αιτούντος χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, προκειμένου να προσδιοριστεί με ακρίβεια ο βαθμός εκθέσεως στον κίνδυνο και να προσδιοριστεί η τιμολόγηση των εγγυητικών υπηρεσιών του ΕΤΕ επί αυτής της βάσεως. Ιδιαίτερη προσοχή για την αξιολόγηση αυτή δίνεται:

- στις διαδικασίες αξιολόγησης του κινδύνου
- στο σύστημα κατάταξης των πιστώσεων
- στην εγγυητική πολιτική
- στους εσωτερικούς ελέγχους και τις διαδικασίες παρακολούθησης
- στη διαδικασία ανάκτησης των δανείων
- στην επίδοση του ενδιαμέσου στον τομέα των απωλειών από εγγυητικά χαρτοφυλάκια ανάλογης σύνθεσης

Η ομάδα αξιολόγησης αποτελείται από έμπειρα στελέχη διαφόρων εθνικοτήτων, γεγονός που διευκολύνει την καλύτερη κατανόηση των τοπικών συνθηκών αγοράς.

Διαδικασία υποβολής των προτάσεων συμμετοχής σε κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου

Οι επιχειρήσεις που επιθυμούν να υποβάλουν πρόταση συμμετοχής του ΕΤΕ σε κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου πρέπει σε πρώτη φάση να καταρτίσουν λεπτομερές υπόμνημα με τα εξής στοιχεία:

- Ομάδα διαχείρισης

- Νομική δομή
- Προτεινόμενοι όροι
- Αγορά- στόχος
- Αναμενόμενη ανταπόδοση
- Στρατηγική επένδυσης
- Άλλοι επενδυτές
- Μέγεθος κεφαλαίου
- Χρονοδιάγραμμα της επένδυσης

Με βάση αυτά τα στοιχεία, το ΕΤΕ εκτιμά προκαταρκτικά κατά πόσο η πρόταση ανταποκρίνεται στα επενδυτικά του κριτήρια. Συνήθως ακολουθεί προφορική παρουσίαση και λεπτομερής ανάλυση, βάσει των οποίων το ΕΤΕ λαμβάνει την τελική απόφαση σχετικά με τη συγκεκριμένη πρόταση.

Το Ευρωπαϊκό Τεχνολογικό Ταμείο

Το Ευρωπαϊκό Τεχνολογικό Ταμείο δημιουργήθηκε από το Ειδικό Πρόγραμμα Δράσης του Άμστερνταμ. Το ΕΤΑΕ το διαχειρίζεται για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Το Ταμείο αυτό επενδύει σε ειδικά κεφάλαια επενδυτικού κινδύνου υπέρ επιχειρήσεων υψηλής ανάπτυξης και τεχνολογίας. Οι ανεξάρτητες διαχειριστικές ομάδες του ΕΤΕ αναζητούν νέα κεφάλαια για την κάλυψη των επιχειρηματικών κινδύνων, ιδίως υπέρ των αναπτυσσόμενων ΜΜΕ.

Η επένδυση γίνεται συνήθως σε μετοχικά κεφάλαια από 15 εκατ. και πάνω. Η συμμετοχή του Ταμείου ποικίλλει από 2 έως 12 εκατ. για την κτήση θέσεως μειοψηφίας ως και 25% επί του συνολικού κεφαλαίου. Οι επενδύσεις αφορούν αποκλειστικά σε επιχειρήσεις εντός της ΕΕ. Πέρα από αυτό όμως, το Ταμείο απαιτεί να μη γίνεται επένδυση ανώτερη του 15% επί του συνολικού κεφαλαίου εκτός της ΕΕ και η επένδυση να αφορά επιχειρήσεις με προσωπικό μικρότερο των 500 ατόμων.

Η "Διευκόλυνση Εκκίνησης" του Ευρωπαϊκού Τεχνολογικού Ταμείου

Το Ευρωπαϊκό Τεχνολογικό Ταμείο διαχειρίζεται για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης τη "Διευκόλυνση Εκκίνησης", ένα ειδικό ταμείο με στόχο την προώθηση της ανάπτυξης και της απασχόλησης στην ΕΕ, μέσω της επένδυσης σε κεφάλαια μικρότερων επιχειρήσεων. Χαρακτηριστικό στοιχείο του Κέντρου είναι ότι στοχεύει στην ανάληψη

μεγαλύτερου επιχειρηματικού κινδύνου σε σχέση με τις άλλες δραστηριότητες του ΕΤΤ. Επενδύσεις πραγματοποιούνται σε:

- μικρότερα ή νεοϊδρυθέντα κεφάλαια
- κεφάλαια περιφερειακής εμβέλειας
- κεφάλαια εστιασμένα σε εξειδικευμένες βιομηχανίες ή τεχνολογίες
- κεφάλαια για την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της Ε&Τ [έρευνα και τεχνολογία], ήτοι κεφάλαια συνδεδεμένα με κέντρα ερευνών και επιστημονικά πάρκα

Τα υποστηριζόμενα από το Κέντρο κεφάλαια πρέπει να ανταποκρίνονται στο εμπορικό κριτήριο και να είναι βιώσιμα από χρηματοδοτική άποψη. Συνήθως, πρόκειται για κεφάλαια ελάχιστου ύψους από 10 εκατ. ευρώ και πάνω, χωρίς να αποκλείεται η ασφάλιση μικρότερων κεφαλαίων, από 5 εκατ. ευρώ και πάνω, ανάλογα με τις περιστάσεις. Το κέντρο επενδύει σε ποσοστό 10 ως 25% επί του συνολικού κεφαλαίου με μέγιστη δυνατή επένδυση τα 10 εκατ. ευρώ για κάθε κεφάλαιο. Το 50% του κεφαλαίου που υποστηρίζεται από το Κέντρο θα πρέπει να συγκεντρώνεται από ιδιωτικούς πόρους, ενώ παράλληλα δεν επιτρέπεται η κατοχή ποσοστού ανώτερου του 50% από έναν μόνο επενδυτή. Επιχειρήσεις που μπορούν να τύχουν της υποστήριξης του κέντρου είναι μόνο οι μικρότερες επιχειρήσεις με λιγότερους από 250 εργαζομένους (προτεραιότητα δίνεται στις επιχειρήσεις με λιγότερους από 100 εργαζομένους) και τζίρο μη υπερβαίνοντα τα 40 εκατ. ευρώ ή ενεργητικό ως 27 εκατ. ευρώ, ενώ παράλληλα το κεφάλαιο τους θα πρέπει να κατέχεται από επιχειρήσεις που πληρούν τα ίδια κριτήρια κατά ποσοστό 75%.

Πρόγραμμα για την ανάπτυξη και το περιβάλλον: εγγυήσεις σε ΜΜΕ για νέες επενδύσεις στον τομέα του περιβάλλοντος

Το καινοτόμο αυτό πρόγραμμα που δημιουργήθηκε με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προβλέπει τη συνεργασία της Επιτροπής και του ΕΤΕ με σκοπό τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ σε τραπεζικά δάνεια χορηγούμενα για την πραγματοποίηση επενδύσεων στον τομέα του περιβάλλοντος. Η Επιτροπή συνεισφέρει από πόρους του προϋπολογισμού για την κάλυψη του κόστους των εγγυήσεων, καθώς και για τη χρηματοδότηση τεχνικής βοήθειας.

Το πρόγραμμα αφορά κυρίως τις μικρού μεγέθους επιχειρήσεις (προσωπικό έως 100 άτομα).

Οι επενδύσεις που μπορούν να στηριχθούν από το πρόγραμμα είναι:

- επενδύσεις σε εξοπλισμό χρησιμοποιούμενο στον τομέα του περιβάλλοντος
- επενδύσεις με άμεσο σκοπό τη βελτίωση του περιβάλλοντος
- επενδύσεις με έμμεσα θετικά αποτελέσματα στο περιβάλλον

Προϋποθέσεις για την κάλυψη από το ΕΤΕ:

Τα κεφάλαια θα πρέπει να προορίζονται για τη χρηματοδότηση επενδύσεων και όχι κεφαλαίου κινήσεως, να έχουν ελάχιστη διάρκεια 3 ετών και να μην υπερβαίνουν σε εθνικό νόμισμα το ισότιμο του 1 εκ. Ευρώ.

Το ΕΤΕ παρέχει εγγύηση του επιλέξιμου δανείου ύψους 50%. Η εγγύηση παρέχεται προς τον συμμετέχοντα χρηματοπιστωτικό φορέα.

Τα πλεονεκτήματα της παροχής εγγυήσεων στα πλαίσια του ειδικού αυτού προγράμματος συνίστανται στο γεγονός ότι:

- για την εγγύηση του Ταμείου δε χρεώνεται προμήθεια ούτε στη μεσολαβούσα τράπεζα ούτε στον δανειζόμενο
- για τις ΜΜΕ, οι εγγυήσεις συνήθως συνοδεύονται από ειδικά χρηματοπιστωτικά οφέλη (κυρίως επιδοτήσεις επιτοκίου)